

ČD PRO VÁS

REKLAMNÍ MAGAZÍN NÁRODNÍHO DOPRAVCE

2015 / ROČNÍK 6 / ZDARMA

Ahoj všichni
GABRIELLE HECL
youtuberka

Takže ahoj vítějte
SHOPAHOLIC NICOL
youtuberka

Čaute lidičky
PATRIK
paříč

GENERACE Z
NEJSME NÁSTROJEM
LEVNÉ REKLAMY

Zažijte vánoční atmosféru u našich sousedů!

Na adventní trhy extra výhodně vlakem
do Německa a Rakouska a ČD Busem do Polska.

Praha
—
Drážďany
od 248 Kč

Ostrava
—
Krakov
od 248 Kč

Brno
—
Víděň
od 193 Kč

Nabídka platí od 26. 11. do 23. 12. 2015, předprodej již od 15. 11. 2015.
Cena za jednu cestu do Drážďan a Víděně platí při nákupu zpáteční jízdenky ČD TIP.

PŘEDPLATNÉ
19 Kč
za číslo

VÁŽENÍ ČTENÁŘI, MILÍ SPOLUCESTUJÍCÍ,

jde tak trochu o paradox, že na autorizaci titulního rozhovoru jsme čekali do poslední chvíle, kdy už se válce rotačky v moravské tiskárně pomalu zahřívaly, a přitom povídání i focení v ateliéru proběhlo hladce, v milé rozverně atmosféře a s dostatečným časovým předstihem. Řeknete si, youtuberky, už ze své podstaty osoby, jejichž kariéra je spojená s on-line světem a rychlou komunikací. V době masivního rozvoje technologií, kdy můžeme spoustu věcí vyřešit při chůzi na ulici nebo při cestě vlakem. Jenže tady nejde ani tak o mládí a nezávazný „free“ přístup, současná mladá generace má mnohdy mnohem jasnější a cílenou představu, jakým směrem by se měla její kariéra ubírat. Je přesycená množstvím informací a klade si ještě náročnější cíle. Prostě „nestíhám“. Chce to občas vypustit a zrelaxovat. Třeba při čtení aktuálního vydání časopisu, který právě držíte v rukou. Aby to nevznělo nějak kriticky, konečná autorizace nakonec proběhla ukázkově bleskově. Ať žije svět „onlajnu“!

Šťastnou cestu vlakem přeje

Zdeněk Ston, šéfredaktor

**Fotťe
kouzlo železnice
a získejte
Kilometrickou
banku ČD!**

KOUZLO ŽELEZNICE

Fotografie moderních či historických vozidel ČD a lidí kolem nich posílejte průběžně na cdprovas@cd.cz, do předmětu zprávy uveďte heslo KOUZLO ŽELEZNICE. Autory zveřejněných snímků odměníme Kilometrickou bankou ČD v hodnotě 2 200 Kč.

Kilometrickou banku za měsíc září získává: **Marek Cerman**

ČD pro vás
reklamní magazín
Českých drah

www.cdprovas.cz
cdprovas@cd.cz

TIŠTĚNÝ NÁKLAD
131 500 ks

VYDAVATEL
České dráhy, a.s.

DATUM A MÍSTO VYDÁNÍ
4. listopadu 2015, Praha

REDAKCE
ČD pro vás
Generální ředitelství ČD
nábřeží L. Svobody 1222
110 15 Praha 1

ISSN
1210-9142

ŠÉFREDAKTOR
Zdeněk Ston

REDAKČNÍ RADA
Michal Štěpán (předseda)
Radek Dvořák
Jiří Jeřeta
Zdeněk Ston
Františka Vidnerová
Michal Málek
Jitka Eisenhammerová

INZERCE A PŘEDPLATNÉ
info@cdprovas.cz

**GRAFIKA/SAZBA/
ZLOM/PRODUKCE**
SEVENART s.r.o.

TISK
MORAVIDPRESS a.s.

POKYNY PRO AUTORY:
V případě nároku na honorář je nutné, aby autoři redakci uvedli jméno, příjmení, bankovní spojení, rodné číslo a adresu.

V opačném případě nemůže být honorář vyplacen.

Věnujte blízkým cestovatelský zážitek

Potěšte je voucherem
na nákup produktů a služeb ČD!

- v hodnotě 200, 500 nebo 1 000 Kč
- lze uplatnit v eShopu i pokladnách

www.cd.cz/eshop

**Dárkový
voucher**

od Vašeho
národního dopravce

Lepší cesta každý den

 České dráhy
Národní dopravce

OBSAH

PŘÍŠTÍ ČÍSLO
VYJDE
2. 12.

23

CESTOVÁNÍ PO KRAJÍCH ČR
Pardubický

11

RETRO
Počítače,
automaty,
digitalizace

49

ŽELEZNICE
Elektrizace – nejsou dráty jako dráty

40

CESTOPIS
Svatý Martin – ostrov extrémních Momentů

54

ČD PRŮVODCE
Cestování na adventní trhy

7

ROZHOVOR
Gabrielle Hecl,
Nicol Shopaholic

Železničář

Psali jsme...

Švýcaři chystají na páteční trať Albulabahn railjet pro metrový rozchod

(č. 20/2015)

Jako malý railjet může působit projekt netrakovní soupravy Rhétské dráhy pro trať Albulabahn z Churu do St. Moritz. Souprava komfortních klimatizovaných osobních vozů s množstvím nových služeb má nahradit starší vozy na lince R/RE Chur – St. Moritz.

Ragulina zradila příliš klikatá infrastruktura

(č. 20/2015)

V bývalém Československu jezdily na železničních tratích až do druhé poloviny 60. let 20. století výhradně lokomotivy vyrobené v tuzemsku. Od roku 1966 to ale začalo být trochu jinak. V květnu toho roku se na našich kolejích objevily první motorové lokomotivy ze Sovětského svazu, které si časem získaly nesmrtelnou přezdívku Sergej. A následovaly další, jimž se přezdívalo Ragulin.

Spojení z Prahy do Hamburku aneb hledání cesty do sjednoceného Německa

(č. 21/2015)

Nedlouhá historie přímého vlakového spojení z Prahy do Hamburku je tak trochu příběhem politicky rozdělené Evropy, pádu Berlínské zdi a hledání cest do znovu sjednoceného Německa. Jeho rozkvět se datuje právě do období bouřlivých porevolučních změn ve východním bloku. Do té doby byla linka z Prahy do Hamburku naprostou utopií.

Exotický ostrov Jáva láká na jednu z posledních oáz parních ořů

(č. 21/2015)

V našich podmínkách známe parní lokomotivy už jen jako atrakci v čele historických vlaků. Někteří nadšenci si občas zaplatí i zvláštní jízdy takových strojů s retro soupravou a pokouší se udělat záběry ve stylu doby dávno minulé. Dodnes však na světě existují místa, kde parní lokomotivy slouží.

Čtrnáctideník Železničář (stejně jako magazín ČD pro vás) si můžete předplatit na www.cdprovas.cz/predplatne.

Užijte si Prahu jako ve filmu s výhodnou jízdenkou VLAK+

Listopad se v Praze odehraje ve znamení filmových zážitků. Vydejte se po stopách hvězd stříbrného plátna, navštivte filmová muzea i ateliéry a svezte se vlakem na výhodnou jízdenku VLAK+ Film v Praze.

Pražská informační služba – Prague City Tourism připravila od 2. do 30. listopadu zajímavou akci, jež zve za poznáním filmové historie i zábavou. Díky letáku se speciálními kupony, který si můžete vyzvednout v turistických informačních centrech PIS – PCT nebo vytisknout z webových stránek kampaně, proniknete do tajů filmových triků v Muzeu Karla Zemana, nasajete autentickou atmosféru filmových ateliérů Barrandov Studio, vydáte se lodí či na Segwayi do míst slavných filmových scén a zapójujete s největšími českými i světovými hvězdami v Musée Grévin.

Leták obsahuje kupony na tyto slevy:

- sleva 15 % na jakoukoli formu vstupného do expozice v Muzeu Karla Zemana a expozice Filmpoint v Barrandov Studio,
- sleva 15 % na vstupné na Filmovou plavbu po Vltavě a Čertovce od Prague Boats,
- speciální cena 1000 Kč za jednu projížďku Movie tour od Segway Experience,

- sleva 15 % na jakoukoli formu vstupného a dárek zdarma v Musée Grévin.

Pokud nejste z Prahy a chtěli byste vyzkoušet některou z těchto atraktivních nabídek, využijte výhodnou jízdenku VLAK+ od Českých drah poskytující cestujícím slevu 25 % na zpáteční jízdné z kteréhokoli místa v ČR. Aby vám jízdenka platila i pro zpáteční cestu, musíte si ji nechat označit razítkem VLAK+ v pokladně některého z navštívených objektů. Jízdenka je platná 5 dní a lze ji zakoupit na kterékoli pokladně ČD nebo u průvodčího ve vlaku. Více informací se dozvíte na webu www.filmvpraze.cz.

eShop ČD

Odměna za nákup

Nakupte během měsíce listopadu v eShopu ČD a získáte slevu 49 % na předplatné lifestyleových titulů z vydavatelství Burda Praha a také dárek navíc. Sleva platí při zakoupení ročního předplatného magazínů Elle, Marianne, Apetit, Maxim nebo Chip v období od 1. listopadu do 30. prosince 2015 po vložení slevového kódu. Na jednu doručovací adresu si zákazník může objednat pouze jedno předplatné od každého nabízeného titulu. Při objednávání zvolte roční předplatné „Odměna ČD s dárkem“ na internetových stránkách www.send.cz.

JŘ 2016

Nový jízdní řád přináší historicky nejrychlejší spojení

V polovině prosince pocítíte zrychlení vlaků na některých úsecích, a to nejen z Prahy do východních Čech a na Moravu, ale také při cestování do Vídně, Bratislavy nebo Budapešti. Cesta Pendolinem z Prahy do Ostravy se tak zkrátí o 6 minut na 2 hod. 53 minut. Jde o historicky nejrychlejší spojení mezi těmito městy.

Nový Jízdní řád 2016 zakoupíte již v průběhu listopadu, platit bude od poloviny prosince. V listopadu dojde také ke zveřejnění JŘ v internetových vyhledávacích a v mobilní aplikaci Můj vlak, u které proběhne aktualizace pro zařízení se systémem Android. Vyjde zároveň i nová verze pro iPhone. O deset vydání Jízdního řádu 2016 jste mohli soutěžit v minulém čísle magazínu ČD pro vás. Jména výherců se dozvíte na straně 6.

Kniha do vlaku

Zpřijemněte si cestování vlakem

Jedete do práce nebo do školy a nevzali jste si s sebou časopis ani knížku? Půjčte si ji v knihovničkách na nádraží. První knihovna pro cestující vznikla v rámci projektu Kniha do vlaku na nádraží v Mikulově na Moravě, později se začala přidávat i další města. Knihu si můžete vypůjčit například na nádraží v Havlíčkově Brodě, Chlumci nad Cidlinou, Mostě, Strakonících, Brodce u Přerova nebo ve Slaném. A jak to vlastně funguje? Na nádraží si vyberete knihu podle svého vkusu a můžete začít číst. Zkrátíte si tím čas při čekání na vlak a zpřijemníte cestu do školy nebo do práce. Po přečtení ji vrátíte a můžete si půjčit další. A pokud doma máte nějaký knižní titul, který překáží, a řešíte otázku „kam s ním“, dejte ho do knihovničky, protože každá kniha si najde svého čtenáře.

InterPanter

Zbrusu nová šelma vyjíždí na české koleje

Nejnovější přírůstek do rodiny šelem, jednotku InterPanter pro rychlou meziregionální dopravu, představí České dráhy cestujícím počátkem listopadu na olomouckém hlavním nádraží. Uvnitř jednotky oceníte především komfort díky uzpůsobení oddílů a novým sedadlům pro dálkovou dopravu, klimatizaci, bezbariérové toalety, moderní informační systém nebo možnosti připojení k Wi-Fi. První jednotka bude nasazena na rychlíkové lince Olomouc – Přerov – Břeclav – Brno.

Křížem krázem republikou

V cestovatelské soutěži zvítězili Křížáci času

Již 8. ročník cestovatelské akce Křížem krázem republikou, jejímž hlavním partnerem jsou České dráhy, se uskutečnil na Den železnice 26. září. Jedná se o soutěž pětičlenných týmů z řad skautů i veřejnosti, které musí zvládnout 24hodinové nonstop cestování vlakem. Body získávají za jízdu, bonusové stanice a soutěžní úkoly. Každý tým musí také navštívit libovolnou kulturní památku nebo turistický objekt. Skupinovou víkendovou jízdenku pro pětičlenné týmy bylo možné v rámci akce zakoupit za 650 Kč. Letošnímu ročníku kralovali Křížáci času s 1945 body. ČD věnovaly vítězům soutěže hodnotné ceny. Více informací na <http://krizemkrazem.unas.cz>.

PONT TIP

Tyčinky Twix +15%,
Snickers +15%,
Mars +15%

13⁹⁰

Kč / ks

Běžná prodejní cena 19 Kč

Twix, Mars a Snickers jsou všem důvěrně známé kvalitní cukrovinky. Pohodlné obchody na trase PONT Market, které najdete na většině významných vlakových nádraží u nás, je v listopadu nabízejí s výraznou slevou. Zároveň si jich vychutnáte o 15 % víc. To už se vyplatí! Zastavte se tedy cestou z vlaku v Pohodlném Obchodě Na Trase.

www.ponty.cz

Říjnové soutěže

Soutěžili jste s minulým číslem ČD pro vás? Přesvědčte se, zda jste odpovídali správně.

Soutěž o knihu Toltécké umění života a smrti

Don Miguel Ruiz
vykonával povolání:

C) neurochirurga

Soutěž o voucher do restaurace Tom's Burger

Tajenka zní:

Šťěstí v manželství záleží na dobrém zdraví a špatné paměti.

Soutěž s Elfíkem o vstupenky do Království železnic

Generální tajemník NDR, podle kterého se přezdíval vozům řady Bymee (dnes Bdmtee), se jmenoval:

Honecker

Soutěž pro chytré hlavy

1C, 2A/C, 3C, 4A, 5A

Výherci Jízdního řádu 2016

Soutěžící nám i tentokrát doslova zaplnili redakční e-mail. Již první den vydání říjnového čísla jsme dostali více než padesát odpovědí. Zbrusu nový JŘ 2016 obdrží ihned po vydání deset nejrychlejších z vás, kteří na e-mail redakce zaslali své jméno a adresu. Výhercům moc gratulujeme!

Jízdní řád 2016 vyhrávají:

Ladislav Faflík, Ladislav Buben, Jolana Brodzianská, Jiří Šperk, Josef Horák, Jan Poula, Dominik Srba, Milan Šimša, Filip Chocholatý, Jan Grüner.

Jména všech výherců najdete již nyní na www.cdprovas.cz.

pošta

Z dopisů od čtenářů

Dobrý den,

dovoluji si vás pozdravit jménem svých studentů, žáků Základní školy speciální v Blansku. Jsou to děti s vícečetným postižením a jsou to velcí fandové vlaků a vláčků v každé podobě. Proto se návštěvy nádraží v našem městě staly pravidelnou součástí našich vycházek. Zde pozorujeme dění, projíždějící vlaky a taky si pravidelně chodíme pro váš časopis. Pokud to jde, cestou po železnici řešíme i školní výlety. Byli jsme v Praze i v Bratislavě. Cesty vlakem se pro nás staly i dobrodružstvím, to když při zpáteční cestě z Prahy zrušili z technických důvodů náš rychlík, a my zůstali viset na nádraží. Nakonec jsme cestovali Slovenskou strelou, která přičiněním paní průvodčí a jedné z našich maminek mimořádně zastavila v našem městě, takže děti byly doma před půlnocí.

Jeden z našich žáků je tak zamilován do vláčků, že sbírá každý jejich obrázek a lepí si je do sešitů. Ač se jedná o mentálně postiženého chlapce, pozná a pojmenuje jednotlivé typy vlaků, které vidí projíždět naším městem. Druhý z našich žáků zase hlídá termíny, kdy vychází váš časopis, abychom ho „neprošvihli“. Pak pro něj musíme v rámci tělesné výchovy vyrazit na nádraží. Váš časopis je úžasný, používáme ho jako pomůcku ve vyučování. Jen nás mrzí, že jsme „prošvihli“ účast ve fotosoutěži. Proto jsme se rozhodli poslat naše snímky mimo soutěž jako důkaz naší záliby ve vláčcích. Ještě jednou srdečný pozdrav z Blanska posílají

žáci a pedagogové
Základní školy speciální v Blansku

Předplatte si magazín ČD pro vás

Můžete ho věnovat rodině, přátelům a známým jako dárek pod vánoční stromeček. Roční předplatné (12 čísel) pouze za cenu poštovného a balného pořídíte za 300 Kč. Objednávkový formulář naleznete na internetových stránkách www.cdprovas.cz.

anketa

Články, které vás nejvíce zaujaly

Výsledky ankety o nejúspěšnější článek z minulého čísla ČD pro vás:

- 27% hlasů**
Cestopis – Rumunsko, Dráculy se už nebojím
(Michaela Bugrisová)
- 23% hlasů**
Cestování po krajích ČR – Liberecký
(Tomáš Rezek, Matouš Vinš)
- 15% hlasů**
Rozhovor s Tomášem Mašínem
(Eliška Poláčková)

ROZHOVOR
GABRIELLE HECL
& SHOPAHOLIC NICOL
Patrik Matoušek a Fany Vidnerová, foto: Abelsonagency

YOUTUBERKY

Televize už dávno neletí

Alespoň ne ta v klasické podobě. Generace Z sleduje youtube a tzv. youtubery, kteří často s nadsázkou formou krátkých videí komentují pro někoho nepochopitelně obyčejné věci, a přesto dosahují statisícových i milionových zhlédnutí. Točí o tom, co si koupili k večeři, co si oblečou do školy, radí s make-upem, s hraním her a svěřují se se svým soukromím. Dvě z úspěšných českých youtuberek, Gabrielle Hecl a Shopaholic Nicol, příhodně vyzpovídal jeden z fanoušků, „odběratel“ jejich videí Patrik, aby vám přiblížil fenomén youtubingu.

Jak vzali vaši rodiče, že jste začaly natáčet na youtube?

► **Gabrielle Hecl:** Začala jsem, když mi bylo šestnáct, a to už jsem byla taková rebelka, že jsem se rodičů ani nezeptala. Následně pak mamka nebo táta na moje videa přišli, protože se na internetu pohybují a občas si youtube zapnou, tak možná tam na ně vyskočilo nějaký moje video. Mamka to neřeší, je ráda, že nechodím za školu a nedělám nějaký blbosti. Takže mě v tom docela podporuje, ale hlavně vidí, že fakt nemám čas a ještě k tomu dělám něco navíc. Táta si myslel, že je to k ničemu, že za dva roky tahle vlna zmizí a že mi to jednou uškodí. Ale teď už to taky bere, nebo to spíš neřeší.

NS: VLOGOVÁNÍ NA YOUTUBE JE PRO MĚ SPÍŠ KONÍČEK, KTERÝM SE MŮŽEŠ ŽIVIT, JEN KDYŽ K TOMU MÁŠ PLNO DALŠÍCH AKTIVIT

► **Nicol Shopaholic:** Tak já, jelikož už jsem starší, jsem se rodičů ptát nemusela. Naši hroznou dobu vůbec nevěděli, co je to youtube. Říkala jsem jim třeba, že natáčím, ale podle mě si mysleli, že to vidí třeba deset lidí. A pak byla akce Youtubering a táta se tam na mě šel podívat a až v tu chvíli mu docvaklo, že mě sleduje docela dost lidí. Takže od té doby, kdy viděl, co to obnáší, jakou masu lidí to zajímá a co to předal doma mamce, tak oba sledují každý moje video a říkají mi, tady ten střih bych udělal úplně jinak nebo ta hudba na začátku by mohla být jiná. Teď už jsou do toho daleko víc zažraný a podporují mě.

U některých youtuberů se ve videích objevují i rodiče. Jak se na to díváte?

► **G.H.:** Mně to nevadí, ale rodiče a brácha ve videu být nechťej. Mně je třeba i nepřijemný natáčet před rodiči. Nikdy bych si nedovolila udělat vlog z Vánoc, protože to má být čistě rodinná záležitost a u štedrovecerní tabule točit, co máme k večeři, mi přijde hloupý. Třeba i na dovolený s kamarádama se jich nejdřív zeptám, jestli jim natáčení nebude vadit.

► **N. S.:** Já třeba kdykoli dělám vlog z akcí, na kterých jsem s kamarádama, tak se každého ptám. A jasně, že se najdou lidi, kteří tam být nechťejí. S mamkou a taťkou

si videa nedovedu představit. Nenapadlo mě to a ani nevím, jestli by to chtěli. A hlavně je nechci vystavovat riziku, že se tam objeví nějaký špatnej komentář. Já to třeba už ignoruju, ale je by to mrzelo.

► **G.H.:** Nakonec stejně ty nejkrásnější životní okamžiky nenatočíte.

Jak vás vlastně napadlo točit na youtube?

► **G.H.:** Já se už narodila do generace, u které youtube fakt „jel“ už na základce.

Zhruba v osmý třídě jsem už věděla, že nějaký lidi točej videa. Úplně první, koho jsem v Čechách sledovala, byla GetTheLouk, kterou jsem úplně milovala. Líbilo se mi to a chtěla jsem to zkusit.

Jenže na základce jsem nebyla úplně oblíbená a každý můj chybičky se spolužáci smáli, tak jsem se rozhodla, že to zatím dělat nebudu, že bych zbytečně provokovala. V prváku jsem poznala Teri Blitzen, která natáčela v té době už asi rok a půl. Teri mě pozvala na oslavu svých narozenin, kde byly všechny holky z youtube. Tam mi došlo, jak je to super, že se holky navzájem podporují, a tím u mě opadla veškerá obava, že by se mi mohl někdo smát. A nakonec mě k tomu dokopal brácha.

vizitka Shopaholic Nicol (25)

Takže ahoj vítejte, je mi 25 let a hrozně nesnáším, když mi někdo říká Nikola. Na youtube jsem od svých 23 let. Vedle youtube píšu pro magazín Top Dívka a taky mě můžete vidět na Óčku v mém pořadu GET OUT! S TV Óčko momentálně připravujeme nový projekt, na který se moc těším!

Nejsledovanější videa:

Nikdy jsem...feat HOGGY – 685.000 zhlédnutí

Nikdy jsem...feat JIRKA KRÁL – 385.000 zhlédnutí

TIN CAN Challenge – 295.000 zhlédnutí

► **N.S.:** U mě to bylo trochu jinak. Dlouho jsem sledovala youtubery v zahraničí, hlavně v Anglii a Americe, a hrozně se mi to líbilo. Pak jsem zjistila, že u nás v Čechách to taky dělají nějaký lidi, ale přišlo mi, že hlavně u holek chyběla veselejší videa. Tak jsem si říkala, že by mě to docela bavilo. A nakonec mě k tomu umluvila ségra, podle který jsem na to úplně ideální typ. Říkala, že to musím zkusit, tak jsem to zkusila a celkem rychle se to rozjelo. Během pár měsíců o mně bylo slyšet, protože jsem vyplnila místo, který tady chybělo.

Kde berete nápady?

► **N.S.:** Inspiraci čerpám spíš v zahraničí, třeba když nějaká youtuberka udělá zajímavý záběr a mně se zrovna líbí, tak zkusím, jak to bude vypadat. Ale to se nedá brát jako kopírování, spíš jako inspirace, jak zlepšit tvorbu.

► **G.H.:** Já mám hodně často tvůrčí krizi. Díky bohu, že mám občas nějaký spolupráce a musím natočit video na nějaký produkt a k tomu si domyslím, co by se tam hodilo. Takže takhle vznikají moje nápady. Třeba povídací videa už moc točit nechci. Víc mě baví vlogy z různých cest, například když někdy jedu s rodinou nebo kamarádama. Zvěčnit něco, co jsem prožila.

vizitka

Gabrielle Hecl (17)

Ahoj, já jsem Gabriela Heclová, začínající herečka, moderátorka a youtuberka. Chodím na pražskou konzervatoř a studuji herectví. Mohli jste mě vidět v seriálu Svatby v Benátkách a teď půjde do kin film Instalátér, ve kterém se také sem tam objevím.

Nejsledovanější videa:

All I want (hudební klip) – 600 000 zhlédnutí

Budeme tlustý – 300 000 zhlédnutí

ASK GABČA #2 – Svatby v Benátkách?! – 270 000 zhlédnutí

Dát k tomu naši oblíbenou písničku a mít to jako vzpomínku.

A natočily jste nějaké video z cesty vlakem?

► **G.H.:** Já teda zatím ne. Ale na vlak mám dobrý vzpomínky. Chodila jsem asi devět let do skauta a jezdili jsme vlakem furt třeba na akci Křížem krážem republikou. Tam jde o to, že musíte za 24 hodin objet co nejdelší trať. A ještě jsou do toho různé úkoly, že se musíte vyfotit u týchle sochy, jít za den na jednu kulturní akci.

► **N.S.:** Já teda nemám úplně vzpomínku, ale jezdím hrozně ráda vlakem, protože je to pohodlný. Nejlepší jsou kupéčkové vlaky, kde můžete sedět s kamarádama proti sobě, povídat si, prostě pohodička. A teď plánuju jet vlakem do Drážďan na nákupy. Tak třeba z toho natočím nějaké vlog.

Jaký typy videí vás nejvíc baví točit?

► **G.H.:** To je hrozně těžký říct. Přes videa jako je třeba „ask“ se komunikuje s fanouškama. Taky mám ráda líčení, protože se na něm vyblbnu. Ale u toho je dost obtížný přijít s něčím originálním, protože líčení je strašně jednoduchý a zvládne to úplně každý a je to furt do kolečka, akorát se míchají jinak barvy.

GH: NAKONEC STEJNĚ TY NEJKRÁSNEJŠÍ ŽIVOTNÍ OKAMŽIKY NIKDY NENATOČÍTE.

► **N.S.:** Já líčení nedělám, protože vím, že je tady milion holek, který to dělají líp než já a můžou toho lidem dát víc, a proto mě daleko víc baví takový ty funny videa, třeba Deset věcí, proč být single. Prostě věci, který jsou moje a zároveň vím, že se v tom uviděj i jiný lidi a pobaví je to.

A co říkáte na random vlog?

► **G.H.:** Když se řekne random vlog, tak si představím, jak jde člověk s kamerou a do toho něco random říká. Třeba tomu, co dělám já, se nedá říkat random vlog. Prostě dělám cestovní vlog.

► **N.S.:** Není úplně záživný, když někdo točí, že si jde nakoupit, lehnout nebo že uvařil oběd. Daleko lepší je, když ten vloger jede do zahraničí nebo jde na nějakou akci, kam se člověk normálně nedostane. Když točím něco ze zahraničí, tak se snažím doporučit fanouškům, kam mají jít třeba na kafe a podobně.

Poznávají vás lidi na ulici?**Jak na ně reagujete?**

► **N. S.:** Když jdu tady v Praze po ulici, tak každý den potkám třeba pět lidí, který mě poznaj. Většinou chtějí fotku nebo podpis, tak se s nima vyfotím. Ale vadí mi, když se mě někdo ani nezeptá a hned si mě fotí. Třeba já kdybych potkala nějakýho youtubera, tak bych se ho chtěla na něco zeptat, a ne se jen vyfotit. Takže když se styděl, tak se nima snažím komunikovat. Rozhodně je lepší, když za mnou přijdou a na něco se mě zeptaj, než když třeba sedím a někdo na mě kouká. To je fakt docela creepy.

► **G.H.:** Stalo se mi třeba, když jsem jela v autobuse z Kladna do Prahy, že mě nějaký dvě holčiny poznaly. Tak jsem si řikala: dobrý, asi se budou chtít vyfotit, až vystoupíme. Jenže ony tam furt stály a koukaly na mě, tak jsem šla v klidu do metra a sedla si na sedačku pro jednoho u okna. A jedna ta holčina přišla normálně k tomu sklu a druhá ji vyfotila. Tak jsem za nima šla a řekla jsem jim, že když se budou chtít vyfotit, tak ať se normálně zeptaj, že s tím nemám problém, ale že tohle je mi fakt nepříjemný.

Jak to máte s klukama?

► **N. S.:** Kluka nemám a ani časově bych to asi moc nezvládala.

► **G.H.:** Já jsem zadaná. A zjistila jsem, že bych nemohla mít kluka, kterej nemá žádné cíl a jenom se fláká doma, protože takovej člověk mě nikdy nemůže pochopit. Rozhodně bych nemohla mít kluka, kterej by se mnou chtěl bejt pořád.

► **N. S.:** Ne že by vás nikdo nechtěl, jde spíš o to najít kluka, kterému nevadí, že jste furt

na očích, že za váma někdo přijde a chce se třeba vyfotit. Tohle plno kluků nevydejchá. Já jsem vlastně až v tuhle chvíli pochopila, proč herci choděj s herce-ma, modelky s hokejistama, prostě proč ty známý tváře choděj spolu.

Berete si osobně, když vás někdo hatuje v komentářích?

► **N. S.:** Těm blbostem se spíš směju, ale konstruktivní kritiku beru. Samozřejmě, že když mám den blbec a jsem smutná, mrknu na video, s kterým jsem si dala osm hodin práce, a pod ním jsou komentáře typu: kvalita je hrůza, seš tam nechutná, tak je mi to líto. Ale naštěstí moc takovýhle depky nemívám.

► **G.H.:** Já to mám dost podobný jako Nicol. Nadávky neřeším, ale když nad nějakým videem strávím hodně času, tak mě hrozně mrzí, že je pak nedoceněný.

A když je tam hate: děláš to jenom kvůli youtube money?

► **G.H.:** Tak tomu se fakt smějem. Já třeba ani youtube money neberu. Nedělám to kvůli tomu.

► **N. S.:** Největší sranda je, že lidi si myslěj, že youtube money jsou úplně obrovský peníze. Já youtube money mám, protože se youtubem částečně žívím. Ale mám do toho pořad na Ůčku, píšou do časopisu, prostě mám tisíc dalších aktivit a konkrétně youtube je z toho jedna desetina.

Hodně lidí si myslí, že propagujete věci, který dostáváte zdarma. Jak to vlastně je?

► **N. S.:** Takhle to přesně není. Nabídek chodí hodně a z nich si vlastně vybíráte, co opravdu chcete propagovat a co je vám

slovník

Abyste byli v „obrazu“

Youtube: největší internetový server pro sdílení videosouborů

Youtuber: člověk, který točí videa a zveřejňuje je na Youtube

Vlog: video příspěvek, v podstatě blog, který obsahuje video

Haul: video, které obsahuje hodnocení a informace o produktech

Odběratel: divák, který jednotlivé youtubery pravidelně sleduje

Ask video: video, ve kterém youtubeři odpovídají na otázky svých fanoušků

Creepy: strašidelný

Hate (hatovat): negativní komentář

Youtube money: peníze, které si youtubeři vydělávají díky reklamám ve svých videích

Random vlog: vloger se točí u běžných věcí a svým uživatelům říká různé informace (např. točí se při nakupování)

blízký. K tomuhle dojmu lidí bohužel přispívá to, že někteří youtubeři dostanou například řasenku zadarmo a jsou schopní na to natočit celý video. A pak si i ty firmy myslí, že youtubeři obecně jsou levná reklama.

► **G.H.:** Jsou lidi, kteří si uvědomují, že na nás někdo takhle hrozně vydělává. Mně když napíše firma, že by chtěla zpropagovat nějaký produkt, tak já odpovím, že ráda, ale nebudu to dělat jenom za ten produkt. Video vlastně vidí 150 tisíc lidí a i kdyby si to koupil každé páte, tak stejně hrozně vydělaj.

► **N. S.:** Navíc ta firma si musí být vědoma toho, a je to uvedeno i ve smlouvě, že naše reakce na produkt může bejt i negativní.

Myslíte si, že byste se tím mohly do budoucna žít?

► **G.H.:** Poměr vloženého úsilí a vkladu zpátky na můj účet je malej.

► **N. S.:** Je to spíš koníček, kterým se dá žít, když k tomu máš plno dalších aktivit.

► **G.H.:** Já se tím ani žít nechci. V poslední době se mi dost přehodily priority a rozhodla jsem se, že youtube budu dělat spíš okrajově. Od youtuberů se vlastně liším, protože většina z nich chodí na normální školy jako gympl, základka, vejška nebo pracujou. Já chodím na konzervatoř a vím, že chci dělat herectví. A byla bych ráda, kdyby mě v budoucnu lidi nebrali jako youtuberku, ale jako herečku. ■

RETRO
Z vašich příspěvků

POČÍTAČE, AUTOMATY, DIGITALIZACE

Tato fotografie je z roku 1986, kdy jsem byla na praxi. Vytváříme na ní děrné štítky, které se potom vkládaly do počítače a podle těchto podkladů se tiskly různé sestavy.

Marcela Homolková

Jak zapráhnout počítače

PRAHA (OŠ tiskového zpravodaje) – V posílení byla v Praze v hotelu Forum stavěna výstava Oubíhající počítače. Právě na ní představil počítačové zařízení Komputron, na síťové síťových a výpočetních sítích. Síťové počítače jsou sítí, jsou sítí a počítačové učebny pro výuku ve školách i pro přípravu a představení učebnic, systémy pro řízení administrativní činnosti, technologických procesů, přípravu výroby a další. Jsou sítí i učebny učebních programů, které mají buď vlastní výpočetní jednotku, nebo jsou sítí, které se spojují s sítí. Jsou sítí i učebny učebních programů, které mají buď vlastní výpočetní jednotku, nebo jsou sítí, které se spojují s sítí. Jsou sítí i učebny učebních programů, které mají buď vlastní výpočetní jednotku, nebo jsou sítí, které se spojují s sítí.

2. RUDE PRAVO
v úterý 25. dubna 1989

MĚ KŘEMÍKOVÉ NEBE

Pro mou generaci tzv. Husákových dětí představovaly všemožné elektronické serepetičky doslova magické objekty. Spíše než k praktickému využití se staly předmětem zábavy a samozřejmě i machrování – zvlášť, když se jednalo o zboží ze Západu.

Uplně první takovou hračkou, kterou si dokážu vybavit, byly digitální hodinky mého bratra vybavené navíc miniaturní klávesnicí s kalkulačkou. Ta se sama o sobě považovala počátkem osmdesátých let za zařízení hodné úcty, natož pak v podobě náramkových hodinek. Ve skutečnosti se jednalo o napodobeninu hodinek Casio pokoutně pořízenou od vietnamských brigádníků, kteří v té době ještě vypomáhali naší socialistické ekonomice. Šlo o pěknou věcíčku, ale početní úlohy a pár melodií za chvíli omrzely. Chtělo to něco více hravého.

Psychedelické zvuky IT pravěku

Táta jako správný kutil s vystudovanou elektroprůmyslovkou nás v tom nenechal a s pomocí kulturního Amára (časopis Amatérské rádio) sestrojil domácí herní konzoli. Ta se přes anténní vstup připojila k televizi a prostřednictvím taktéž podomácku vyrobených ovladačů bylo možné si zahrát „tenisový turnaj“. Celá hra spočívala v posouvání bílých obdélníků na krajích obrazovky, které odrážely poletující míček v podobě bílého kolečka. Jednotlivé úderky byly podkresleny typickým elektro-nickým kvílením, známým z pouťových marinetek plných herních automatů. Jenže u nich byl vždy velký nával a drobné v něm mizely jak pára nad hrncem. To u nás nehrozilo.

V půli osmdesátých let pak rodiče mého kamaráda, kterým bylo umožněno vycestovat na poznavací zájezd do západního Německa, pořídili svému synovi na onu dobu luxusní hračku v podobě osmibitového počítače Atari 800XL. Jako externí disk sloužil speciální kazetový přehrávač, ze kterého se za doprovodu psychedelických zvuků několik minut nahrávaly jednotlivé hry do operační paměti. Ta měla kapacitu 64 kB. Jako monitor posloužila menší barevná televize a k samotnému hraní byly k dispozici originální joysticky, které dostávaly intenzivním pařením notně zabrat.

Mé další velké setkání s výpočetní technikou si dalo několik let pauzu. Pominu-li krátkou epizodu v podobě vyřazeného osmibitového počítače Commodore, na kterém jsem si občas zahrál legendárního Prince (jedna z nejslavnějších arkádových her vůbec), vstoupil zásadním způsobem počítač do mého života až v roce 1999. V té době jsem coby zapálený fotoamatér zkoušel se svým tehdejší kolegou z práce podomácku zhotovovat barevné fotografie v temné komoře. Oproti černobílé klasice vyžadovaly speciální osvětlení i chemii, která se navíc musela udržovat na stálé teplotě 33 stupňů Celsia s možnou odchylkou půl stupně. Potřebné světlo však bylo příliš drahé, a tak manipulace s papíry probíhala při úplné tmě. Ohřev vývojky jsme řešili pomocí starých topných těles ukořisťených z vyřazených vagonů. Partyzánsťina až na půdu a výsledky nevalné. A tak jsem řekl dost a rozhodl se pro koupi nového počítače a filmového scanneru Nikon LS 2000. Řeknete si, no a co – jenže mělo to drobný háček.

Co se v mládí naučš...

Pořizovací cena tehdy činila 56 tisíc korun za scanner a dalších 60 tisíc za samotný počítač. Jak rychle šel vývoj v této oblasti kupředu, ilustruje cena 6 tisíc Kč, za kterou jsem celý set za pět let prodával. Na první pohled špatná investice. Jenže tak už to u většiny elektroniky chodí a hlavně – to, co jsem se za tu dobu intenzivním studiem naučil, se mně následně podařilo úspěšně profesně zúročit. Mojí nejoblíbenější „gamesou“ se totiž stal Adobe Photoshop, notoricky známý fotoeditor, nad kterým jsem společně s výukovou učebnicí trávil téměř každý večer. Že mám filmový scanner, se celkem rychle rozšířilo, a tak přicházely i nabídky na různá přivydělání si. Když jsem se cítil v oblasti digitální fotografie dostatečně erudován, dostavily se choutky jít dál. A tak došlo na vektorové ilustrace a nakonec i sazbu textů.

Dnes je DTP (desktop publishing) neboli tvorba tiskovin pomocí počítače společně s focením digitální zrcadlovkou, jejíž rozlišení bylo v době mých digitálních začátků považováno za fyzicky nereálné, mým denním chlebem. Z profesního hlediska bych určitě neměnil. Při zpětném pohledu si dnes můžu připadat jak v křemíkovém nebi, o kterém básnil v kultovním seriálu Červený trpaslík android Kryton.

To však neznamená, že se mi občas nezasteskne po černé komoře a oděru vývojky. Klasické zrcadlovky, ke kterým jsem kdysi vzhlížel jako k nedosažitelnému snu, jsou dnes na bazarech k dostání za směšné částky a já občas mívám choutky udělat si radost. A až jednou nastane obávaný blackout, budu to moct v klidu zdokumentovat a být zas mezi prvními. ■

MICHAL MÁLEK

[illegible]

Zdroj reprodukce: Digitální archiv časopisů
Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.
<http://archiv.ucl.cas.cz>

Praha k programu elektronizace

PRÁHA (ČTK): — Laseurov zařízení pro značkování výrobků, elektronické přístroje pro pečkování masa, mikrovlnná troubička, počítačové zařízení, elektronické zařízení mohou zhlédnout návštěvníci výstavy Po úspěchů Prahy k programu elektronizace, které byly v pondělí otevřeny v Miroslavě technické muzeu. Výstava, která vznikla z iniciativy výrobních podniků, výzkumných pracovišť i vysokých škol —, které na ní vystavují, má za cíl ukázat, jakých konkrétních výsledků bylo dosaženo při plnění programu elektronizace, který byl schválen vládou. Výstava je rozdělena do tří skupin, které představují přístroje pro technickou diagnostiku, všeobecnou aplikaci elektroniky a úzký spádový obor počítačů. V první skupině jsou například jízdní spoje, počítačové zařízení, napájecí a laserové značkovací a jederné a fyzikální interferenční faktory ČVUT, ale i výrobky, které byly ve srovnání s výrobky zahraničními vyvíjeny a naprogramovány některými dráhy současně s výrobou započaly.

Výstava potrvá do 2. dubna.

CO PŘINESE LICENČNÍ VÝROBA OD FIRMY SAUTER
Pro vlastní potřeby i vývoz

V srpnu jsem vstoupil zpráva (RP 18. 8. 1980) o nákupech lihovin ze výroby ředí a regálech podniků z automatického Písní výměnkových stanic, křesťanských zářezů a energetického hospodářství včasných budov, jejich komplexů a sídli. Licenční smlouva mezi představiteli státního podniku Zbrojovka Brno a švédskou firmou Fr. Sauter AG.

[illegible]

Málok a regulární systémy jsou součástí levných zařízení a dovedou být velmi náročné na instalaci. Všechny systémy dovedou a neautentizovaných směr. Všechny výrobky tedy znamenají mnohé problémy. Rozhodl jsem se pro systém, který je jednoduchý a snadno se instaluje. Firmy nedělají náhodou. Dr. Seaver AG patří mezi k předním světovým výrobcům energetických zařízení, ne jen v Německu, ale i v ostatních zemích evropských systémů. Firma vznikla v roce 1895 v Barmen, v Německu. V současnosti má firma závod, po jednom závodě má v NSR a v Francii a dále poskytuje ve více než čtyřiceti zemích světa. Nemá žádné konkurenci. Všechny systémy jsou shodným patřičným firmou již od ro-

ku 1920 a v posledních letech to byly právě jen apsymy, které byly u nás řešeny instancemi. Dobře znáte-li a jeli často na rekonstrukci a stavbě Národního divadla v Praze, nepochybně jste si všimli, že každá práce vyžaduje Právního, hospodářského, technického, zdravotního, dalšího, obecního bytí po jedním a druhém spo. instancí rozhodnutí.

Také výbavové řítky odorněly vý-
cházelo ve prospěch systému In-
ter. Především se i při menší tech-
nické složitosti naučujeme řešení
dávající vynikající parametry a
mimo jiné velmi rychlou a účinnou
technologickou výrobu závodu
Jihoprvky ve Vytokově, kde byla již
zahájena výroba.

ve vývoje své země. Zároveň byl přivřeným příznivcem předpokládajícího letního hraničského vstupu a do konce roku očekával, že ve vývoji naší země třicet tisíc lidí bude zavedeno do země, která se rozvíjí. V druhé polovině příštího roku se rozšíří služba vývoje. Toto

STANISLAV STIBOR

POTŘEBNÁ INVESTICE V ČKD HOŘOVICE

Počítače za návratný úvěr

HEROUN (Od našeho zpravodaje) — Příjem konstruktérů a inženýrů má pro výjezdy provedení výnam. I přes sdělovacím prostředím se však na některých pravečnických podniku pro tyto pracovníky podstatně snižují.

[illegible]

datábanke speciálnych nástrojů, normalizovaných tvarů, rozvojem výrobních středisků základních prostředků i postupně připravovaným převodem celého programu pro řízení výroby stroje do nové základní koncepce zpracování technické přípravy výroby. Z počítačů jsou nadřazené ve stále větší míře vhodné poskytnout potřebnou výkonnost — a výpočetní technika zůstává dokonce již velkou dokumentací při zpracování

V Hrochově mají dokonce připravené dva stávkové směry pro případné automatické zastavení práce. Vždy je nutné, aby na poli-
ci okamžitě byli vyzbrojeni, ale i tak při konverzi motorů a
převodů vzniká zbytek materiálu, a
má se v ČKD Hrochovi již jednou-
du výrobní produktivity a kvality
výrobků technické práce představit.

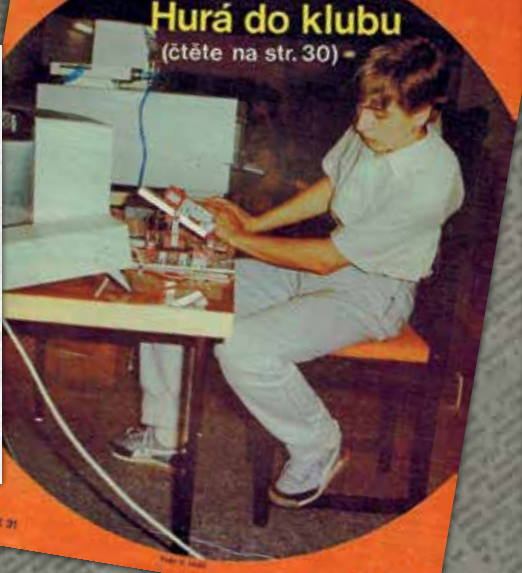
v Hofbrosch mají jedinou přípomínku: dvě slavnice nosí za sebou automatem nabitý šňítkařský pist. Vše je je nutné, aby se politice úspěšně naplní v technologiích, ale teď je koncovka motora a v malinách. Bez takovýchto pomoci si v GHD Hofbros je jednoduše vyrovnat produktivity a kvality tehoti začíná práce představit.

4751

Repro: ABC

mladých techniků a přírodovědců

Hurá do klubu
(čtěte na str. 30) -

BOCNIK 31

CENIA 2014

Schrack Ericsson na GŘ ČD

PRAGA (18) - Ve velkém sále generálního ředitelství ČD v přízemí budovy se uskutečnila v úterý 8. 2. prezentace firmy SCHRACK ERICSSON z Vídně, výrobce moderních technických a programových vybavení pro telekomunikace. Několika desítkám odborníků přednášeli firmní experti, součástí představení firmy byla i výstavka žpičkových výrobků.

Ředitel odboru sdělovací a zabezpečovací techniky DDC
ing. Karel Plachetka nám
k tomu řekl.

"Snažíme se o digitalizaci naší síťe, která bude tvořit základ komunikačního prostředí. Chceme budovat moderní síť a chceme dojit až k síti ISDN, to je digitální komunikační prostředí. To chceme zavést všude, abychom mohli poskytnout veškeré služby, které moderní síť poskytnout může, a to nejen hovořit telefonem, ale přenášet videotexty, videonáz-

nás zkrátkejší projevi přání zaříditi kancelář počítačem, telefonem, faxem apod., a bude to chtít třeba ve vagonu, ve vlaku, tak mu to musíme poskytnout. Veškerá zařízení, která resort má a potřebuje k provozu, budou na tato síť připojována. Na velké, nebo i na střední železniční stanici budou

terminály pro komerci, jízdenky, rezervace, nákladní pokladna, informační systémy, všechno to bude v architektuře PC.

Díle automatizace - KOMPAS, vlakotvorba, k tomu zabezpečovací technika. Tam nastává u nás revoluce, srovnatelná s přechodem elektromechaniky na relová za-

řízení v padesátých letech: přecházíme na elektroniku.

To všechno musí mít možnost komunikace s nějakým „šéfem“ v počítačové hierarchii, který to bude řídit a koordinovat, což ale nebude člověk. Bude to zase technická zařízení.

Znížená technika zahraniže
technická koncepcie, schválená
v listopadu 1993, a táto koncepcie
se začína pomaly naplňovať. Preto
si mapujeme prípadné možné do-
davateľské techniky, ktoré u nás ne-
bude vyrábaná. Pokiaľ ano, dávame
samozrejme prednosť tuzemským
firmám, také pro to, aby na vývoji
modernej techniky i u nás ľudia rosti

Bude sa snažiť kupovať špičku, a preto delíme jakosi databanku možných dodávateľů podobnými prezentáciami. Preto tu bol Schrack Ericsson, objednaný je Alcatel, Alcatel SEL, samozrejme sa i s ďalšími, napr. se

I když zatím nemáme peníze, musíme být neustále aktuální ve znalosti existující techniky, abychom byli připraveni, až peníze přijdou, koupit to nejlepší, co bude v nabídce. I když samozřejmě se

početky sr 2400, u jejího oddělení pudu alešky na monitoru dceř 1 jednotky dceř 1 klimatizačního zařízení, kotelen, odstraňovačů a rosovdů vyzkoušelo napříč dceř centrálního řídicího systému 310- nistat šoulet.

Foto 82 — VACLAV JIRSA

FOIA b7 - VACLAV JIRSA

**Ukázka naší
elektroniky**

PRAHA (ČTK) — Se současnou
drsní výzkumu, vývoje a výroby tzv.
elektrotechniky označuje výstava
Dny nové techniky elektrotechnické-
ho výzkumu, která byla ve středě
otevřena v Obvodním kulturním do-
mě na Novodvorské v Praze 4.

[illegible]

Výstava, kterou zahájí soudruh
Miroslav Štěpán, počne do 7. čer-
na a od 8. do 13. června bude v Bra-
tislavě.

Foto 82 — VACLAV JIRSA

FOIA b7 - VACLAV JIRSA

IT školka

Mladší syn byl velký nadšenec do první počítačové techniky již v mateřské škole v roce 1987. Teď by si už ale do práce na PC nikým zasahovat nenechal.

Jiřina Votavová

S počítačem navždy...

Celý život jsem pracovala ve výpočetní technice. Od roku 1967 u sálových počítačů ZUSE Z-11, MINSK 22 a EC 1033. V 90. letech jsem přešla na stolní počítače, kde šel vývoj velmi rychle kupředu. I nyní v důchodu využívám počítač ke studiu (univerzita 3. věku), praktickým věcem (vyhledávače, pošta) i k zábavě (soutěže). Fotografie pochází z roku 1968. U sálového počítače MINSK 22 pracuji jako operátorka se snímači děrné pásky a děrných štítků, dálkopisem, děrovačem děrné pásky, tiskárnou a s magnetickými páskami š. 35 mm.

Radka Hertíková

Pořádek na pracovišti

Tak takto vypadala kolegovka kancelář v roce 1993.

Ladislav Procházka

Rodinná pařba

Posílám fotografii z roku 1995, kdy jsem dostal od rodičů svůj první počítač DIDAKTIK M. Nedílnou součástí pro hraní her byl kazetový přístroj a joystick, jenž byl neustále využíván. Herní zápolení jsme sledovali na televizi značky Tesla a po jedné hře nás takto zachytil náš strýc Václav.

Tomáš John

Hledání závady

Na fotografii z poloviny šedesátých let je mechanik Uničovských strojíren Stanislav Kamas při hledání závady na počítači ARITMA 420. Již na začátku sedmdesátých let byl však nahrazen výkonnějším sovětským počítačem MINSK, který byl nainstalován na ploše přibližně 150 m².

Jan Burian

Hravé léto u vody

V roce 1997 jsme trávili týdenní dovolenou v autokempu Rozkoš, a jelikož nám počasí moc neprálo, hodně jsme hráli karty, stolní hry a syna také zaujaly různé automaty v herně, hlavně tento simulátor jízdy na motorce.

Martin Kosek

Staňte se spoluvůrci našeho časopisu!

Na této dvoustraně najdete i v následujících číslech vždy několik retro fotografií „s příběhem“ (a datem vzniku před rokem 2000) vztahujících se k uveřejněnému tématu a vybraných z vámi zaslaných příspěvků. Fotografie, doplněné několikařádkovým popisem (datum a okolnosti pořízení – zejména místo, zobrazení aktéři atd.), můžete zasílat elektronicky (naskenované) na adresu cdprovas@cd.cz, případně poštou na adresu redakce (viz str. 64). Na obálku nebo do předmětu e-mailu uveďte heslo RETRO. Fotografie vám budou vráceny pouze na vyžádání! Každý námi vybraný snímek bude honorován částkou **600 Kč**.

Pro nejbližší čísla magazínu vyhledáme následující témata:

č. 12/2015: Čepice, šály, rukavice
uzávěrka zaslání 11. listopadu 2015

č. 1/2016: Plesy, bály, taneční
uzávěrka zaslání 9. prosince 2015

THE TAP TAP

MIKULÁŠSKÁ V OPERĚ

VELKÝ MIKULÁŠSKÝ KONCERT
PRO RODIČE A DĚTI
30. LISTOPADU
~ V 18 HODIN ~
STÁTNÍ OPERA PRAHA

VEČEREM PROVEDOU
LADISLAV ANGELOVÍČ
A TOMÁŠ BIKRT

SLEDUJTE
V PŘÍMÉM PŘENOSU
OD 18. HODIN NA ČT2

VSTUPENKY
NA POKLADNÁCH A V PŘEDPRODEJI
NÁRODNÍHO DIVADLA
www.narodni-divadlo.cz
KE KAŽDÉ VSTUPENCE
MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA
www.tapvopere.cz

Exteriérní partner

Klízevní partneři

Mediální partneři

Klízevní mediální partneři

Tipy a recenze připravuje **JAN KÁBRT**,
novinář a publicista.

KULTURA

KINO • FILMY NA DOMA • DIVADLO
VÝSTAVY • KONCERTY • KNIHY • CD

KULTURNÍ TIPY A RECENZE

THE PROGRAM: PÁD LEGENDY

Kdo neslyšel jméno Lance Armstrong, jako by nebyl. Vždyť jde o jednu z největších sportovních legend, která nejprve pozvedla cyklistiku na světový fenomén, aby se později obrovskou blamáží postarala i o její největší diskreditaci. Nebýt irského novináře Davida Walshe, možná by zůstalo jen u prvního – oslavovaný hrdina, který odcházel do sportovního důchodu se sedmi vítěznými trofejemi ze slavné Tour de France a miliony dolarů v kapse, oslňoval svými výkony i charismatem, v soukromém životě se úspěšně popral s rakovinou. I Walsh jím byl nejprve okouzlen, ovšem brzy nabyl podezření, že si Armstrong pomáhá zakázanými dopingovými látkami. Nakonec sesbíral tolik důkazů, že se z cyklistické legendy stal doslova přes noc největší podvodník v historii sportu.

USA, 104 MIN. / REŽIE – STEPHEN FREARS / HRAJÍ – LEE PACE, ELAINE CASSIDY, BEN FOSTER, CHRIS O'DOWD, DUSTIN HOFFMAN, JESSE PLEMONS, BRYAN GREENBERG PRÁVĚ V KINECH

ČD
TIP

KINO

SPECTRE

Některé filmy se velkých očekávání prostě nezbaví, bondovky mezi ně bezpochyby patří. Čtyřicetý pátý příběh s agentem 007 nese název podle zločnické organizace, která se už v několika předcházejících filmech s Bondem objevila. Režiséra dostal stejného jako předcházející Skyfall, hlavní roli si opět, a to již počtvrté, zahrál Daniel Craig.

**VB, USA, 150 MIN. / REŽIE – SAM MENDES
HRAJÍ – DANIEL CRAIG, RALPH FIENNES,
NAOMIE HARRIS, RORY KINNEAR, LÉA
SEYDOUX, CHRISTOPH WALTZ,
MONICA BELLUCCI**

V KINECH OD 5. LISTOPADU

STEVE JOBS

Není to sice první film o legendárním zakladateli počítačové firmy Apple a tvůrci tabletů či iPhoneů Stevu Jobsovi, ovšem vzhledem k tomu, že jej režíroval tvůrce Trainspottingu či Milionáře z chatrče Danny Boyle, slibuje výrazný filmový zážitek. Elektronického mesiáše vykresluje jako monstrum, které šikanuje své zaměstnance, ale i jako výjimečnou bytost, která viděla dál než všichni ostatní.

**USA, 122 MIN. / REŽIE – DANNY BOYLE / HRAJÍ – MICHAEL FASSBENDER, KATE WINSLET, SETH ROGEN,
KATHERINE WATERSTON, JEFF DANIELS, MICHAEL STUHLBARG**

V KINECH OD 12. LISTOPADU

DIVADLO

CELEBRITY

Zkušený divadelní režisér a herec, člen televizní Partičky Ondřej Sokol přetavil svůj obdiv k zámořským stand-up comedy ve vlastní představení Celebrity. Sám s mikrofonem na jevišti pražského Studia DVA vypráví necelou hodinu a půl nejen zábavné historky ze života řady kolegů a zákulisí českého showbyznysu, ale také docela intimní věci z dětství a soukromí.

STUDIO DVA, PRAHA / NAPSAL A HRAJE – ONDŘEJ SOKOL

FILMY NA DOMA

DOMÁCÍ PÉČE

Nenápadný klenot domácí sezony, nejdojemnější film roku, který sklídl vlnu obdivu na festivalu

v Karlových Varech a posléze se z něho stal náš letošní velvyslanec na Oscary. Ve výrazné roli se v něm na herecké výsluní vrátila Alena Mihulová, jejíž obětavá zdravotní sestríčka Vlasta by se pro ostatní rozdala, náhle však musí čelit vlastní zákeřné nemoci.

ČR, 92 MIN. / REŽIE – SLÁVEK HORÁK / HRAJÍ – ALENA MIHULOVÁ, BOLEK POLÍVKA, TATIANA VILHELMOVÁ, ZUZANA KRONEROVÁ, SARA VENCLOVSKÁ

TERMINÁTOR GENISYS

Arnold Schwarzenegger se vrátil ke své nejslavnější roli, a tak se jeho terminátor znovu z temné

budoucnosti, v níž lidstvo neúspěšně válčí s počítačovým systémem Skynet, vrací do minulosti, aby se vypořádal s vůdcem lidského odporu Johnem Connorem. Jenže jeho matka Sára rozhodně není žádná ustrašená hospodyňka, která by si to nechala líbit...

USA, 126 MIN. / REŽIE – ALAN TAYLOR / HRAJÍ – EMILIA CLARKE, ARNOLD SCHWARZENEGGER, JASON CLARKE, JAI COURTNEY, J.K. SIMMONS, DAYO OKENIYI

JE TŘEBA ZABÍT SEKALA

Působivý příběh Jiřího Křížana, který před patnácti lety zfilmoval režisér Vladimír Michálek, nyní do divadelního kabátu převlékli v Brně. Jeho děj se vrací na Moravu roku 1943, do protektorátní atmosféry strachu. Toho využívá i Sekal, nemanželský syn z jednoho gruntu, který terorizuje celou vesnici. Vesnická rada dospěje k jedinému řešení: je třeba ho zabít.

NÁRODNÍ DIVADLO, BRNO / REŽIE – MARTIN FRANTIŠÁK / HRAJÍ – IGOR BAREŠ, TOMÁŠ ŠULAJ, PETR HALBERSTADT, DUŠAN HŘEBÍČEK, DRAHOMÍRA HOFMANOVÁ A DALŠÍ

DESKY

MIRO

MIRO ŽBIRKA

Jedna z nejlepších nahrávek letošní československé produkce. Deska, kterou Miro Žbirka nahrával v londýnském „Beatles“ studiu Abbey Road, koncentruje zpěvákův skladatelský talent v podobě lehkých a přirozených, zároveň chytrých písní, které nepostrádají moderní zvuk a náboj. Zpívá se anglicky i slovensky, jímavou Fair Play uslyšíte v obou verzích.

HONEYMOON

LANA DEL REY

Královna působivých melancholických tónů a podmanivého hlasu Lana Del Rey se rychle, rok a půl po předcházející desce, přihlásila s novým albem. Je na něm ještě víc patrná důvěra v sílu vlastního vokálu, který střídá depresivní hlubiny s jistou rozšafností podpořenou řadou elektronických prvků. Ale ať již Američanka zpívá takřka a cappella nebo s výrazným hudebním doprovodem, pokaždé je to zážitek.

KNIHY

CHLAPEC VE STÍNU

CARL-JOHAN VALLGREN

Další z chytrých a temných thrillerů ze severu se vrací do stockholmského metra v létě 1970. Malého chlapce tady vezme za ruku neznámá žena a od té chvíle ho už nikdo nespátří. O mnoho let později zmizí i chlapcův bratr Joel. Záhadě chce přijít na kloub jeho bývalý spolužák Danny, brzy se však propadá do rodinných kostlivců a někdo začne usilovat o jeho život...

MOBA, 339 Kč

FAKTURA

JONAS KARLSSON

Tenhle chlapík toho v životě moc nečekal. Ostatně při práci ve videopůjčovně na částečný úvazek, občasné pívko s kamarády a každodenní večerní televizní rutině, to není nic divného. Jenže pak mu jednoho dne přistála ve schránce faktura na 5,7 milionu švédských korun za zážitky a štěstí, které ho v životě potkalo. Myslel si, že je to jeden z reklamních triků. Nebyl.

KNIHA ZLÍN, 189 Kč

VÝSTAVY

DÍLO SEZÓNY: PETER PAUL RUBENS, VEČEŘE V EMAUZÍCH

Práce malíře Petera Paula Rubense učarovaly kde komu, jenže ne každému se poštěstí vypravit se po světových galeriích a jeho obrazy spatřit na vlastní oči. Cesta za jedním z nich, Večeří v Emauzích, se nyní zkrátila – namísto do Madridu stačí zajet do pražské Národní galerie, kam ho Španělé zapůjčili. Nádherné autorovo pozdní dílo doplňují další jeho obrazy z domácích sbírek.

NÁRODNÍ GALERIE, ŠTERNBERSKÝ PALÁC, PRAHA
OTEVŘENO DO 10. LEDNA 2016DOHNAT A PŘEDEHNAT
ČESKOSLOVENSKÝ A POLSKÝ DESIGN 60. LET 20. STOLETÍ

Může být melancholickým, či jemně pobaveným výletem do minulosti, stejně jako obdivem jedné z mimořádných sezon tuzemského designérství. To je výstava československého a polského designu, který vznikl během šedesátých let minulého století.

Tuhle veleúspěšnou éru odstartovala první poválečná výstava EXPO, která probíhala v roce 1958 v Bruselu. Čechoslováci tam otevřeli opěvovaný pavilon, jehož designérské kousky se vzápětí staly motorem nejen domácí, ale i sousední, polské tvorby. A brzy nebylo jasné, čím nápad byl první, kdo koho kopíroval a kdo to takzvaně zvládl lépe.

O tom až nyní, po letech, mohou rozhodnout návštěvníci výstavy. Výsledek tohoto hlasování ale nebude moc důležitý, protože exponáty v podobě křehkého porcelánu, lisovaného skla, průmyslového designu, nábytku nebo hraček tady žijí v nebyvalé symbióze.

MUZEUM UMĚNÍ, OLOMOUC OTEVŘENO DO 24. LEDNA 2016

Bezduřice vyhrály. Nejhorší pořad roku!

Televize Barrandov chrlí jeden nový pořad za druhým. Bohužel nevalné kvality. Po nedávné Tchyni se zdálo, že si v tomto směru sáhla na pomyslné dno. Do chvíle, než přišly Bezduřice.

Tchyně angažovala Moniku Štikovou, známou pouze díky dceři Ornelle, jež odloudila manžela známé moderátorce. Tato zvláštní kvalifikace stačila k tomu, aby se v televizi stala ženou, která dochází do příbytků zoufalých lidí, kteří si sami nedokážou poradit se vztahovými, rodinnými nebo finančními problémy, a snaží se jim svým selským rozumem, tedy bez jakéhokoli odborného vzdělání či zkušenosti poradit s řešením situace. Absurdní, hloupé, k pláči.

Štěstí, že se paní Monika nepokouší o humor. Tím se teď ovšem zaštilil nový seriál Barrandova Bezduřice. A posunul hranici, kam až lze v televizní zábavě klesnout.

Seriál v podstatě kopíruje Kameňáky založené na skečích, zfilmovaných vtipech, které se střídají jako na běžícím pásu. Společným jmenovatelem je vesnice s řadou tupých obyvatel, kteří se táhnou od starosty přes lékaře či hospodského až k prošťáčkovi na policejní služebně. Herci Václav Vydra, Josef Carda, Dagmar Patrasová, David Suchařípa, Alice Bendová nebo Roman Skamene v jejich kůži přežívají jeden vtíp za druhým – a většinou se jim smějí sami.

Pro představu, klasický gag vypadá zhruba takto. V hospodě se baví majitel s hostem, lékařem o jednom z hostů: „Nejenom, že je hluchý, on je taky navíc teplý. Ale on za to

nemůže, oni to mají daný geneticky. Jeho táta je teplý, jeho děda je teplý a jeho dva synové jsou taky teplí. A je u nich v rodině vůbec někdo na holky? No jasně, jeho dvě dcery.“ Následuje hurónský smích lékaře v podání Daniela Rouse.

V úvodním díle dostala vesnická parta od starosty úkol získat pro místní oslavu Stanislava Hložka. Poté, co lékař s farářem přivezou zpěváka nadopovaného léky na spaní, posadí ho na jeviště a zpěv z céděčka doprovází pohyby rukou řízenými taháním za špagáty, se zoufalý divák na chvíli rozesměje. Vidět v této pozici šedivější obtloustlou dávnou hvězdu diskotek se v jistém stavu zvrácené jízlivosti prostě cení. Za to by snad šlo tvůrcům dát pár procent k dobru.

I když, o diváky třeba Bezduřice mít nouzi nebudou. To, co platí pro scénu s Hložkem, se dá totiž nakonec vztáhnout na celý seriál. Tedy legendární Werichova hláška „To je blbě, to se bude líbit!“.

hodnocení

Bezduřice
TV Barrandov

0 %

LISTOPADOVÉ MENU

ZAKÁZANÉ UVOLNĚNÍ

Film pro příznivce režiséra Jana Hřebejka se Zuzanou Stavnou, Hanou Vagnerovou a Janou Strykovou

v hlavních rolích. Unesená nevěsta, svědkyně ženicha a barmanka se potkávají v hospodě

uprostřed lesa a nelítostně začínají rozebírat své vztahy a životy.

NOVA • 14. LISTOPADU / 20:20

POUTA

Působivý snímek Radima Špačka se vrací na začátek osmdesátých let a na mušku si bere estébáka, který propadne

posedlosti milenkou sledovaného disidenta. Vypráví příběh o svinstvu, ve kterém jsme před rokem 1989 žili.

Film získal pět Českých lvů za rok 2010.

ČT2 • 17. LISTOPADU / 22:00

SEDMERO KRKAVCŮ

Režisérka Alice Nellis natočila na námět klasiky od Boženy Němcové jednu z nejlepších pohádek za posledních dvacet let. Výpravnému příběhu o zakletí sedmi

bratřů vtiskla řadu vtipných okamžiků a pořádné napětí, hlavní roli si zahrála Martha Issová.

PRIMA • 27. LISTOPADU / 20:15

HOBIT

S podobně velkorysou výpravou jako v Pánovi prstenů přišel režisér Peter Jackson ve třídílném Hobitovi. V něm

se začíná psát historie plná zvratů a dobrodružství, neboť Bilbo Pytlík se vydává na výpravu, jejímž cílem

je znovu si nárokovat ztracené trpasličí království Erebor.

PRIMA • 28. LISTOPADU / 20:15

TV KUPÉ

■ HŘEBEK TOČÍ DALŠÍ KRIMI PRO ČT

Olomoucký vyšetřovací tým tvořený Klárou Melíškovou, Stanislavem Majerem, Miroslavem Kroboťem a Terezą Voříškovou se na obrazovky České televize nejprve vrátí v trilogii Modré stíny režiséra Viktora Tauše, další díly s názvem Pět mrtvých psů právě začal natáčet režisér Jan Hřebejk.

■ PRIMA SPUSTÍ DVA NOVÉ KANÁLY

Ještě před koncem listopadu by měla začít vysílat stanice Prima Max, která chce nabídnout zahraniční filmy a reality show nebo slovenské seriály. V polovině prosince k ní přibude Prima Comedy Central, která pro začátek počítá například s komediálními sériemi Sponge Bob nebo Southpark.

■ SLOVENSKÉ POŘADY NA WEBU NOVY

Tři programové hity televize Markiza uvádí zdarma na svém webu Nova Plus její sesterská stanice Nova. Každé pondělí je k vidění Svokra, předobraz tuzemské Tchyně, kterou má v programu TV Barrandov, dále se tu objevuje skečová show Kredenc a road show Vo štvorici po Slovensku.

Čermák dozrál v opravdového démona!

Po dvou a půl měsících se vrací do kin *Gangster Ka*, a zatímco útěk z policejní smyčky minule znamenal konec, tentokrát se jím začíná. V kontextu tuzemského filmu je i Krejčířova zahraniční story nadprůměrnou podívanou, v některých ohledech i zajímavější než minule.

Ačkoli hlavní atribut v podobě neslavného hrdiny zůstal samozřejmě stejný, mají dva *Gangsteři* k sobě docela daleko. Káčko nuceně opouští temné kouty domácího podsvětí a nyní svým černým porsche brázdí přímořské kolonády. Přírodní scenérie Seychel jsou jedním z impulzů, který Krejčířův příběh potřeboval – zvláště ve chvíli, kdy jste viděli jedničku. Mimochodem, to pro návštěvu dvojky rozhodně není podmínkou, oba *Gangsteři* mohou fungovat i samostatně.

Vzrušující mafiánské pouto

Dvojka zastihla v lepší formě i představitele hlavní role Hynka Čermáka. Chlapík, který se v osinách zla minule trochu ztrácel, nyní s každým novým záběrem roste v démona. Jak na mafiánské scéně, tak v soukromí. Najednou je vyhrocenou osobností, důvěryhodnou skeitou s manickým výrazem schopnou čehokoli. V Afričanovi graduje nejen příběh, ale pře-

devším Čermákův herecký profil. Spolehlivý zůstává Predrag Bjelac, Káčkova pravá ruka, chlap na veškerou černou práci, se kterým se Čermák co chvíli pere o dominanci.

Vzhledem k okolnostem, při nichž si hlavní postava buduje nové zázemí, potřebuje oživit transport peněz z domoviny, zatímco jeho věrného zaměstnance tlačí čeští policisté ke zdi, prochází jejich vztah větší či menší turbulencí, a tak vedle popisného odvyprávění Káčkových praktik díky tomu přináší nejzajímavější filmové chvíle.

Žena, která není do počtu

Výrazné herecké osobnosti tady nejsou dvě, ale tři. Ačkoli ve filmu jasně vítězí zmíněná linka gangstera a jeho lidského psa, neméně zajímavý je vztah Káčka a jeho ženy.

Nad ní šlo vzhledem k složitým okolnostem chlapského světa mávnout rukou, označit ji

za nutnou, přebytnou, snad zdržující. To by ji ovšem nesměla hrát Vlastina Svátková, černý diamant obou *Gangsterek*, který naplňuje otřelou frázi o tom, že není malých rolí. I na malém prostoru Svátková dokáže vykouzlit galerii emocí, které mimo jiné pomáhají dokreslit charakter neslavného hrdiny. Šikovnější herečku do jedné z mála ženských rolí nemohly příběhy z Krejčířova života získat.

Pár bodů navíc

Podobně jako první *Gangster*, má i tento několik svých ale – až moc často utíká k vysvětlivkám vypravěče, tu a tam mohl častěji stříhnout a zkrátit hluchá místa.

Samozřejmě mu nepomáhá ani otevřený konec, který sice kopíruje otevřenou realitu, ovšem po okraj naplněnému diváckému zážitku nepřihrává.

I tak druhý *Gangster* více než důstojně navázal na svého předchůdce. Dokonce si na pár místech může připsat pár bodů navíc. ■

hodnocení

GANGSTER KA: AFRIČAN

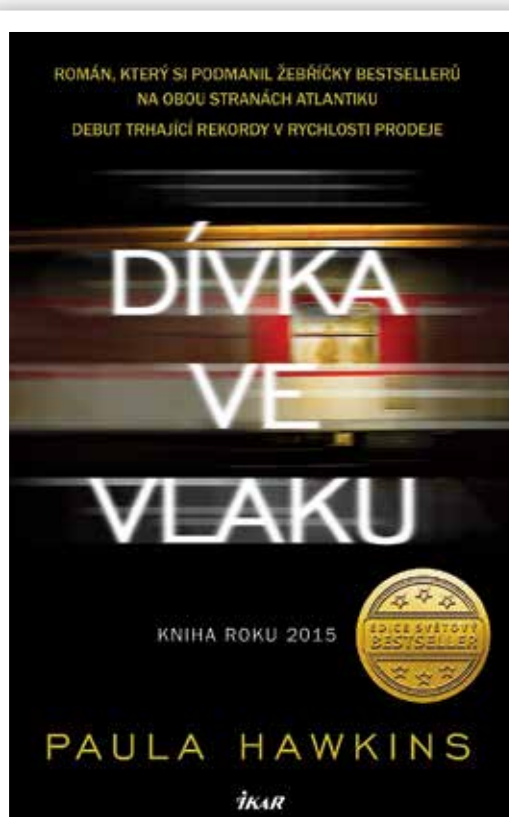
ČR, 100 MIN. / REŽIE – JAN PACHL / HRAJÍ – HYNEK ČERMÁK, PREDRAG BJELAC, FILIP ČAPKA, VLASTINA SVÁTKOVÁ, ROMAN BARTOŠ A DALŠÍ
V KINECH OD 26. LISTOPADU

80 %

Čtvrtek 11. července 2013
Ráno

Tahám se za náplast na ukazováčku. Je vlhká, protože se mi namočila, když jsem dnes ráno vymývala hrnek od kávy; připadá mi lepkavá a upatlaná, ačkoli ráno byla čistá. Nechci si ji sundávat, protože jsem se řízla dost hluboko. Když jsem večer přišla domů, Cathy byla pryč, a tak jsem si skočila do krámu pro dvě lahve vína. Vypila jsem první a pak mě napadlo, že bych mohla využít toho, že je Cathy mimo dům, a připravit si stejk a omáčku z červené cibule a jako přílohu salát. Chutné, zdravé jídlo. Při krájení cibule jsem se řízla do prstu. Musela jsem si to jít ošetřit do koupelny, pak jsem si na chvilku lehla a na nepořádek v kuchyni zkrátka zapomněla, poněvadž jsem se probrala až kolem desáté a slyšela, jak si Cathy s Damienem povídají a on říká, že je to hnus, nechat v kuchyni takový binec. Cathy šla za mnou nahoru, tiše zaťukala na dveře a pootevřela. Strčila dovnitř hlavu a zeptala se, jestli jsem v pořádku. Omluvila jsem se, aniž jsem věděla, zač se vlastně omlouvám. Prý se nic neděje, ale nemohla bych být tak hodná a jít tam drobet poklidit? Na prkýnku je krev, místnost smrdí po syrovém mase a na lince trní stejk, který začíná pomaloučku zelenat. Když mě uviděl Damien, ani nepozdravil, jen zakroutil hlavou a oddupal nahoru do Cathyiny ložnice.

Jakmile šli oba na kutě, vzpomněla jsem si, že jsem nevpila tu druhou lahev, a tak jsem ji honem otevřela. Sedla jsem si na kanape a dívala se na televizi; zvuk jsem měla ztlumený, abych je nerušila. Nepamatuji si, nač jsem koukala, ale v určité fázi jsem se musela cítit osamělá, šťastná nebo tak něco, protože jsem si zatoužila s někým promluvit. Potřeba navázat kontakt mě načisto udolala – a zavolat jsem neměla komu. Zbýval jedině Tom.

Paula Hawkins DÍVKA VE VLAKU

VYCHÁZÍ V NAKLADATELSTVÍ KNIŽNÍ KLUB
328 STRAN, DOPORUČENÁ CENA 349 Kč
Z ANGLICKÉHO ORIGINÁLU PŘELOŽILA VĚRA KLÁSKOVÁ

Nechtělo se mi mluvit s nikým jiným než s ním. Podle záznamu na telefonu jsem mu volala čtyřikrát: ve 23.02, 23.12, 23.54 a 00.09. Z délky hovorů jsem usoudila, že jsem mu nechala dva vzkazy. Snad to i zvedl, ale nevzpomínám si, že bych s ním mluvila. Vybavuje se mi jen to, jak jsem mu nechávala první zprávu; mám dojem, že jsem ho jen prosila, ať mi cinkne. A tohle jsem asi namluvila i do toho druhého vzkazu, což by ještě docela šlo.

Vlak drkotavě zastaví u červeného návěstidla a já zvedám oči. Na terase sedí Jess s hrnkem kávy.

Soutěž o knihu Dívka ve vlaku

Chcete si knihu přečíst celou? Odpovězte na soutěžní otázku a vyhraďte jeden z pěti výtisků.

Ve které zemi se narodila Paula Hawkins?

- A) Zimbabwe
- B) Velká Británie
- C) Kongo

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 19. listopadu.

Chodilý se opírá o stůl, hlavu má zvrátenou dozadu a sluní se. Zdá se mi, že za ní rozeznávám stín – někdo se tam pohybuje: Jason. Zatoužím ho vidět, alespoň zahlédnout jeho pohledný obličej. Přeju si, ať vyjde ven, stoupne si za Jess, jak to mívá ve zvyku, a políbí ji na temeno.

Nevyjde a Jess hlavu zase skloní. Dnes jako by se pohybovala nějak jinak: je těžší, sklíčená. Snažím se silou vůle přimět Jasona, aby šel ven za ní, ale vlak sebou škubne a vyrazí kupředu, a po Jasonovi pořád ani vidu, ani slechu: je sama. A teď se přistihnu, jak se bezmyšlenkovitě dívám přímo do svého domu, a nedokážu odvrátit pohled. Francouzské okno je otevřené, do kuchyně proudí světlo. Nemůžu říct – doopravdy nemůžu –, zda tohle všechno vidím, nebo si to jen představuju: skutečně ta ženská stojí u dřezu a myje nádoby? Skutečně má na kuchyňském stole takové to hopsací dětské sedátko, v němž si hoví malá holčička?

Zavírám oči, nechám tmou houštovat a rozlézat se, dokud se smutek nepromění v cosi horšího: ve vzpomínku, v záblesk paměti. Kdepak, nebylo to tak, že bych Toma jen žádala, ať mi zavolá zpátky. Teď si vybavuju, jak jsem plakala. Řekla jsem mu, že ho pořád miluju a vždycky ho milovat budu. Prosím tě, Tome, prosím tě, musíme si promluvit. Stýská se mi po tobě. Ne, ne, ne, ne, ne, ne, ne.

autor

Paula Hawkins (1972)

Narodila se a vyrůstala v Zimbabwe. V roce 1989 se přestěhovala do Londýna, kde žije dodnes. Po studiích filozofie, politologie a ekonomie na univerzitě v Oxfordu patnáct let působila jako ekonomická novinářka. Po vypuknutí finanční krize v roce 2009 se pod pseudonymem Amy Silver pokoušela prosadit jako autorka románů pro ženy. Dívka ve vlaku je její debutový thriller. Jeho hrdinkou je rozvedená alkoholička Rachel, jejíž život je v troskách. Jedinými opěrnými body jsou pro ni cesty vlakem – ranním do Londýna a večerním zpět do neutěšeného maloměstského bytu. Den co den, když vlak na chvíli zastaví u návěstidla, se jí pravidelně naskytá letmý pohled do soukromí jednoho mladého páru. Postupem času Rachel začíná mít pocit, že ty dva zná. Dá jim dokonce jména: Jason a Jess. Jednoho dne však Rachel z okna vlaku letmo zahlédne něco, co ji šokuje. Krátce nato se z novin dozví, že se „její“ Jess pohřešuje, a i když si není jistá, zda tím nenadělá více škody než užitku, rozhodne se obrátit na policii... Kniha se stala v Británii i Americe letošní literární senzací, na příští rok se chystá i filmová verze s Emily Blunt v hlavní roli.

CESTOVÁNÍ PO KRAJÍCH ČR

Foto: Libor Sváček

PARDUBICKÝ

Ke Kunětické hoře se můžete svést od pardubického hlavního nádraží autobusovou linkou MHD č. 16 (20 minut). Pokud se ale rádi projdete, vystupte z vlaku na zastávce Stéblová, odkud vás pod Kunětickou horu dovede žlutá turistická značka (8 km). Hrad, který je výraznou dominantou regionu, je sice do dubna příštího roku pro veřejnost nepřístupný, navštívit ale lze nedaleký lovecký zámek z roku 1882 s muzeem perníku a pohádkovými expozicemi. Přejmenován byl na Perníkovou chaloupku a tradiční listopadovou akcí, která se v ní koná ve státní svátek 17. 11., je předvánoční Kuňkání s Kuňkou. Jde o neformální setkání trampů, řezbářů a muzikantů, jímž se zahájí Vánoce v Perníkové chaloupce, a ta při něm získá sváteční vánoční výzdobu. Kromě zážitků si mohou návštěvníci z Perníkové chaloupky odnést i nějaký netradiční dárek, kterým potěší své blízké pod vánočním stromkem. K nejoblíbenějším suvenýrům patří chaloupka z perníku s pozemkem, číslem popisným a také výpisem z katastru perníkových nemovitostí.

Text: Tomáš Rezek
Foto: archiv Souboru lidových staveb Vysočina

Půjdeme spolu DO BETLÉMA...

**V centru Hlinska se nachází jedinečný soubor roubených domků zvaný Betlém.
V malebných chaloupkách najdete nejen zajímavé expozice, ale třeba i funkční orchestrion.**

V čem je Betlém v Hlinsku unikátní? Zatímco v mnoha skanzenech lidové architektury jsou většinou stavby přestěhované z jiných míst, v hlinecké památkové rezervaci stojí roubené domky na původním místě, kde byly postaveny v druhé polovině 18. století jako obydlí drobných řemeslníků. Malebnost hlineckého Betléma ještě více vynikla po nedávné revitalizaci. Kromě toho, že se historické objekty dočkaly potřebných oprav, byly po památkové rezervaci také rozmístěny informační panely. Na nich se dočtete, jaké stavby se na Betlémě stavěly, jaká byla jejich výzdoba nebo kdo v nich žil. Texty jsou rozhodně poučné, ale daleko zajímavější je prohlídka s průvodcem. Pokladnu najdete v domku č. p. 180, kde koupíte i dárky pro radost, jak hlásá nápis na roubeném stavení. Za turisticky přívětivý poplatek 45 korun (snížený 30 Kč) si s poutavým výkladem prohlédnete tři domky s dílnami lidových řemeslníků a Pickův dům, v němž se konají tematické výstavy.

Chaloupky jako z pohádky

S rozvojem řemesel v 18. století se do města Hlinska začali stěhovat lidé z okolních vesnic a stavěli si na Betlémě přizemní roubené domky. Zpočátku v nich žili hlavně hrnčíři, v 19. století se pak stalo hlavní obživou betlémských obyvatel tkalcovství. Chalupy měly většinou jednu velkou světnici, sň

s černou kuchyní a komoru. Tři místnosti má i nejmenší dochovaný roubený domek v památkové rezervaci, v němž prohlídka řemeslnických stavení na Betlémě začíná. Jeho vnitřní zařízení odpovídá obydlí továrního dělníka z přelomu 19. a 20. století se ševcovskou dílnou ve výměnku. V dalším stavení si prohlédnete domácnost tkalce z první

spojení

Vlakem do Hlinska

Z pardubického hlavního nádraží vás do Hlinska v Čechách dovezou osobní vlaky ČD asi za hodinu a čtvrt. Od hlineckého nádraží pak dojdete ke skanzenu Betlém v centru města za 10 minut. Pokud nebude Hlinsko jedinou zastávkou na vašem výletě, vyplatí se vám cestovat na **Celodenní jízdenku**. S touto síťovou jízdenkou lze během jednoho dne (ve všední den i o víkendu) uskutečnit neomezený počet jízd vlakem. Koupit si ji můžete s platností po celé republice, v nabídce jsou ale také levnější varianty pro cestování v rámci vámi vybraného kraje. Bližší informace na www.cd.cz (Vlakem po ČR – Jízdenka).

Příklady cen Celodenní jízdenky:

celá ČR	550 Kč
region pardubický	175 Kč

Betlém Hlinsko

V roubených domcích na Betlémě si můžete prohlédnout ukázky bydlení původních obyvatel.

poloviny 19. století, kde zaujme takřka pohádková pec se zabudovanou nádobou pro ohřev teplé vody. Jiné typické řemeslo Hlinecka – výrobu hraček – připomíná expozice v přízemním roubeném domku č. p. 158. V něm se dozvíte i něco málo o osudech rodiny truhláře Josefa Zajebala, která se do tohoto stavení přistěhovala na počátku 20. století.

Zábavné masopustní masky

Pokud lidové obyčejy považujete za přežitek, pak si kupte vstupenku do Expozice masopustních obchůzek a masek z Hlinska, která je k vidění ve větším roubeném domku č. p. 362. Během prohlídky vám promítnou i krátký dokument, z něhož poznáte, že při tomto zvyku se užije veselí po-

Na ní se seznámíte s historií výroby dřevěných hraček na Hlinecku, ale především uvidíte dřevěné malované panenky, vojáků, husary a další hračky. Pokud se vám zalíbí, prodejnu hraček najdete v protějším domku. V jednom z roubených domků také koupíte ručně tkané žínkové šály. Vynechat byste neměli ani návštěvu obchodu s hudebními nástroji. V něm mají více než sto let starý orchestrion, který dokáže zahrát osm melodií. Na rozdíl od orchestrionu ze seriálu Chalupáři se do něj nemusí bouchat, stačí zatočit klikou. Když požádáte, rádi vám ho rozevzvučí. A pokud vám vyhládne, zajděte si na něco dobrého do stylové hospody U sv. Huberta. ■

Výroba hraček patří na Hlinecku k tradičním řemeslům.

5 NEJ města Hlinska

- 1 Nejdůležitější** budova města – radnice – dominuje Poděbradskému náměstí. Současnou podobu získala v roce 1850. V její obřadní síni se konají svatby a další významné akce.

- 2 Nejmalebnější** částí města je skanzen Betlém, který byl v letech 2011 a 2012 nákladně revitalizován. Úpravy se dotkly i venkovních prostor a vybudováno bylo také dětské hřiště.

- 3 Největší** atrakcí betlémského obchodu s hudebními nástroji je přes sto let starý orchestrion. Umí osm melodií. A pokud v obchodě požádáte, rádi vám předvedou, jak pěkně hraje.

- 4 Nejstarší** budovou v Hlinsku je pozůstatek gotické tvrze, která stávala na obchodní stezce spojující Čechy a Moravu. Dnes je z ní modlitebna Českobratrské církve evangelické.

- 5 Nejznámějšímu** a dodnes živému hlineckému obyčeju je věnována expozice masopustních obchůzek a masek, kterou si můžete prohlédnout na Betlémě v domku č. p. 362.

elektrárna Opatovice

Dříteč

Labe

ROZHLÉDNI SE PO KRAJI

Oblíbené místo nejen Pardubičáků

Jen několik kilometrů od Pardubic se v jinak rovinaté krajině tyčí osamělý vrcholek se středověkým hradem. Sopečný útvar nabízí krom zajímavé přírody a historie i daleký kruhový výhled do okolí. Za dobré viditelnosti dohlédnete až na Sněžku.

Kunětická hora

Text a foto: Matouš Vinš

Kunětická hora s vrcholem v nadmořské výšce 307 metrů si označení „hora“ asi ani nezaslouží. Nad plochou Východolabskou tabulí ale vyčnívá zhruba o 80 výškových metrů, a proto působí jako krajinná dominanta širokého okolí. Díky zrekonstruovanému hradu z 15. století a krásné okolní přírodě se z ní stalo kulturní centrum Pardubického kraje, kam se pravidelně sjíždějí lidé z dalekého okolí. Pořádají se zde například historické řemeslné jarmarky, sraz sokolníků, šermířské akce a samozřejmě také mnoho svateb. Součástí hradu

Výška: 307 m n.m.

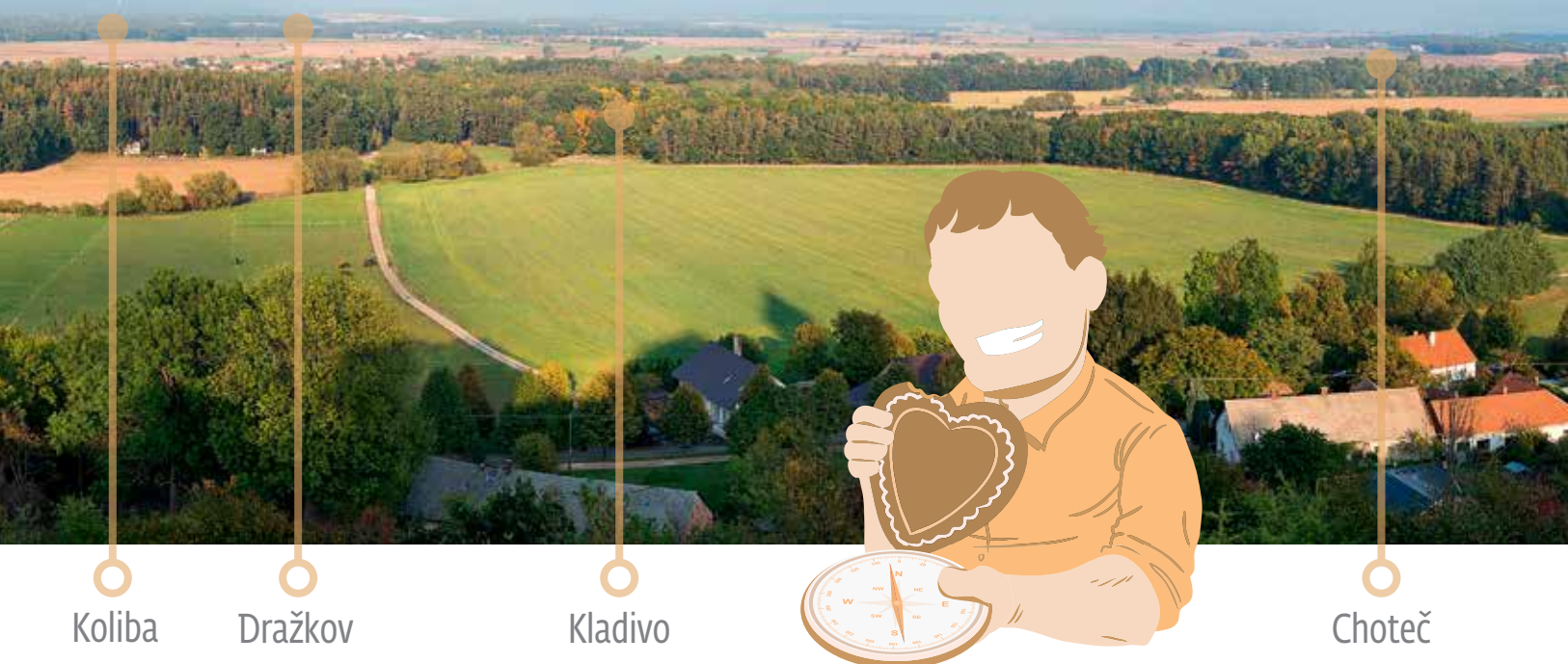
Výhled: Pardubice, Železné hory, údolí Labe, Orlické hory, Krkonoše, Jičínská pahorkatina, Hradec Králové, elektrárna Opatovice nad Labem

Vrchol: středověký hrad

Nejbližší žst.: Pardubice-Semtín, Stéblová

Výstup: snadný

je i letní scéna Východočeského divadla v Pardubicích, kde se každoročně odehraje několik úspěšných a divácky oblíbených představení. U úpatí hory najdete „Perníkovou chaloupku“ – bývalý lovecký zámek z roku 1882, kde dnes funguje Muzeum perníku a pohádek. Samotný hrad nechal postavit husitský hejtman Diviš Bořek z Miletínka, který stál později v bitvě u Lipan v čele vítězné Panské jednoty. Největšího rozvoje se ale dočkal na konci 15. století, kdy jej vlastnil rod Pernštejnů. Při švédském vpádu do Čech byl ale hrad značně poškozen a kvůli těžbě kamene z hory se později jeho část zřítíla.

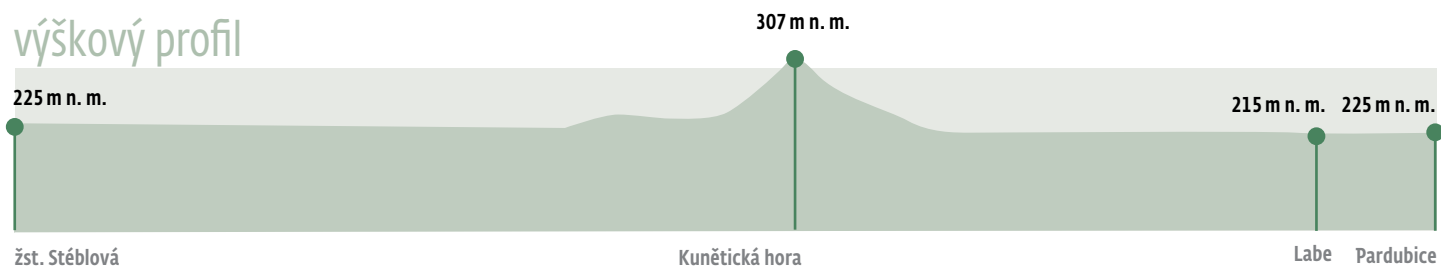
Koliba

Dražkov

Kladivo

Choteč

výškový profil

Na Kunětickou horu se v průběhu sezony nejjednodušeji dostanete turistickým vláčkem přímo z Pardubic, případně můžete až k jejímu úpatí dojet autem nebo autobusem. Pokud si ale chcete raději udělat celodenní výlet zdejší malebnou krajinou údolí Labe, dojeďte vlakem do stanice Stéblová a vydejte se po žluté značce, která vás přes vesnici Hrobice, kolem mokřadu a rybníka Baroch a skrz rozsáhlý Kunětický les dovede až ke hradu. Odtud již můžete po zelené nebo červené značce dojít do centra Pardubic. Trasa po zelené je o něco kratší, první část však vede po silnici. Trasa po červené je podle nás zajímavější. Projdete obcí Kunětické a po téměř 70 let starém vojenském mostu přejdete Labe. Za obcí Počaply pak

cesta pokračuje podél říčky Loučná a následně po břehu Labe až do Pardubic.

A kam až z Kunětické hory můžete dohlédnout? Za dobrých podmínek uvidíte velkou část Krkonoš včetně naší nejvyšší hory Sněžky. O něco východněji se za rozlehlou Orlickou tabulí zvedají Orlické hory s nejvyšším vrcholem Velká Deštná, na jihovýchodě pak možná rozeznáte Žďárské vrchy a na jihu hledejte Železné hory. Směrem na západ se rozkládá Východolabská a Česká tabule, na severozápadě uvidíte Jičínskou pahorkatinu a některé vrchy Krkonošského podhůří.

Mnohem blíže samozřejmě poznáte Pardubice a Opatovickou elektrárnu, vidět je i část Hradce Králové. Všimnete si i Labe, které Kunětickou horu obtéká z výcho-

du ve vzdálenosti přibližně 1,5 kilometru. Hrad je bohužel od listopadu do konce března zavřený, Kunětická hora ale nabízí příležitost pro pěkný výlet při hezkém počasí celoročně. ■

spojení

Vlakem do Stéblové

Z Pardubic hl.n. osobním vlakem
za 11 minut

Z Hradce Králové hl.n. osobním vlakem
za 14 minut

Z okna vlaku v Pardubickém kraji

Zřícenina hradu Lanšperk

↔ Černovír – Lanšperk

Na kopci nad Lanšperkem stojí zřícenina hradu. Ten byl založen v druhé polovině 13. století a mezi jeho majitele patřil i Závíš z Falkenštejna. Od konce 16. století hrad nikdo neobýval a v roce 1622 je zmiňován už jako pustý. Před osmi lety byla na zřícenině postavena vyhlídková věž. Železná rozhledna je volně přístupná a nabízí pěkný výhled na Orlické hory, Králický Sněžník a za dobrého počasí uvidíte i Jeseníky.

7
km

Bílý letohradský zámek

↔ Dolní Dobrouč – Letohrad

Dominantou města Letohrad, dobře viditelnou i z okna vlaku, je raně barokní zámek. Od roku 2002 si v něm návštěvníci mohou prohlédnout první část stálé zámecké expozice. Její součástí jsou i obrazy od Alfonse Muchy, který měl v Letohradě (dříve Kyšperku) pronajatý ateliér. Před pěti lety bylo ve sklepních prostorách zámku také otevřeno Muzeum Járy Cimrmana, v němž nechybí ani Mistrova světnička dovezená z Vídně.

13
km

Středověká tvrz Orlice

↔ Letohrad – Verměřovice

Na okraji Letohradu se nachází Tvrz Orlice, která byla před několika lety nákladně opravena, a stal se tak z ní atraktivní výletní cíl. Za prohlídku určitě stojí historické místnosti renesančního zámku s několika unikáty včetně jednoho z nejdelších gotických mečů u nás. Zaujmou také průhledy skleněnou podlahou na zbytky původních gotických staveb. Nedaleko tvrze uvidíte z vlaku i orlický kostel Nanebevzetí Panny Marie.

17
km

Na dohled Tiché Orlici k Betonové hranici

Trať mezi Ústím nad Orlicí a Mlýnickým Dvorem vede kopcovitou krajinou plnou zeleně a zajímavých památek. Jejím hlavním turistickým lákadlem jsou objekty předválečného příhraničního opevnění.

Text: Tomáš Rezek

Jízda vlakem z Ústí nad Orlicí do Mlýnického Dvora trvá necelou hodinu a půl. Pokud rádi listujete v jízdním řádu, najdete v něm trať pod číslem 024. Po velkou část cesty kopírují koleje tok Tiché Orlice. Za dobrého počasí to má své výhody. Řeka a patřičně zvlněný terén na mnoha místech vytvářejí oku lahodící scenerie. Přívalové deště už ale dokázaly udělat

z jinak poklidné Orlice dravou řeku a přilehlá železnice byla často ohrožována povodněmi. Údolím Tiché Orlice také vede cyklostezka spojující Ústí nad Orlicí a Letohrad. Z vlaku si jí všimnete třeba u Lanšperka, kde se nedaleko nádraží kříží cyklistické i turistické trasy. Vedou i k na dohled vzdálené zřícenině hradu. Mnoho výletníků vystupuje z vlaku v Letohradě. V posledních letech se oblíbenou atrakcí města stalo Muzeum Járy Cimrmana umístě-

né ve sklepních prostorách zámku. V Jabloném nad Orlicí si už dnes málokterý cestující uvědomí, že bývalo po podepsání mnichovské dohody v září 1938 pohraniční stanicí. Ale nejen zájemci o vojenskou historii vědí, že od zastávky v Mladkově se mohou vydat po naučné stezce Betonová hranice věnované příhraničnímu opevnění z let 1935 až 1938. Dlouhá je 15 km a vede kolem zpřístupněné dělostřelecké tvrze Bouda. V Králíkách můžete

Pohraniční betonové pevnosti

← → Dolní Lipka – Králíky zast.

Oblast Lichkovského sedla patřila ve 30. letech minulého století k místům, kde se nejvíce očekával útok německého Wehrmachtu. Hranici bylo proto nutné v tomto úseku mimořádně zabezpečit. V letech 1936 až 1938 tu byl vybudován systém betonových pevností. Okolo Mladkova, Lichkova a města Králíky se dochovalo mnoho objektů pevnostní obranné linie a jeden z nich je dobře vidět i z vlaku mezi Dolní Lipkou a Králíky zast.

41
km

Mariánské poutní místo

← → Králíky – Dolní Orlice

Zdáleka viditelný klášter na Hoře Matky Boží v Králíkách – Dolní Hedeč je tradičním poutním místem. Klášter s kostelem byl vystavěn na přelomu 17. a 18. století. V historické přístavbě prvního nádvoří kláštera se nachází Památník obětem internace Králíky. Jeho expozice připomíná období let 1950 až 1961, kdy do tohoto poutního areálu byli deportováni řeholníci, kteří zde museli pracovat a žít v nelidských podmínkách.

44
km

Rozhledna na Křížové hoře

← → Č. Voda – Č. Voda-Pod Rozhlednou

Od roku 2007 je pýchou obce Červená Voda 25 metrů vysoká rozhledna na Křížové hoře, která je jedním z vrcholů Jeřábské vrchoviny. Do vyhlídky rozhledny lze vystoupat po 130 schodech. Nejen místní, ale také turisté přivítali na konci září otevření nové železniční zastávky Červená Voda-Pod Rozhlednou. Jak už její název napovídá, je to od ní blíže jak do centra obce, tak i k rozhledně na Křížové hoře.

48
km

navštívit vojenské muzeum s ojedinělými exponáty, které jsou prezentovány atraktivní formou diorám.

Z Králík se trať stáčí na jih a zhruba po dvaceti minutách jízdy vás vlak doveze na zatím konečnou zastávku Mlýnický Dvůr. Od prosince letošního roku budou totiž vlaky znovu jezdit až do Štítů. ■

TIP

Zaujala vás nějaká turistická zajímavost kolem trati Ústí nad Orlicí – Mlýnický Dvůr a rádi byste si udělali s rodinou výlet o víkendu? Pak vám doporučíme **Sku-pinovou víkendovou jízdenku**. Na tuto jednodenní síťovou jízdenku může v sobotu nebo v neděli cestovat neomezeně vlak ČD až pět lidí, z nichž dva mohou být starší 15 let (tedy dva dospělí a až tři děti). České dráhy prodávají tuto jízdenku s platností po celé ČR za 650 Kč, ale koupit lze i její levnější varianty pro cestování v určitém regionu (např. Skupinová víkendová jízdenka region pardubický stojí jen 250 Kč). V nabídce jsou také varianty jízdenky, s nimiž můžete cestovat i v MHD. Více informací najdete na www.cd.cz (Vlakem po ČR – Jízdenka).

Hledáte tip na výlet nejen v Pardubickém kraji?
www.cd.cz/zazitky

I letos se budou konat v Pardubickém kraji tradiční Mikulášské jízdy. S Mikulášem a čerty se můžete svézt ve vlaku v sobotu 28. listopadu na trati Letohrad – Dolní Lipka, v neděli pak mezi Chocní a Litomyšlí.

Mikulášská zábava na kolejích

Zažitou tradicí, bez níž si už advent v Pardubickém kraji nelze představit, jsou Mikulášské jízdy parních vlaků. České dráhy připravují tuto akci ve spolupráci s místními spolky a sdruženími nadšenců pro parní provoz. V sobotu 28. listopadu vyjede mikulášský vlak v 10.20 hod. z Letohradu na svoji pouť do Dolní Lipky a zpět. V neděli 29. listopadu se pak mohou děti těšit na dva páry vlaků mezi Chocní a Litomyšlí. Po oba dny bude v parních vlacích na děti čekat Mikuláš se svojí věrnou družinou, aby je nejen potěšil, ale také obdaroval za to, že byly po celý rok hodné. Na obou jízdách se ve své plné kráse a síle předvede parní lokomotiva 423.009 vyrobená v roce 1922. Pro cestující bude připraveno drobné občerstvení. Mikulášské a adventní jízdy se uskuteční i v jiných regionech. V jižních Čechách pojede v neděli 29. listopadu tradiční Zvonkový vlak z Českých Budějovic do Netolic, kde se koná předvánoční jarmark. Následující týden (5. 12.) se koná jízda Mikulášského vlaku z Tábora do Bechyně a zpět. V sobotu 5. prosince také pojede parní vlak tažený lokomotivou Matěj (433.002) z Valašského Meziříčí do Bylnice a zpět. V tomto vlaku, který je určený hlavně pro cestu na vyhlášený „jarmek“ ve Valašských Kloboukách, bude dělat cestujícím společnost mikulášská družina. A co v Praze? V metropoli se uskuteční tradiční Mikulášské jízdy v sobotu 5. i v neděli 6. prosince. Aktuální informace najdete na www.cd.cz/zazitky.

 Nejblíže železniční stanice:
Letohrad/Dolní Lipka/Choceň/Litomyšl atd.

TIP

VLAKEM ZA ZÁŽITKY

Foto: archiv Kloboucké železnice

Vyzkoušejte si kokpit tramvaje T3!

Od 12. září se v Království železnic na pražském Smíchově mohou pochlubit další atrakcí – funkčním kokpitem tramvaje T3. Zájemci tak mají možnost si vyzkoušet, jak se sedí na místě řidiče této slavné pražské tramvaje. Přední část vozu tramvaje byla umístěna do prvního podzemního podlaží expozice. V ní můžete také na obrazovce sledovat průjezd po jedné z pražských tramvajových tratí. V Království železnic plánují, že projekce průjezdu vybrané trati bude promítána na přední sklo tramvaje a bude propojena s řídicími prvky vozu, aby si návštěvníci dokonale užili virtuální jízdu městem.

Nejblíže železniční stanice (zastávka):
Praha-Smíchov (Na Knížecí)

Foto: archiv Vysoká škola nad Labem

Polabské vánoční trhy v Lysé n. L.

Více než dvě stovky prodejců nabídnou vánoční zboží pod jednou střechou na Výstavišti Lysá nad Labem. Polabské vánoční trhy se letos konají od 4. do 6. 12. (Mikulášské trhy), od 11. do 13. 12. (Stříbrné trhy) a od 18. do 20. 12. (Zlaté trhy). Za příznivé ceny na nich nakoupíte potraviny, knihy, porcelán, kosmetiku, textil, hračky, zlaté šperky či luxusní kožené zboží. Samozřejmě nebudou chybět ručně malované vánoční ozdoby. Připraven je bohatý doprovodný program, který vyvrcholí v sobotu 19. prosince vpodvečer ohňostrojem. Trhy jsou otevřeny od 9 do 17 hodin. Vstup zdarma.

Nejblíže železniční stanice:
Lysá nad Labem

Foto: www.juniorfest.cz

Juniorfest láká do kinosálů

Již poosmé se v pěti městech Plzeňského kraje v Horšovském Týně, Plzni, Dobřanech, Domažlicích a Přešticích uskuteční od 6. do 14. listopadu Mezinárodní filmový festival pro děti a mládež JUNIORFEST 2015. Vedle zajímavé soutěžní kolekce snímků se festival zaměřuje i na ojedinělé doprovodné akce např. Pevnost Týn nebo Detektivem na zkoušku. Ve filmové nabídce můžete najít např. film Životní šance s Dustinem Hoffmanem nebo vítězný snímek sekce Generation Kplus letošního Berlinale Moje malá sestra. Podrobné informace k festivalovému programu naleznete na webových stránkách www.juniorfest.cz.

Nejblíže železniční stanice:
Horšovský Týn, Plzeň hl. n., Dobřany, Domažlice město, Přeštice

MINIPIVOVARY

Foto: © Oneal/Dreamstime.com

Kde se pivo vaří, tam se dobře daří...

K Pardubickému kraji patří neodmyslitelně perník. Pivo a perník nemají k sobě v gastronomii zas tak daleko, jak by se mohlo zdát. Třeba do anglického perníku se přidává i černé pivo a ne jeden pivovar vaří perníkové pivo. Pozveme vás do dvou vyhlášených minipivovarů v kraji pod „Kuňkou“, kde sice takové speciality nenabízejí, ale zato v nich ochutnáte kvalitní nefiltrované pivo.

Ve Svitavách čepují i tmavého Mouřenína

Pivovarnictví má ve Svitavách dlouhou tradici. Pivo se ve městě vařilo nepřetržitě od 13. století až do roku 2002. Po devítileté pauze si místní i návštěvníci města mohli opět vychutnat svitavské pivo. V roce 2011 byla v Radiměřské ulici otevřena stylová staročeská restaurace s pivovárkem Na Kopečku. Pivo plzeňského typu se vaří přímo v restauraci, nelze přehlédnout nablýskanou pivovarskou varnu. Na čepu jsou vždy 12% světlý ležák Škopeček a 13% tmavý ležák Mouřenín. V pivovárku připravují ale také příležitostné speciály. Hosté už měli možnost ochutnat irský Stout, velikonoční speciál z kopřiv, karamelovou jedenáctku s přidavkem lipového medu nebo třeba Proskowetzův ležák vyrobený podle receptury z 19. století. V restauraci si zakládají i na přípravě servírovaných pokrmů. Používají zásadně čerstvé suroviny a oceníte i velikost porcí. Na jídelním lístku nechybějí ani chuťovky k pivu včetně smažených cibulových kroužků. A pokud to s pitím přezene, na nohy vás postaví domácí česnečka s opečenou slaninou a chlebovými hranolky.

Od svitavského vlakového nádraží dojdete k Pivovárku Na Kopečku v Radiměřské ulici 5a asi za půl hodiny. Do Svitav se můžete svést každé dvě hodiny i přímými rychlíky z Prahy nebo Brna.

Co kromě piva oceníte?

- stylovou staročeskou restauraci
- jídla z čerstvých surovin
- chuťovky k pivu
- sportovní přenosy

Do Medlešic pro kvasnicové i na kole

Pokud rádi jezdíte na jízdním kole a také si s chutí dopřejete dobré kvasnicové pivo, máme pro vás jeden tip. Z Chrudimi vede do Medlešic dva kilometry dlouhá cyklostezka vhodná i pro in-line bruslaře. Nastoupit na ni lze v Chrudimi u čerpací stanice nedaleko vlakové zastávky Chrudim zast. Za svůj cyklistický výkon se v Medlešicích můžete odměnit v místním pivovaru. I v Medlešicích má vaření piva dlouhou tradici, která je doložená od 17. století. Za první republiky bylo medlešické pivo proslulé široko daleko. Po letech nucené odstávky zahájil svou činnost pivovar opět v roce 2001. A jaké pivo v Medlešicích připravují? V pivovarské hospodě čepují světlý nebo tmavý 12% nefiltrovaný a nepasterizovaný ležák a servírují také pivo řezané. Pamatujte ale, že i na cyklostezce je zakázáno jezdit na kole pod vlivem alkoholu. Jestli nebudete chtít v Medlešicích čekat, až z vás vyprchá, můžete se s kolem svést zpět do Chrudimi nebo kamkoli jinam vlakem. V Medlešicích totiž také zastavují osobní vlaky ČD a informace o přepravě jízdních kol najdete na www.cd.cz/cdbike.

Zastávka Medlešice je vzdálená od pivovaru necelých 500 m. Od pivovaru jděte ulicí směr Chrudim a na první křižovatce se dejte vpravo. Kolem rodinných domků dojdete až k vlaku.

ze slovníku pivaře

Chmel

Jde o popínavou rostlinu, z jejíž samičích hlávek se připravují produkty používané při vaření piva. Chmel dodává pivu jeho specifickou nahořklou chuť. Česko patří k nejvýznamnějším producentům chmele. Pěstuje se ve třech oblastech (žatecké, ústecké a tršické) a nejznámější odrůdou je žatecký poloraný červeňák.

PERNÍKOVÉ ŘEZY

Staročeský perník byl plný medu, žitné mouky a rozličných druhů koření. Každé druhé regionální muzeum se pyšní dřevěnými ručně vyřezávanými perníkovými formami, do kterých se kdysi dávno vtlačovalo těsto, aby byly perníky tvarované a zdobené. Koně, srdce, miminka, zvířata, písmena, dvojice – cokoli si zamilujete, to se dalo u perníkářů koupit.

Později se začaly perníky z těsta vykrajovat a nechybělo bohaté zdobení cukrovými polevami. Ještě později se z nich stalo především poutní a slavnostní pečivo. Přestaly být tak běžnou součástí našich životů a nám z nich zůstalo kýčovitě srdce z matějské pouti, vánoční perníčky, sem tam nějaká mikulášská perníková chaloupka a občas i něco ke kafi.

Přesto si myslím, že v nás někde hluboko potichu dříve lásko k perníkovým chutím a tvarům a kdykoli se ocitneme v blízkosti nějakého voňavého perníku, neodoláme. Dost možná je tahle naše dávná historie důvodem, proč se my ženy s příchodem adven-

tu bezhlavě pouštíme do pečení a zdobení perníčků, proč si nedáme pokoj v honbě za dalším dokonalým perníčkovým receptem,

EXISTUJE I MNOHEM JEDNODUŠŠÍ A MÉNĚ PRACNÁ VARIANTA PERNÍKU NA PLECH Z LITÉHO TĚSTA.

proč se vztekáme s bílkovou polevou a proč pokoušíme prostorovou představivost skládáním perníkové chaloupky. Vůně a chuť perníčků za tohle všechno totiž stojí.

Až vás zase někdy perníkové chutě přepadnou v naprosto nevhodnou dobu,

vzpomeňte si, že existuje i mnohem jednodušší a méně pracná varianta perníku na plech z litého těsta. Upečte si vláčné řezy.

Zapomeňte na chvíli na prášek do perníku, který pokaždé vede ke stejné chuti. Vezměte si trochu mouky pšeničné, trochu žitné, trochu nejrůznějšího koření a povidel a pojdte si se mnou vyrobit tenhle zázrak. Slibuju, že ve vás vyvolá líbeznější city než perníkové srdce z pouti.

Pro všechny případy, kdybyste zrovna měli cestu kolem Pardubic, nezapomeňte usilovně mávat z okna vlaku na všechny perníkáře. Určitě mají srdce z medu. ■

Florentýna

NA 1 PEKÁČEK

- 350 g hladké mouky | 50 g žitné mouky | 1 balíček prášku do pečiva
- 2 lžičky domácího perníkového koření (viz níže) | špetka soli | 2 lžice kakaa
- 200 g cukru krystal | 1 vanilkový cukr | 2 vejce | 200 ml mléka | 100 ml rostlinného oleje | 4 lžice švestkových povidel

na perníkové koření v mlýnku semelte nebo v hmoždíři rozdrťte:

- 6 hřebíčků | 3 zrnka nového koření | 1/2 lžičky semínek anýzu nebo fenyklu | 1-2 zrnka černého pepře
- semínka z 2 tobolek zeleného kardamonu | semínka z 1 hvězdičky badyánu
- poté ještě smíchejte s 1/2 lžičkou mleté skořice a špetkou čerstvě nastrohaného muškátového oříšku

k dokončení:

- pikantní marmeláda na potření (rybízová nebo meruňková, případně mohou být i povidla)
- 140 g cukru krupice
- 80 ml vody
- 100 g čokolády s obsahem kakaa 60-70 %
- směs sušeného ovoce

1 V míse metličkou smíchejte obě mouky, perníkové koření, špetku soli, kakao, prášek do pečiva, cukr a vanilkový cukr. Do druhé misky dejte povidla, postupně k nim přilévajte mléko a rozšlehejte.

2 Přidejte obě vejce, olej, opět rozšlehejte a poté přilijte k suchým přísadám. Promíchejte velmi krátce, jen než se vše spojí dohromady v těsto.

3 Těsto nalijte do pečicím papírem vyloženého pekáčku o velikosti zhruba 25 x 30 cm a při teplotě 160 stupňů pečte 35 minut, nebo dokud není těsto na dotyk pevné, pružné a špejle do něj zapíchnutá se vyjme ven čistá, bez syrových kousků těsta.

4 Perník vyjměte ven z pekáčku i s papírem a nechte zchladnout. Poté vodorovně rozkrojte zhruba v polovině, potřete zavařeninou a opět spojte. Lehce přetřete perník i po povrchu. Na polevu odměřte do kastrůlku cukr s vodou, přiveďte k varu a bez míchání nechte společně vařit 5 minut.

SNADNĚ
60
minut

rady a tipy

Rada: zavařeninu můžete lehce nahřát, lépe se bude roztírat.

4 Odstavte a nechte zčásti zchladnout. Do teplého cukrového sirupu vložte namlámanou čokoládu a míchejte, dokud se nerozpustí a vše se nespojí v hladkou polevu. Touto polevou přelijte perník a nechte ztuhnout, posypte kousky sušeného ovoce.

autorka

Jana Florentýna Zatloukalová

Je bývalá šéfkuchařka, spisovatelka, autorka kuchařského bestselleru *Kuchařka pro dceru a volných pokračování (Hovory s řezníkem, Snídaně u Florentýny)*. Knihy jsou psány s pochopením pro naprosté začátečníky, vysvětlují, neobsahují nejasné pojmy, takže podle nich uvaříte skvělé jídlo hned napoprvé. Každý čtvrtek si můžete přečíst nové rady a recepty do kuchyně na jejím autorském webu www.kucharkaprodceru.cz.

O₂

Nadělte si Lenovo s bonusem až **3 000 Kč**

k tarifu

**LENOVO
A2010**

2 995 Kč

0 Kč

Lenovo

Volejte na **800 02 02 02**,
navštivte **O₂ Prodejnu**
nebo **www.o2.cz**

Soutěž

Zašlete nám vyluštěnou
tajenku a vyhraje poukaz do wellness!

Správnou odpověď jednoduše zadejte
do formuláře na www.cdprovas.cz
do 19. listopadu.

KŘÍŽOVKA

POMŮCKA: KETA, NAO, UPOJ	TEČKA	SMYČKA	PROUD (BÁS.)	HRUBÁ LÁTKA S UZLÍKY	◆	NEVYŽDÍMAT	ANGLICKÁ SPOJKA (A)	UŽITEK (VNÁŘEČÍ)	◆	SLOHOVÁ	BÝVALÝ SOVĚTSKÝ ŠACHOVÝ VELMISTR	STAROVĚKÁ POČETNÍ POMŮCKA	◆	PRACHOVÝ SNÍH (HOVOR.)	NEPOHYBO- VATÍ SE VOZIDLEM	ODSTRA- ŇOVAT S POVRCHU (HADREM)
DIAMANTO- VÝ PRÁŠEK					ŠPANĚLSKÁ PLACHET- NICE				STOVKY				POŠT. NOVIN. SLUŽBA OLOMOUCKÁ UNIVERZITA			
VĚDRO U STUDNY					JSOUCNO (FILOZ.) ÚDIV (KNIŽNĚ)				ČALOUNĚNÁ SEDAČKA EXPORT							
3. ČÁST TAJENKY																
◆	SROJNÍ A TRAKTOR. STANICE (ZKR.)	MÁMENÍ (KNIŽNĚ)	ANGLICKÝ DEN AUSTRAL- SKÝ PŠTROS				ZPĚVNÝ PTÁK LESNÍ PŘE- ŽÝVKAVEC				NEZÁVADNÝ (EXPR.) PASTÝŘSKÁ PIŠTALA					
SLOVENSKÝ DENÍK				MOBILNÍ ZPRÁVA ČESKÝ PRÁVNÍK				POSLEDNÍ ROŽMBERK VLASTNIT				KVĚTENSTVÍ ŠERÍKU ZKRÁCENÝ NÁZEV TNT				
NA TOM MÍSTĚ (ZASTAR.)					VYZTUŽOVAT (BETON) TVRDÝ SÝR								ŠÍČÍ VLÁKNO OBEC U PRAHY			
1. ČÁST TAJENKY														JMÉNO ZPĚVAČKY GOMBITOVÉ	JÍŽNÍ PLOD	OBDAŘITI SCHOPNOSTÍ
◆	ZNĚLKA	ITALSKÉ MĚSTO (ZÁVODNÍ OKRUH)	SÁZENKA 4. ČÁST TAJENKY						MRCHO- ŽRAVÝ PTÁK	STARO- GERMÁN KOLONIE						
ZNAČKA GONIO- METRICKÉ FUNKCE				FOTB. KLUB DUN. STŘEDY MEZIN. KÓD TUVALU				SOLMIZAČNÍ SLABIKA DRUH LOSOSA				ZOLŮV ROMÁN ZERO				
OVINOUT							DÍL SVIT				NEOCHOTNĚ VŘENÍ					
NOVINKA (KNIŽNĚ)						2. ČÁST TAJENKY REPREZENT. BUDOVY										
ZAČÁTEČNÍK					ŠACHOVÁ REMÍŽA TEXTILNÍ SUROVINA				STRANA ÚČETNÍ KNIHY				POPRAVČÍ			
SLOSOVÁNÍ				KOVBOJSKÉ POTŘEBY DVANÁCT MĚSÍCŮ					PAPOUŠEK				PŘÍBLIŽNĚ			
◆	POVRCHOVÝ DŮL	DRAVEC STAVEBNÍ LEPENKA					PRAVIT (KNIŽNĚ)	POBÍDKA								
SLAŽENÝ NEALKO- HOLICKÝ NÁPOJ																
PROTIKLAD					META DIAFRAGMA											
LENÍK				TRETA (ŘÍDČ.) ZUŘIVOST												
◆	UNIVERZITNÍ SPORTOVNÍ KLUB (ZKR.)	SMUTEK MEZ. SILNIČNÍ DOPRAVA				RUSKÝ HLE	PŘÍPONA VIDEO- SOUBORŮ	JIHNOT								
PEVNĚ UTĚSNIT (TECH.)																
VYROBENÁ ZE SYNTET. VLÁKNA																
ROMÁN KARLA ČAPKA																

**Vyhraje s námi 5x dárkový poukaz
na vstup do wellness pro dvě osoby
na 120 minut v hodnotě 600 Kč**

(vodní SPA & saunový svět v Praze / Brně)

Dárky on-line na www.infnitdanky.cz

Darujte zážitky ve wellness

Vodní SPA & saunový svět | Masáže & privátní relaxace | Wellness zážitky & pobyty

**R. Gómez de la Serna (1888–1963) – španělský spisovatel:
... (citát v tajence).**

Tajenka z minulého čísla:

**Štěstí v manželství záleží na dobrém zdraví
a špatné paměti.**

FOTOSOUTĚŽ

TÉMA: ZÁTIŠÍ

Vše o soutěži na www.cdprovas.cz/fotograficka-soutez

Příští téma: Volná tvorba

www.cdprovas.cz/fotograficka-soutez

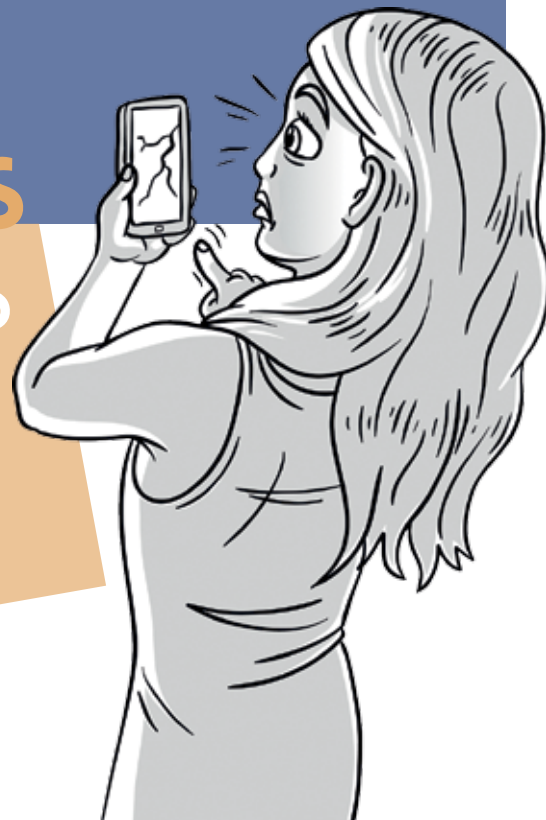
- 1 Martin Kratochvíl, 22 let Výbavička do školy
- 2 Kateřina Dostálová, 23 let Lavande
- 3 Jan Russnák, 28 let V mapovně

Brothers & Sisters

INSIBLINGS

Ideální partner

PATRIK, UŽ CHVILKU... 13 LET

Čaute lidičky! Asi bych chtěl MOOOO KRÁSNOU, HUBENOU HOLKU, KTERÁ UMÍ VAŘIT A TO MYSLIM DOBŘE VAŘIT! Láska totiž prochází žaludkem. :)

Upřímně mám spíš obavu, že nic takového v reálném světě neexistuje. Musí se taky pořád smát (hlavně mým džoukům). Měla by mě podržet před kámošema, i když někdy melu kraviny. Dát mi hodně svobody, abych se nemusel moc omezovat. A měli bychom mít co nejvíc společných zájmů, takže fotbal, paření na compu, válení se v posteli (to je asi nejdůležitější) apod. Nicméně musím si prý dát pozor na partnerku „holku, co přelétá z tyče na tyč“, tu bych jako opravdu nechtěl, a prý takový jsou. Někdy mám pocit, že holku už jako hodně chci, ale jak to teď tak píšu, tak přicházím na to, že ji teď vlastně ještě nechci. Musím za kámošem na Xbox.

TERKA, TÁHNE MI NA... 17 LET

Ideální partner? Obávám se, že žádný takový neexistuje, ale stejně vám popíšu moji úžasnou představu. LEHCE SVALNATÝ VYSOKÝ KRÁSNÝ KLUK.

Tak nějak by měl vypadat ten MŮJ! A k tomu jako bonus, aby byl zajištěný (ale samozřejmě, že nejsem žádná zlatokopka). Musí být hodně komunikativní, to je v mém věku asi tak maximálně 1 % kluků a já jsem fakt hodně ukecaná. Možná se mi ten pohled s věkem změní, ale teď se mnou musí mluvit. Nesnesu, že něco říká a ON jen přikyvuje, (táta říká: „zvykej si“). Taky by měl být vtipný, né moc náladový. Mám ráda „badboy“, ale zase to nesmí být přehnaný, žádnýho parchanta nechci. Sportovci vypadají suprově, ale staví na první místo sport, takže já bych radši jen „polosportovce“. Žádnýho vrcholového, nějakýho, kterýmu bude záležet nejvíc na mně! Pak s ním budu ráda chodit na jeho zápasy do první řady v Okresním přeboru. A hlavně: musí s ním být sranda, jako žádná konzerva!

PERFEKTNÍ VZHLED NENÍ PRIORITA, TO JE NUTNOST!

Brothers
& Sisters

MRAKY NAD DEPEM

Inverze

Zvlášť na podzim a v zimě, když slunce nemá sílu prohřát zem svými paprsky, se nad střední Evropou na dlouhé dny usazuje šedivá poklička v podobě jednolitého dušivého mraku.

Volá dispečink

„Bude to asi tím horkým létem, každopádně se nám letos přemnožily mouchy octomilky, hledají potravu a při tom často přelézají koleje a to i na místech, kde to není bezpečné. Ústředí nařídilo, že do každého depa bude umístěno několik desítek octomilek, a vaším úkolem je, abyste se o ně postarali.“

Pro zvířátka to nebyla nijak dobrá zpráva. Jednak už týden nevylezlo zpoza mraků slunce, takže nálada pod psa, a taky na podzim probíhá v depu generální úklid. „Nemáme čas starat se o octomilky,“ durdil se Pavouček. „A to jako budou s námi chodit do kantýny?“ ptal se vystrašeně Žralda a Pantík rozhodně přitakal: „Já se s nikým dělit nebudu!“ První octomilky dorazily na hranici depa brzy zrána a postupně se uvelebily kolem točny. Vypadaly trochu nezdravě a pohuble. Zvířátka už pro ně měla nachystané stany a spacáky, do kterých hned zalezly. Provoz depa tak nebyl nijak narušen.

Uběhlo několik dní a octomilky se postupně zapojily do generálního úklidu. Myly okna, drhly podlahy a leštily okapy. Za odměnu dostaly jídlo v kantýně a taky společenské večery se zvířátky ve vyhřáté klubovně. Pavouček, Žralda i Pantík byli nakonec rádi, že jim má kdo pomoci s úklidem, a tak pro octomilky vymýšleli nejrůznější táborové hry. Byla u toho sranda, i když octomilkám vůbec nerozuměli. Mluvily nějakou neznámou řečí, a navíc vypadaly den ode dne sešlejší. Pavouček se proto rozhodl, že se naučí znakovou řeč, aby jim lépe porozuměl. To, co zjistil, mu vyrazilo dech.

Octomilky vůbec nestály o to, aby vegetaly

v depu, pro své zdraví potřebovaly slunce, které se schovávalo za inverzní peřinou, a proto hromadně táhly na daleký jih. Toužily po jeho ozdravných paprscích a taky po ovoci, které teď v jižních končinách dozrává. Pavouček tohle všechno běžel sdělit přednostovi depa a trochu s obavou čekal na jeho reakci. Ale přednosta se ukázal jako gentleman, ono taky co v zimě s octomilkami na točně. Nechal sestavit konvoj motorových Regionov, těch má depo na rozdávání, v každé jednotce nechal nad motorem vybudovat saunu, aby se octomilky cestou ohřály, a v bezbariérovém oddíle vibrační masérnu.

Octomilky se rychle sbalily, uklonily se panu přednostovi a nalezly do Regionov, aby mohly co nejdříve vyrazit na jih za sluncem. A kdo myslíte, že celý konvoj řídil? No přece Pavouček, Pantík a Žralda. Za odměnu jim přednosta umožnil týdenní dovolenou v prosluněném Řecku. Samozřejmě all inclusive!

oStrov eXtrémních

Karibik. Dlouhé pláže s bílým pískem, tyrkysově modrým mořem a nikdy nekončícím létem... Moment, to je přece klišé jako z katalogu cestovky! Tak jinak: Karibik – vůně spáleného kerosinu, akupunktura opálených těl zrnky písku unášenými v proudu spalin řvoucích motorů, letecký den na lehátku ve stínu přistávajícího Jumbo Jetu, který je tak nízko, že můžete spočítat nýty na jeho trupu... Vítejte na SXM, nejextrémnějším z karibských ostrovů, jehož obyvatelé žijí zdejším letištem natolik, že oficiální jméno ostrova – Svatý Martin – zmíní v běžném hovoru jen výjimečně.

Momentů

Svatý Martin

Rozloha: 87 km²

Počet obyvatel: 75 000 (2009)

Hlavní město: Marigot

Jazyk: angličtina, francouzština, nizozemština

Časový posun: -5 hodin

Líbánky. Tohle foneticky (a pro většinu z nás i významově) příjemné slovo nepatří v našem krásném jazyce zrovna mezi frekventované. Podobně jako ostrov Svatý Martin mezi cílové destinace našich v Karibiku. Obě je velká škoda. Není lepší říci, že jste odjeli na líbánky, a zvýraznit tak výjimečnost události před otřepanou a trochu nudnou svatební cestou? A když už jsme u té „poveselkovské“ romantiky, je nezbytně nutné ji rámovat do nekonečných procházek po pláži během západu slunce? Já tvrdím, že není, a v následujících řádcích se také pokusím tento mýtus vyvrátit. Příběh novomanželů na pozadí tak trochu jiné romantiky vám v karibské oblasti může

Schengen v Karibiku

Vzdušnou čarou je to přes sedm tisíc kilometrů. Z Prahy je možné se na ostrov dostat za cca 12 hodin jen s jedním přestupem v Paříži nebo Amsterdamu, odkud létají přímé linky Air France nebo KLM. Ale proč to dělat jednoduše, když jako praví Češi milujeme komplikace. Naše šestadvacetihodinová cesta vede přes Londýn a Miami. Proč? Letenky bookujeme jen s tříměsíčním předstihem a v tu dobu už ceny za přímé lety ze starého kontinentu atakují sumu 70 tisíc korun za osobu. Přes „Státy“ je to za „pouhých“ dvacet. Svěho zaváhání litujeme už v Londýně: nepříjemně osobní pohovor s imigrační úřednicí s unylým ksichtem střídá mladíček šátrající za mým opaskem, ve švech

usměvavá, vstřícná, skvěle sešraná, a cesta přes Atlantik díky tomu docela ubíhá. V Miami vystupujeme mladší o šest hodin a po nezbytném pohovoru s floridským imigračním, který byl – na rozdíl od asi frustrované kolegyně v Londýně – dokonce i vtipný, opouštíme americkou půdu na palubě dalšího boeingu. Protínáme bermudský trojúhelník a po třech hodinách dosedáme na dráhu číslo 10 Mezinárodního letiště princezny Juliány. Venku je už tma, detailně pozorovat finální přiblížení ke vzdušnému přístavu, který patří mezi TOP 10 nejobtížnějších na světě, je proto nemožné. Není ale čeho litovat – během patnácti dní si letadel užijeme ještě více než dost. Cestou do hotelu, který leží v centru hlavního

Jižní část ostrova patří pod holandskou patronaci je poseta soukromými rezidencemi, kam se běžný turista nemá šanci dostat. Kontrastně působí přístup Francouzů, kteří mají zvednuté závory i do privátů.

PROČ TO DĚLAT JEDNODUŠE, KDYŽ MY ČEŠI MILUJEME KOMPLIKACE. NAŠE ŠESTADVACETIHODINOVÁ CESTA VEDE PŘES LONDÝN A MIAMI.

nabídnout jen jediná destinace. Nejmenší ostrov na světě, jemuž legitimně vládnou dva státy (Francie a Nizozemí) je totiž zajímavý nejen jako Mekka všech spotterů (ustálený výraz pro fotografy létajících strojů) se světově proslulou pláží Maho, kterou ve výšce sotva 20 metrů denně kříží desítky letadel, ale jde o místo s obrovskou koncentrací ohromujících kontrastů.

bot, u klíčích kostí. Tam to trochu lechtá... Zouvá se také novopečená manželka. Líbánky to sice nepřipomíná ani vzdáleně, ale asi je to nutné. Stejně se ale nedokážeme zbavit pocitu ukřivdnosti, proč zrovna my dva podstupujeme opravdu hlubkovou kontrolu. Američané si u nás ale napravují reputaci již za chvíli. Posádka „Triple Seven“ (Boeing 777) s majestátním brandem American Airlines je

SVATÝ MARTIN

Ostrov ležící ve východní části Karibského moře asi 250 km východně od Portorika patří do severní části Závětrných ostrovů a je součástí Malých Antil. Byl objeven Kryštofem Kolumbem v roce 1493 a pojmenován podle svatého Martina z Tours. Původní jméno ostrova bylo Soulinga (město soli). Právě pro bohatství soli se o Svatého Martina zajímaly téměř všechny evropské koloniální mocnosti. Území ostrova je rozděleno mezi Francii a Nizozemí. Oblasti jsou známé pod názvy: Saint-Martin pro francouzskou část a Sint Maarten pro nizozemskou část.

veny karibské dolary. V obou částech ale bez problému zaplatíte nejen evropskou měnou, ale i americkým dolarem. Konvertibilita jde dokonce tak daleko, že kurz byl v době naší návštěvy (duben 2015) 1:1 a u řady obchodníků jsme mohli obě měny libovolně míchat v jakémkoli poměru. Věříme, že kdybychom při potápění našli vrak pirátské lodi, mohli bychom útratu uhradit i zlatými dukáty kapitána Sparrowa a nikdo by neřekl ani pověstný „popel“.

Alkoholici pod patronací abstinenta

Vše je tady tak nějak víc „take it easy“ než v Evropě. Nikdo neřeší ani to, že Holanďanům patří menší část ostrova. Ostatně unikátní je i historka, jak k této nerovnováze údajně došlo: podle pověsti měl o hranicích rozhodnout závod dvou chodců – Holanďan šel z jihu, Francouz ze severu a tam, kde se sešli, vznikla hranice. Jenže zatímco Francouz se posilňoval lehkým vínem, Holanďan si do hlavy lil oblíbený gin, což mělo fatální

Móda je spíše evropská. Ostatně většina zboží se importuje právě ze starého kontinentu.

↑ Ostrov Anguilla je lokalitou pro spíše odpočinkovou a relaxační dovolenou.

↓ Zkratka SXM je všudypřítomná. Místní si samolepkami zdobí svá auta, hlásí se k ní i pouliční tanečníci.

města francouzské části, Marigotu, poprvé překračujeme hranici mezi oběma enklávami. Taxikář nám vysvětluje, že jde o čaru víceméně formální a velká část obyvatel ji denně pokoří několikrát. Bez kontrol dokladů či hraničních závor to funguje přes 200 let. Že by schengenský prostor vymysleli v Karibiku?

Podobně kosmopolitní jsou tady v otázce měny. Francouzská část oficiálně platí eurem, na holandském jihu bychom měli mít v peněžence připra-

vliv na jeho výkonnost. I tak klobouk dolů, kam se mu podařilo dojít. Kdyby totiž popíjel místní specialitu – karibský rum – Holanďanům by patřila asi jen pláž. V této souvislosti je obzvláště pikantní i samotné jméno ostrova. Kryštof Kolumbus ho pojmenoval po biskupovi Martinu z Tours, který je mimo jiné i patronem abstinentů. Místní ale mají k alkoholu velmi blízko a nijak se tím netají. Cesty lemují billboardy s vyobrazením „nejlepšího dědy“, jak tu říkají domácí značce rumu, jehož vinětu zdobí postarší gentleman s pořádným doutníkem a blyštivým cylindrem.

Na druhou stranu, pokud hledáte v odkazu Francie, který logicky na území patřící galskému kohoutovi očekáváte, vrcholně

zážitky při konzumaci kvalitního vína, budete – stejně jako my – zklamáni. Není překvapením, že na ostrově, který zasobuje na půl milionu lodí ročně a desítky letadel denně, bude vše „o trošku“ dražší než na pevnině. Ovšem poté, co nám číšník předává účet se sumou 35 dolarů za lahev octovitého chardonnay, nám tuhne úsměv. Tím spíš, že pár chvil před tím se s námi dal do družného hovoru majitel téže restaurace a jen tak mimoděk se zmínil, že z Paříže sem utekl proto, aby mohl dělat lepší gastronomii než doma ve Francii. Prý tam nebyl už 30 let, což je ale velká chyba! Pochopil by, jak má chutnat francouzské víno...

Big bird from France!

Ale co, člověk přijde o víc a líbánky zažije (a teď mě žena zabije) jen párkrát za život. Nepřijeli jsme si prolévat hrdla vínem, ale zažít něco, co je možné jen tady. První den jsem vydržel svou manželku neotravovat leťadly, druhý den se jal opatrně zjišťovat, jak se veřejnou dopravou dostat k proslulé pláži Maho, odkud je možné pozorovat starty a přistání z bezprostřední blízkosti. Třetí den

ZEJMÉNA VĚTŠÍ STROJE SEDAJÍ DOSLOVA PÁR DESÍTEK METRŮ ZA PLOTEM A STARTUJÍ TAK BLÍZKO, ŽE CÍTÍTE PROUD SPALIN Z JEJICH TRYSEK.

už jsem byl nervózní jako sáňky na podzim a moje polovička se ukázala být opravdu drahou, když sama navrhla vyrazit k letišti. Poté, co zjišťujeme, že k pláži se místními minibusy bez základní znalosti přestupních bodů (zastávky ani linky nejsou nijak vyznačeny) budeme dostávat jen stěží, pronajmáme benzinové přibližovaadlo. Vůz značky, která tvrdí, že je lepší než soused z Boleslavi, nás bude dopravovat sice nepříliš pohodlně, ale zato celkem spolehlivě do různých koutů ostrova celých sedm dní, nejčastěji ale právě na „letadlovou“ pláž.

Napoprvé nepůsobí nijak ohromujícím dojmem. Dvě stě metrů písku, slunečníky, lehátka, hlava na hlavě... Na první pohled tedy nuda. A zase žádná láce. Pronájem jednoho lehátka – 10 USD, pivo – 10 USD, oběd začíná na dvaceti. Jenže! V písku zapíchnuté surfové prkno legendárního Sunset baru slibuje zcela jiné zážitky.

Maho Beach je cílem většiny turistů. Zvěčnit se s přistávajícím letadlem v pozadí je nezbytný suvenýr. S menšími stroji se fotí jen amatéři, fajnšmekři vědí, že na lov velkých „ptáků“ je nutné si přivstat a dorazit před polednem.

Jsou na něm vypsány linky, které ten den protnou ve výšce nějakých dvaceti metrů prostor pláže, a časy jejich příletů. Seznam není příliš dlouhý, mě ale zaujmou hned

dva záznamy – KLM z Amsterdamu a Air France z Paříže. Létaří na nich obří stroje Boeing 747 a Airbus A340. To bude rachot! Zatím je ale víceméně klid, a tak po vzoru zkušenějších plážových „spolupovalečů“ otevírám maximálně jedno oko ve chvíli, když jdou na přistání jednomotorové „mouchy“ spojující Svatého Martina s blízkými ostrovy Anquilla a Svatý Bartoloměj. Když se blíží sedm – tři – sedmička na lince z Miami, stíny se prodlužují z ležících na stojící a mávající, a konečně to začíná být zajímavé. Letadlo jde opravdu nízko, práh dráhy je nějakých 80 metrů od pláže za plotem letiště a její délka je jen 2 180 metrů. To znamená, že zejména větší stroje sedají doslova pár desítek metrů za plotem a startují tak blízko, že cítíte proud spalin z jejich trysek. Ale to předbímám. O tom, co startující letadla umí, ještě bude řeč.

Mezinárodní letiště princezny Juliány

Letiště bylo pojmenováno podle nizozemské korunní princezny a pozdější královny Juliány, která jej roku 1944 slavnostně otevřela. Kód SXM, kterým je označeno, se vžil i pro označení ostrova jako takového. Vedle SXM je používán ještě ICAO kód TNCM. Mezi fotografie letadel (spottery) jde o vyhlášenou destinaci, kde je možné zachytit přistávající či startující letadlo nad hlavami desítek slunících se turistů.

Airbusu A340-300 na sekundu přikryje celou pláž, mám pocit, že se můžu dotknout jeho břicha. Letadlo tiše mívá mávající dav, lehce sedá na ranve s nezbytným obláčkem dýmu od pneumatik, motory se rozeřvou v režimu reversu. Paráda!

Ještě s euforickým úsměvem se vracím k ženě na lehátko. Ta se směje, že já se směju a jen tak náhodou, nenuceně zvedá k obloze ukazováček. Na jeho špičce rozeznávám nezaměnitelnou siluetu krále králů. Legendární Jumbo Jet na lince z Holandska klesá k finálnímu přiblížení. Opojení se opakuje, jen je ještě intenzivnější, větší a hlučnější. Tohle se prostě musí zažít...

Manželka je spokojená, než oba velcí ptáci dotankují a naberou cestující na cestu zpátky, vracím se do role milujícího novomanžela. Ostatně vykoupat se v teplých vodách karibského moře je více než příjemné osvěžení. Mezitím nám nad hlavou prohučí nějaká další „drobotina“ a když se část osazenstva baru přesouvá k plotu letiště, připojuji se. Právě ve chvíli, kdy ruka prvního důstojníka z kokpitu Jumba zdraví milovníky

zvedají vše, co není pevně ukotveno. Jen o kousek mě mívá čísi selfie tyč, pak osuška a lahev. Zrnka písku píchají do kůže jako akupunkturní jehly. Blázní na plotě jsou na tom ale mnohem hůř. Doslova vlají jako prapor, písek v očích, puse, nose... Zkušenější zadržují dech, protože nadechnout se jim pár sekund nepodaří. Jumbo se zhoupne a vyráží jako splašený kůň, ještě dvě vteřiny si to člověk nemůže užít, pak písek přestane zanášet oči, obr se zvedá z ranveje, točí vpravo, aby se vyhnul hřebenu kopců. Je po všem, „ploto-jezdci“ se vymotávají z pletiva. Tentokrát to všichni ustáli bez újmy. V minulosti se někteří lovci senzací nepěkně zranili. Naposledy se na plotě neudržela holandská turistka, strhl ji proud a hlavou narazila na obručník. Byl z toho těžký otřes mozku.

Smradlavé necky a Abramovič s Bartolomějem

Zážitky z prvního dne na Maho Beach jsou nezapomenutelné, moje žena se shovívavostí sobě vlastní nabízí návrat hned poté, co uvidíme i jiná místa než jen letiště. Oplácím stejnou mincí a nabízím hned dva výlety na okolní ostrovy. Nejprve míříme

Kdo se nedrží, má smůlu. Proud spalín ze čtyř motorů Jumbo Jetu dokáže lehčí tělesné konstitute doslova odfouknout.

Maličkatý ostrov Svatý Bartoloměj má jen necelé tři tisíce obyvatel. Patří k nejdražším na světě, ceny nemovitostí zde startují na deseti milionech dolarů.

Fence riders čili „ploto-jezdci“

Pořád to není ono, celá pláž čeká na to správné „dunění vnitřností“. Je nám dopřáno ve chvíli, kdy se pikolík ze Sunset baru zadívá k obzoru, přimhouří oči a začne ječet: „Big bird from France!“ Už na tu dálku je vidět, že je to macek. Spotteři ožívají, objektivy vypadající jako třílitrové termosky hledají cíl. Za tři minuty se už zvedají úplně všichni. Stín

spáleného kerosinu různých národností. Letadlo se stáčí do osy dráhy, motory utichají na volnoběhu, většina přihlížejících odstupuje od plotu, zůstává deset, dvanáct bláznů. Ti všemožně proplétají ruce oky plotu, aby se na něm udrželi i v proudu spalín. Kapitán stojí na brzdách a plynové páky posouvá na vzletový výkon. Vzduch se rozechvívá čím dál víc, spaliny

severním směrem na britskou Anquillu. Obstarožní plavidla s jednou kajutou, kde si spíš než mořskou brízu vychutnáte výfukové plyny, zajišťují dopravu každou hodinu. Cesta trvá asi 40 minut. Trošku nás zaráží, že musíme zaplatit pobytovou taxu ve stejné výši, jako kdybychom tam chtěli strávit celou dovolenou i přesto, že jsme přijeli jen na několikahodinovou

„čumendu“. Jsme lehčí o dalších 40 USD. Jediné, v čem se Anquilla shoduje se Svatým Martinem, je fakt, že bez auta se tady neobejdete. Jinak je výrazně „placatější“, vyprahlejší, opuštěnější. Na pláž se dostáváme díky nezištné pomoci místního, kterého jsme si stopli poté, co jsme zjistili, že odmítnutí nabídky pronájmu auta nebo služeb taxi nebyl dobrý nápad. Na mapě v infocentru to vypadalo na hezkou procházku, od přístavu je ale všechno pekelně daleko. Na druhou stranu ale uznáváme, že tak klidnou a malebnou pláž jsme ještě neviděli. Na relax ideální, procházíme se a chodidla se otiskují do písku, který ze všeho nejvíc připomíná modelínu. Pár hodin tady ale bohatě stačí.

Do úplně jiného soudku zážitků patří výlet na maličkatý (jen 25 km²) ostrůvek jménem Svatý Bartoloměj. Svým způsobem už to naznačuje úroveň dopravního prostředku. Žádné „smradlavé necky“ jako na Anquillu, ale moderní katamarán s příjemnou obsluhou. Ovšem za dvojnásobnou cenu. Na konci asi hodinu trvající plavby nás vítá přístav v hlavním městě Gustavia přeplněný jachtami vykládanými teakovým dřevem s profesionální posádkou ve vlastnictví kapitánů, kteří spíše než tyto lodě vedou nadnárodní korporace. Svatý Bartoloměj patří k tomu nejluxusnějšímu, co nabízí nejen Karibik, ale celý svět. Vilku si tady vedle prvního amerického miliardáře Rockefellera pořídil třeba Roman Abramovič. Cena? 85 000 000 dolarů.

Tak tenhle skvost musíme prozkoumat! Po zkušenostech na Anquille si jdeme půjčit nějaké malé, levné autíčko. Malé je, nic menšího než Mini Cooper Roadster neměli. A levné? Za 160 dolarů, neberte to! Ovšem díky tomu můžeme z výšky sledovat přistání malých letadel na jednom z nejnebezpečnějších letišť na světě a vyjíždíme i na nejvyšší bod poměrně hornatého ostrůvku. Je odsud vidět jeho malost, ale i malebnost. Nedivíme se, že si světová smetánka pořizuje svá letní sídla zrovna tady. O rozměrech Svatého Bartoloměje nejlépe svědčí fakt, že ve chvíli, kdy auto odevzdáváme v půjčovně, má najeto o 40 kilometrů víc. A to jsme ostrov objeli dvakrát.

Zpátky domů k „Frantíkům“

Domovský Svatý Martin na nás po návratu z pidiostrova působí jako Austrálie. Vy-dáváme se na prohlídku hlavního města holandské části – Philipsburgu, ze kterého

Svatého Martina s ostrovem Anquilla spojují lodě každou hodinu. Žádný velký luxus ale nečekejte.

Kdybyste vyrazili...

Nejlepší volbu pro přepravu na ostrov představují přímé linky KLM a Air France z Amsterdamu nebo Paříže, finančně dostupnější jsou lety přes USA (cca. 20 tisíc Kč/osoba). V tom případě však potřebujete americký registrační formulář ESTA a cestovní doba činí 25–30 hodin. Teplota na Svatém Martinu se pohybuje kolem 30 stupňů Celsia v jakémkoli ročním období. Sezóna: prosinec – březen. Ceny ubytování jsou velmi rozdílné, náš vyšel pobyt na 15 dní na cca 1 200 eur bez stravování, existují ale i nabídky hotelů za 5 000 eur na dva týdny. Náklady na jídlo v restauracích jsou velmi vysoké – stěží se denně vejde pod 100 eur, ceny v supermarketech jsou ale na úrovni kontinentální Francie. Auto si na týden pronajmete za sumu cca 200 eur, pohonné hmoty jsou levnější než v Evropě. Na ostrově neexistuje organizovaná veřejná doprava, cestování místními minibusy je tak velmi dobrodružné, ale i velmi laciné – většinou za 1 EUR/USD.

Ať už se rozhodnete pro jakoukoli alternativu dopravy, nebo si vyberete jiný z karibských ostrovů, mějte na paměti, že Airport Express vás odveze přímo z pražského hlavního nádraží k oběma terminálům Letiště Václava Havla. Díky nabídce VLAK+ letiště můžete ušetřit 25 % z ceny zpáteční jízdenky. Autobusy odjíždějí od Fantovy budovy každou půl hodinu. Více informací najdete na www.cd.cz/airportexpress.

na první pohled více čpí kolonialismus. Atmosféru si ale moc neužíváme, protože ulice jsou přeplněny barovými naháněči a prakticky pořád nás někdo „tahá za rukáv“. Gastronomie není tak barvitá jako

u „Frantíků“ a moře je vlivem velkého přístavu výrazně špinavější. Celkem rádi se proto vracíme na sever a to i přesto, že Marigot nemá pláž využitelnou k rekreaci a za koupáním je nutno se pár kilometrů z města vydat. Na celém ostrově je jich ale na 40, takže není problém si vybrat podle gusta.

Po dvou týdnech nastává čas se rozloučit. Když rolujeme po letišti a stáčíme se na dráhu, z okénka máváme houfům lidí na Maho Beach těšících se na spršku písku a spáleného leteckého petroleje. Pokud Svatého Martina navštívili poprvé jako my, nebudou zklamáni. Podobně extrémní momenty totiž nabídne jen jediný ostrov – SXM. ■

Wrocław

Byli jste už v oblíbeném městě Karla IV.?

Císař Karel IV. Lucemburský byl ve Vratislavi 25krát a nazýval ho „nejhezčím městem“. **Vratislav**, půvabně situovaná uprostřed Evropy, je typická svými nádhernými architektonickými památkami, množstvím zeleně a svého druhu jedinečným klimatem. Mezi atrakcemi, které v tomto městě nelze vynechat, se nejčastěji uvádí:

Nádherná architektura města. Jedno z největších náměstí v Evropě s radnicí, která je unikátní památkou gotické a renesanční architektury. **Domský ostrov** – dávná tvrz obklopená vodami řeky Odry, která dala základy městu a jejíž součástí je jeden z nejkrásnějších a v dokonalém stavu zachovalých souborů sakrální architektury v Evropě. **Královský palác** – sídlo Městského muzea. **Hala století** – objekt zapsaný -do Seznamu světového dědictví UNESCO a blízké **zoo s afrikariem**.

Vyhlídkové body, které se nacházejí v samotném centru města na věžích kostela sv. Máří Magdaleny a sv. Alžběty, na Matematické věži, věži katedrály sv. Jana Křtitele a na nejvyšší budově ve městě – Sky Tower (212 m).

Čtvrť čtyř vyznání, kde v nevelkém prostoru působí jediné svého druhu společenství složené z katolické, pravoslavné, protestantské a židovské komunity, které se zúčastňují nejen náboženských akcí, ale společně vymýšlejí a realizují umělecké, vzdělávací a společenské aktivity.

Prohlídku **Vratislavi** lze uskutečnit mnoha způsoby – pěšky, na velmi rozšířeném elektrickém vozítku nebo na kole, přičemž lze využít síť bezobslužných půjčoven. Nezapomenutelné dojmy si lze také odnést z plavby po Odře. Stojí za to vydat se rovněž po stopách trpaslíků, nejmenších obyvatel města, kterým Vratislavané postavili už více než 300 sošek.

V roce 2016 bude Vratislav nositelem titulu **Evropské hlavní město kultury**, protože v tomto městě se toho vždycky hodně dělá. Navštivte nás už nyní!

20. listopadu – 22. prosince **Vánoční jarmark** na vratislavském hlavním náměstí.

31. prosince **nejlepší silvestrovský koncert** v Polsku a neopakovatelné uvítání nového roku.

Pozýváme vás také na prohlídku **pokladu ze Slezské Středy** v Národním muzeu, kde v zimní sezóně jsou vystaveny sbírky jednoho z nejceněnějších archeologických nalezišť XX. století v Evropě a kde je k vidění nad 3000 pražských grošů a 11 středověkých zlatnických předmětů včetně koruny manželky Karla IV. Blanky z Valois.

www.wroclaw.pl

Wrocław miasto spotkań

5 tyrolských ledovců

Čím výš, tím líp!

Bílá magie, radovánky na sněhu

Ledovce jsou hory, které nabízí všeho více: více sněhu, více sluníčka, více rozhledů a více radosti z lyžování! A to nejen v zimě, ale téměř po celý rok. Tyrolsko vlastní 638 těchto magických hor a pět lyžařských středisek na ledovcích v oblastech Kaunertal, Pitztal, Sölden, Stubaital a Hintertux.

Asi 300 kilometrů je označeno jako sjezdovky, které zvou k nádherným obloučkům na přírodním sněhu. Nespočet variantních svahů, výškových tras pro běžky a snowparků ve vás probudí radost z pohybu.

Rozhodně ne chladná, ale velmi srdečná je pohostinnost na horských chatkách a v restauracích v ledovcových lyžařských střediscích. Pro zvykané a mlsné jazýčky se zde najdou v nadmořské výšce nad 3.000 metrů také gurmánské restaurace a vyhlídkové kavárny. Velmi vitálně se prezentují také akce a slavnosti, jako jsou senzační sezonní openingy, sportovní závody či různé párty.

K tomu se přidává ohromující příroda ve výšce 3.000 metrů nad mořem s úžasnými výhledy. K vidění je toho ale o moc víc, protože ledovce mají drahocenná tajemství: podzemní jeskyně s ledovými krystaly, které jsou nadpozemsky krásné!

Soutěž o voucher pro 2 osoby, 4 noci, 4* hotel, polopenze, 3denní skipas

Chcete si užít zimní radovánky v oblasti
5 tyrolských ledovců v Tyrolsku?
Odpovězte na soutěžní otázku:

**V tyrolském Söldenu se natáčel film, který
právě vstupuje i do českých kin. Který to je?**

A) Spectre

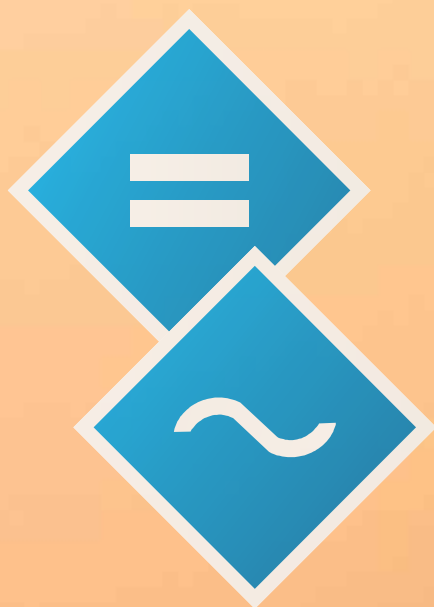
B) Mission Impossible – Národ grázlů

Odpověď zadejte do příslušného formuláře
na www.cdprovas.cz do 19. listopadu.

SKORO 300 KILOMETRŮ SJEZDOVEK VŠECH STUPŇŮ OBTÍŽNOSTI | VÍCE NEŽ 100 KILOMETRŮ VARIANTNÍCH SVAHŮ, LYŽAŘSKÝCH TRAS A FREERIDOVÝCH LINIÍ
VÍCE NEŽ 70 MODERNÍCH LANOVEK A VLEKŮ | 5 AKČNÍCH SNOWPARKŮ A FUNPARKŮ | KAVÁRNY, BARY, RESTAURACE A LEDOVCOVÉ HOTELY NA NEJVYŠŠÍ ÚROVNI
DESIGNOVÉ VYHLÍDKOVÉ PLOŠINY | OSVĚŽUJÍCÍ SNĚHOVÉ SLAVNOSTI A LEDOVCOVÉ PÁRTY | JISTOTA SNĚHOVÉ POKRÝVKY A ZIMNÍ RADOVÁNKY PO CELÝ ROK

Další užitečné informace k plánování Vaší dovolené
v oblasti 5 tyrolských ledovců získáte na www.ledovce.tirol.at.

ŽELEZNICE
AC/DC
TEXT: Rostislav Kolmačka

NEJSOU DRÁTY JAKO DRÁTY

ANEB PROČ MÁME V ČESKU DVĚ NAPÁJECÍ SOUSTAVY?

Následující řádky měly původně sloužit pouze jako úvod k příběhu prvních pro tuzemské železnice vyrobených dvousystémových elektrických lokomotiv, oblíbených Goril řady ES 499.0 (dnešní řada 350). Protože ale dodnes nejsou příliš známé okolnosti, proč máme v Česku i na Slovensku dvě zcela rozdílné napájecí soustavy – tzv. stejnosměrnou v severní polovině obou zemí a střídavou v jižní polovině – pojďme se společně nejprve vrátit o více než sto let zpátky a připomeňme si nesnadnou cestu, která k této svým způsobem provozní komplikaci vedla.

Snímek z roku 1957 zachycuje v prostorách dávno zaniklého depa na hlavním nádraží v Praze trojici nově dodaných Bobin řady E 499.0 ve společnosti jedné z kořistních Italek E 666.0. V té době byly trati pražského uzlu napájeny stejnosměrnou soustavou 1,5 kV, kterou všechny uvedené lokomotivy používaly i přesto, že byly z výroby konstruovány už na napětí 3 kV. (sbírka Zdeněk Michl st.)

Počátek 20. století lze označit za období hledání nejvýhodnější cesty k zavedení čistého a efektivního elektrického provozu na železnicích v Evropě, oblast pozdějšího Československa nevyjímaje.

Jednou z pionýrských tratí se stala i dráha z Tábora do Bechyně, na které byl v roce 1903 zahájen elektrický provoz s třívodičovým napájením (středním vodičem byla kolej, nad ní dvě troleje) stejnosměrným napětím 2×700 V. Vysoké ztráty ve vedení a omezení přenášeného výkonu u stejnosměrných napájecích soustav ale postupně vedly k prosazování elektrizace železnic spíše střídavým proudem.

První světová válka otočila vývoj

Tzv. jednofázové komutátorové motory se v té době prokázaly jako nejrozumnější řešení pro užití k pohonu lokomotiv a to i přes to, že si problémy s napájením pomocí proudu o běžném (tzv. průmyslovém) kmitočtu 50 Hz vynutily jeho snížení na třetinovou hodnotu $16 \frac{2}{3}$ Hz i se všemi z toho plynoucími důsledky. Jedním z nich byla nutnost výstavby zvláštních jednofázových elektráren a přenos proudu k železniční samostatným, od veřejné sítě odděleným, elektrickým vedením.

Střídavá napájecí soustava pracující s napětím 15 kV a kmitočtem $16 \frac{2}{3}$ Hz byla po dohodě Prusko-hessenských, Bádenských a Bavorských drah v roce 1912 stanovena jako jednotná napájecí soustava a postupně ji za svou přijaly železniční správy zbývajících německých států, Švédska, Švýcarska, Rakousko-Uherska

a Norska. Na naše území tato soustava zasahovala okrajově, konkrétně do železničních stanic v dnešním Kořenově a Meziměstí.

Také když v roce 1910 předložil Emil Kolben vedení Rakouských státních drah projekt na elektrizaci tzv. „pražských spojek“, počítalo se s využitím tohoto střídavého napájecího systému. Je tedy zřejmé, že kdyby do přirozeného vývoje nezasáhla 1. světová válka a následná politická polarizace Evropy, nejspíše by dnes byla i u nás střídavá soustava 15 kV s kmitočtem $16 \frac{2}{3}$ Hz standardem a například i Gorily ES 499.0 by na našich tratích nikdy nejezdily.

Příklon ke stejnosměrnému systému

Ale protože nad „coby-kdyby“ nemá moc smysl rozjímát, vraťme se do poválečné reality nově vzniklého Československa. O fungujících politických či obchodních vztazích

První tuzemská lokomotiva pro střídavou napájecí soustavu, řada S 479.0.

Foto: K. Vendler, Leoš Tomančák

s Rakouskem a poraženým Německem nelze moc hovořit a elektrizovat Československé železnice stejnou soustavou, jakou používali západní a jižní sousedé, nebyl sebemenší zájem. Politickým a hospodářským partnerem se naopak stala vítězná Francie, která nejenže používala pro napájení elektrizovaných železnic stejnosměrné napětí 1,5 kV, ale měla také nejlépe zvládnutou výrobu rtuťových usměrňovačů, které byla ochotna do Československa dodávat. Za zmínku stojí i skutečnost, že Francie se pro „méně výhodný“ systém elektrizace rozhodla z čistě vojensko-strategických důvodů. Chtěla se odlišit od německého systému.

V roce 1928 tak byla dokončena elektrizace „pražských spojek“ již za využití stejnosměrného napětí 1,5 kV. O deset let později byla na stejné napětí upravena i elektrizace trati z Tábora do Bechyně. Právě v roce 1938 ale zpracovali tehdejší přední tuzemští odborníci František Jansa z ČKD a Jaroslav Hanyk ze Škodových závodů studii, kterou upozorňovali na omezené výkonové schopnosti systému 1,5 kV a navrhovali zvýšení stejno-

Soutěž o model Gorily

Odpovězte správně na soutěžní otázku a nejšťastnější z vás získá jako vánoční dárek detailně a precizně provedený model naší první dvouprovdové lokomotivy v měřítku H0 od firmy A.C.M.E.

Jaké bylo převládající zbarvení prvního prototypového stroje, když vyjel na koleje v roce 1974?

a) červené b) modré c) šedé

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 19. listopadu.

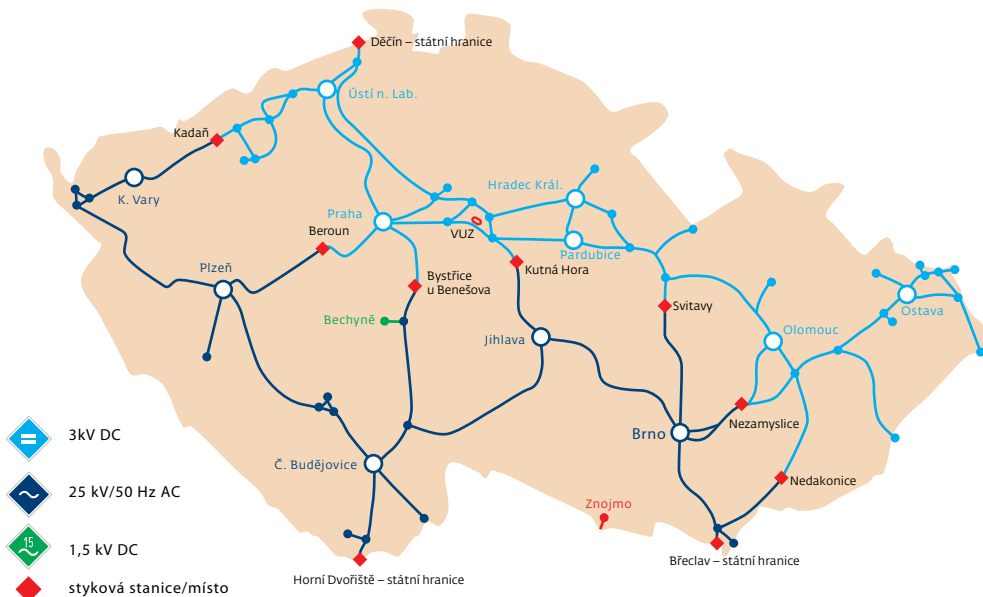
směrného napětí pro elektrizaci železnic na hodnotu 3 kV. Dalšímu postupu elektrizace železnic ale zabránila 2. světová válka.

Po jejím skončení začaly významně posilovat vazby se Sovětským svazem, což se samozřejmě promítlo také do oblasti dopravy a v otázce elektrizace železnic jednoznačně zvítězila pány Jansou a Hanykem navržená cesta využití stejnosměrné soustavy 3 kV, která se od 30. let hojně rozšiřovala také právě v SSSR (a dále např. i v sousedním Polsku). Vládním usnesením o elektrizaci 1000 km hlavních tratí ČSD, vydaným v květnu 1946, byla soustava 3 kV prohlášena v Československu za standardní.

O slovo se hlásí střídavý systém

Jako první byl na stejnosměrné soustavě 3 kV zahájen elektrický provoz na sklonově náročné trati ze Žiliny do Spišské Nové Vsi (ještě za války se počítalo s její elektrizací střídavým systémem 15 kV, 16 2/3 Hz), stalo se tak po šestiletém budování 25. února 1956. Po stejné dlouhém pracovním úsilí dorazil 7. listopadu 1957 první zkušební elektrický vlak také z Prahy do České Třebové, elektrizace následujících úseků hlavního tahu až do Košic a Čierné na Tisou už byla o něco rychlejší. Posledním datem, které ve výčtu mezníků elektrizace našich železnic nelze opomenout, je přepnutí pražského železničního uzlu z napětí 1,5 kV na 3 kV, ke kterému došlo 15. května 1962.

Tímto by se dala otázka elektrizace našich železnic považovat za vyřešenou. Ovšem nebýt toho, že výrazný pokrok v polovodičové technice, který s sebou přinesl také vynález křemíkových diod (s výhodami pro užití do konstrukce usměrňovačů lokomotiv i měničů), posunul do mnohem reálnější podoby myšlenku elektrizace tratí střídavou soustavou o průmyslovém kmitočtu 50 Hz. Koncem 50. let se tak hlavně ve Francii, ale následně i v Sovětském svazu, začala významně rozšiřovat elektrizace střídavou napájecí soustavou s napětím 25 kV a kmitočtem 50 Hz. Rozmach této moderní napájecí soustavy, lákavé menšími nároky na spotřebu elektrotechnické mědi a konstrukční oceli, schopností přenášet větší výkony na delší vzdálenosti při současně potřebě menšího množství napájecích transformoven a možností trvale regulovat výkon lokomotivy, samozřejmě neunikl ani pozornosti Československa. Neméně důležitými přínosy mělo být také odstranění problému s bludnými proudy a z nich plynoucích korozí kovových prvků v okolí trati nebo, a to především, zvýšení propustnosti střídavě elektrizovaných tratí oproti elektrizaci stejnosměrné,

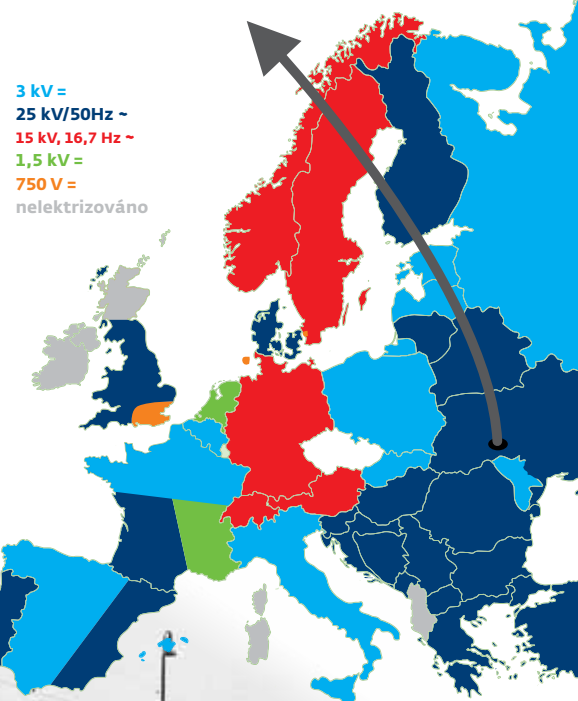

Orientační mapa napájecích soustav v ČR.

u které bylo nutné po průjezdu elektrického vlaku vždy několik minut čekat na vychladnutí vakuově čerpaných rtuťových usměrňovačů (tzv. excitronů) v měnících.

Z četných odborných diskuzí vzešel mimo jiné propočet, že v podmínkách tehdejšího provozu bude investiční náročnost střídavé elektrizace asi o 40% nižší než v případě stejnosměrné. Díky tomu bylo také možné uvažovat o elektrizaci méně zatížených tratí, jejichž elektrizace stejnosměrnou soustavou by kvůli dlouhé finanční návratnosti nebyla efektivní.

→ Schematické znázornění rozdělení napájecích soustav v Evropě.

Setkání strojů stejnosměrné a střídavé trakce ve stanici Kutná Hora, která byla po dlouhá léta naší jedinou stykovou stanicí. Vedle Laminátky S 489.0 stojí jeden z posledních vyrobených strojů řady E 669.1. Foto Jaroslav Cempírek

Rekonstrukce měničky v Pečkách na prvním trazitním koridoru.

Foto: EZ Praha

Zkušební střídavá trať

A tak už v lednu 1957 byl na základě vládního nařízení zahájen v Závodech V. I. Lenina v Plzni a v ČKD Stalingrad v Praze vývoj prototypu šestnápravové střídavé lokomotivy pro ČSD a v roce 1959 doporučila zvláštní komise ustanovená na ministerstvu dopravy elektrizovat střídavou soustavou trati v tzv. jižní oblasti (celkem 1335 km tratí) sítě ČSD. Usnesení vlády ČSSR z 21. února 1962 pak nařizovalo nadále provádět stejnosměrnou elektrizaci tratí tak, aby byl později možný přechod na střídavou napájecí soustavu.

První střídavě elektrizovaným úsekem u nás se stala část trati Plzeň – České Budějovice mezi Plzní a stanicí Horažďovice-předměstí, kterou první elektrický vlak projel 4. října 1963. Tento traťový úsek samozřejmě nebyl vybrán náhodou. Blízkost jediné tuzemské továrny na výrobu elektrických lokomotiv jej přímo předurčila i k provádění zkoušek nově vyráběných lokomotiv, a to samozřejmě nejen pro tuzemsko, ale především na export do Bulharska a SSSR. Ostatně pro provoz ve střídavé elektrické trakci ČSD až do dodávek elegantních Laminátek řady S 489.0 (vyráběny v letech 1966 a 1967) neměly dostatek lokomotiv – pouze tři.

Už první detailnější propočty a reálné zkušenosti z elektrizace zkušební střídavé trati do Horažďovic ale prokázaly, že prvotní odhad finančních úspor plynoucích z elektrizace střídavou soustavou oproti soustavě stejnosměrné nebyl úplně správný a v realu se pohyboval v jednotkách procent. A to je stále řeč pouze o infrastruktuře! V případě střídavých lokomotiv, které na rozdíl od stejnosměrných musí být vybaveny transformátorem a drahými usměrňovači, byla cena přibližně o čtvrtinu vyšší.

Cerhenický zkušební okruh je schopený přepínat mezi několika napájecími soustavami.

Studie potvrdila obavy

Co se navzdory politicky podporované orientaci na moderní střídavou napájecí soustavu a probíhající elektrizaci dalších tratí jen málokdo odvažoval vyslovit, potvrdily výsledky studie Výzkumného ústavu dopravního z roku 1963. Jejím závěrem bylo jednak vyčíslení ceny přestavby stejnosměrně provozovaných tratí na střídavou napájecí soustavu, které by už v té době dosahovaly miliardových částek při současném výrazném narušení železničního provozu výlukami, a dále konstatování, že za současných podmínek by bylo nejvhodnější pokračovat v elektrizaci pouze stejnosměrnou soustavou. Tedy žádná přestavba stejnosměrně elektrizovaných tratí na střídavé, ale šlo vlastně o první potvrzení skutečnosti, že v Československu budou (myšleno zatím stále pouze dočasně) společně koexistovat dvě napájecí soustavy. Studie zároveň doporučila nestavět v místech styku dvou soustav speciální stykové stanice pro výměnu jednosystémových lokomotiv, ale doporučila orientovat se na vývoj a pořízení dvousystémových vozidel schopných jízdy na obou napájecích soustavách.

Pro tehdejší vládnoucí garnituru samozřejmě představoval takovýto výsledek studie dupnutí na kuří oko a reakce na sebe nenechala dlouho čekat. V celé věci bylo zadáno šetření

nejvyššímu státnímu kontrolnímu orgánu – Ústřední komisi lidové kontroly a statistiky – a následně bylo vládním usnesením z 10. února 1965 nařizováno ministru dopravy urychleně vypracovat koncepci celostátního přechodu na jednotnou střídavou napájecí soustavu na železnici.

Střídavý jih, stejnosměrný sever

Tvorbou této koncepce bylo pověřeno nově utvořené Železniční rozvojové středisko, které výsledky své práce konzultovalo s řadou dalších státních i odborných institucí a se zhotovitelstvími podniky. Ačkoli obsáhlý materiál vycházel z neoptimističtějších vstupních předpokladů, jeho výsledky (předané v dubnu 1966) překonávaly i ty nejčernější obavy. Úpravy tratí a elektrizace v rozsahu, který by odpovídal přijatému vládnímu usnesení, by znamenaly přes 44 000 hodin výluk a na dlouhých 20 let by vyčerpaly veškeré kapacity podniků jako Elektrizace železnic či Automatizace železniční dopravy. Propočtené náklady celé akce by činily 10,6 miliardy Kčs. Navrženy byly také tři alternativní a levnější návrhy – až do dokončení „reelektrizace“ neelektrizovat trati spojující obě napěťové soustavy (odhadovaná cena 9,7 mld. Kčs), dále zachovat koexistenci obou soustav a pokračovat jak ve stejnosměrné, tak ve střídavé elektrizaci (cena 7,9 mld. Kčs), anebo zachovat koexistenci obou soustav a k tomu z další elektrizace vynechat trati spojující obě soustavy (cena 6,8 mld. Kč), jejichž další provoz by zajistily výhradně motorové lokomotivy.

Která z variant nakonec zvítězila, je dnes již zřejmé. Většina dálkových vlaků je vedena dvousystémovými lokomotivami a jednotkami, elektrizace většiny ze spojovacích tratí mezi stejnosměrnou a střídavou soustavou se odehrála až v posledních desetiletích.

V současnosti opět slyšíme o záměrech sjednotit jak v Česku, tak na Slovensku elektrizační soustavy na jedinou, a sice výhodnější střídavou. Že to ale rozhodně nebude úkol na několik málo let a za malé peníze, je i z předchozích řádků zřejmé. ■

Interpanter

**Cestování na adventní trhy
Vychutnejte si vánoční atmosféru**

**Doplňkové služby ČD
Z vlaku do auta, z auta do vlaku**

**ČD Bike + ČD Ski
Zazimujte kola, nasad'te lyže**

Články v této rubrice mají pouze informativní charakter.
Převážka ve vlacích ČD se řídí tarifem TR 10 a SPPO.

Poznejte vánoční atmosféru evropských měst

ČD TIP Advent

Pro výlety do Drážďan v době adventu nabízejí České dráhy výhodnou jízdenku ČD TIP Advent. Jde o zpáteční jízdenku Praha – Drážďany za 18 euro (cca 497 Kč), kterou zakoupíte výhradně v eShopu ČD (adresa www.cd.cz/eshop – Mezinárodní doklady). S touto jednodenní jízdenkou lze cestovat mezi českou a saskou metropolí vybranými vlaky EuroCity. Jízdenku lze zakoupit nejpozději 3 dny před odjezdem vlaku nebo do vyprodaní kontingentu. Předprodej bude zahájen 15. listopadu.

Foto: Syklo Dietrich/www.drazdany.info

Poslední listopadový víkend začíná advent a s ním i vánoční trhy. Nabízíme pozvání do těch nejzajímavějších destinací jako jsou Bratislava, Drážďany, Budapešť nebo Krakov.

Po drážďanské vánoční míli

Nejznámější vánoční trh v Drážďanech je Striezelmarkt na náměstí Altmarkt. Patří mu ještě jedno nej. Letos půjde už o jeho 581. ročník, a je tak nejstarším vánočním trhem v Německu. Striezelmarkt se otevře 26. listopadu a navštívit ho pak můžete denně od 10 do 21 hodin až do Štědrého dne. Dominantou trhu je 14 metrů vysoká vánoční pyramida. Na stáncích prodejci nabízejí saský vánoční sortiment – dřevěné krušnohorské ozdoby, svícný a hračky, ochranovské hvězdy, perníčky, komínčiky ze sušených švestek a štolý. Pamatujte, že pravá drážďanská vánoční štola je vždy opatřena pečeti. Prodává se v několika velikostech a v různých dárkových baleních. Každoroční atrakcí je Štolová slavnost (Dresdner Stollenfest), která se letos uskuteční

v sobotu 5. prosince. Centrem Drážďan projde průvod s obří štolou a tu pak na Altmarktu dvorní mistr pekař společně se štolovou dívkou 1,6 metru dlouhým a 12 kilogramů vážícím štolovým nožem rozkrájí a rozprodají.

V Drážďanech najdete dalších deset vánočních trhů. Většina z nich se nachází na tzv. drážďanské vánoční míli, která vede od hlavního vlakového nádraží ulicí Prager Strasse

přes náměstí Altmarkt a Neumarkt kolem znovu postaveného kostela Frauenkirche přes most Augustusbrücke do čtvrti Neustadt. Na každém vánočním trhu si můžete dopřát výbornou durynskou klobásu (Thüringer Bratwurst) a samozřejmě Glühwein, tedy svažené víno. To se zpravidla prodává v hrnčících, za něž musíte složit zálohu (Pfand). A pokud nemáte rádi „svařák“, ochutnejte punč, teplý vaječný koňak nebo třeba svažené pivo (Glühbier). V Drážďanech samozřejmě myslí na děti. Na trzích nechybějí kolotoče, dětská železnice a tvořivé dílničky, v nichž si mohou malí šikulové zkusit vyrobit vánoční ozdoby. A pokud mají vaše ratolesti rádi vláčky, určitě s nimi zavítejte do drážďanského Dopravního muzea, kde se od 28. listopadu do 3. ledna konají předváděcí jízdy na modelové železnici.

Do Krakova nejen za betlémy

Vánoční trh v Krakově, který se každoročně koná na Hlavním náměstí (Rynek Główny), můžete letos navštívit od 27. listopadu do 26. prosince. V několika desítkách stánků budou prodejci nabízet polské vánoční zboží a dárkový sortiment – ručně malované vánoční ozdoby, výrobky ze dřeva, plátna, keramiky, umělecké sklo, šperky atd. Na trhu samozřejmě najdete stánky s občerstvením, z nichž vůně vynikají ty s lákavými grilovanými pokrmy a svařeným vínem. Tradiční pochoutkou je oštěpek na grilu s brusinkovou omáčkou. Připraven je vždy bohatý doprovodný program včetně koncertů dětí a mladých umělců. Největší atrakcí vánočního trhu jsou však tzv. krakovské betlémy. Vždy první čtvrtek v prosinci (letos 3. 12.) jsou na Hlavním náměstí vyhlášeny výsledky soutěže o nejkrásnější krakovský betlém a soutěžní exponáty jsou vystaveny u sochy Adama Mickiewicze. Po soutěži si můžete betlémy prohlédnout až do začátku února v Historickém muzeu města Krakov (Hlavní náměstí 35).

Ostrava – Krakov

od 9 €
(cca 248 Kč)

ČD BUS
Ostrava – Krakov

V době adventu (od 27. listopadu do 23. prosince 2015) se můžete mezi Ostravou a Krakovem svést rychlými autobusovými spoji ČD BUS. Jednosměrná jízdenka Ostrava – Krakov stojí od 9 eur (cca 248 Kč) a koupíte ji i v eShopu ČD (www.cd.cz/eshop). Autobusové spoje ČD BUS v Ostravě navazují na vlaky SuperCity z/do Prahy a EuroCity z/do Břeclavi. Více informací najdete na stránkách www.cd.cz/cdbus. Jízdenku lze zakoupit nejpozději jeden den před odjezdem nebo do vyprodání kontingentu.

Foto: © Agnes Kantark/Dreamstime.com

Brno – Budapešť

od 12 €
(cca 331 Kč)

Foto: budapestinfo.hu

Včasná jízdenka Evropa

Do Bratislavy a Budapešti se můžete svést každé dvě hodiny přímými vlaky EuroCity z Prahy, Brna nebo Pardubic. Přes eShop ČD (www.cd.cz/eshop) si můžete koupit cenově výhodnou Včasnou jízdenku Evropa. Například Včasná jízdenka Evropa z Prahy do Bratislavy se prodává od 15 eur (cca 414 Kč), stejnou jízdenku pro cestu z Brna do Budapešti pořídíte od 12 eur (cca 331 Kč). Počet těchto jízdenek za atraktivní ceny je omezen. Zakoupit je lze už 60 dní před datem cesty, nejpozději pak tři dny před odjezdem vlaku.

Hra světél a chutí v Budapešti

V maďarské metropoli najdete vánoční trh na jednom z nejkrásnějších ryнкů v centru města – na náměstí Vörösmarty. Už od 13. listopadu tu v dřevěných stáncích budou prodáváci nabízet vybrané rukodělné výrobky a dárkové zboží. Kvalita je pečlivě střežena. Každý rok skupina expertů vybírá, jaký sortiment bude k dostání na vánočním trhu, který se v anketách pravidelně objevuje mezi 10 nejkrásnějšími v Evropě. V posledních letech se také rozšířila nabídka občerstvení. Kromě trdelníků (kürtőskalács), sýrových koláčů nebo pečených kaštanů tak na trhu koupíte ručně připravované cukrovinky z čokolády nebo marcipánu, maďarskou vánoční roládu s mákem (beigli) nebo třeba kořeněné sušenky. Nechybějí ani teplé maďarské speciality včetně výtečných klobás. Připraven bude i pestrý kulturní program a také atrakce pro děti. Ty o víkendech potěší loutkové divadlo a v domku pro hravé a tvořivé si mohou zkusit vyrobit svíčku, upéct perník, uplést košík nebo si jen navléct korálky.

Jaký bude advent v Bratislavě?

Na to si budeme muset počkat do 20. listopadu, kdy budou ve slovenském hlavním městě zahájeny vánoční trhy. Už ale od léta prohlašují představitelé města, že chtějí mít letos Bratislavu v době adventu krásnější a zajímavější. Stánky na trzích mají mít jednotnou podobu a i všichni prodejci by měli mít stejné oblečení. Musejí také dodržovat kodex, v němž se klade důraz na kvalitu a čerstvost prodávaneho sortimentu a čistotu v okolí stánku. Prodlouží se doba trvání trhů, rozšíří se počet stánků a ty letos najdete i na Primaciálním náměstí. Centrem se ale tradičně stane vánoční trh na Hlavním náměstí, kde kromě 70 stánků s dárkovým zbožím a různým občerstvením bude postaveno podium pro kulturní program. Hlavní atrakcí nedalekého Františkánského náměstí se stane kluziště s gastro servisem a nebudou chybět ani charitativní stánky. Zatímco na Hlavním a Primaciálním náměstí trhy skončí 22. prosince, na Františkánském náměstí potrvají až do 2. ledna.

Praha – Bratislava

15 €
(cca 414 Kč)

Foto: Bratislava.sk

Z VLAKU DO AUTA, Z AUTA DO VLAKU

Osobní vůz a vlak nemusí být jen konkurencí. Díky doplňkovým službám ČD můžete využít kombinaci vlaku a automobilu k ještě většímu komfortu při cestování.

ČDParking

Každého, kdo jezdí na nádraží autem, jistě potěší rozšíření služeb ČD Parking do dalších měst. K Praze, České Třebové, Plzni a Pardubicím nově přibyla parkovací místa také v Otrokovicích a ve Starém Městě. V Praze zaparkujete v komplexu Wilsonova u hlavního nádraží nebo v Parking Centru (dříve garáže Slovan). Vyhrazená místa pro zákazníky ČD jsou také v České Třebové v podzemním parkovišti na náměstí Jana Pernera, v Plzni v Garážích Plzeň (U Ježíška) a u hlavního nádraží v Pardubicích na náměstí Jana Pernera.

Nově můžete využít parkovací místa v Otrokovicích a ve Starém Městě. V ulici Nádražní v Otrokovicích máte k dispozici deset parkovacích míst, ve Starém Městě v ulici Nádražní dokonce patnáct míst. Cenový tarif je v obou případech stejný, parkování za jeden den máte zdarma, za dva dny zaplatíte 20 Kč. Nabídka platí pro cestující, kteří jezdí vlakem na vzdálenost delší než 100 km. Postup je jednoduchý, stačí si v eShopu ČD při koupi jízdenky rezervovat i parkovací místo. Více informací se dozvíte na internetových stránkách www.cd.cz/cdparking.

ČDTaxi

Využijte výhodné služby TAXI

Cestujete vlakem a potřebujete se z nádraží rychle dostat na schůzku? Pro držitele In Karet a jízdních dokladů ČD v libovolné hodnotě platí u některých společností TAXI výhodné ceny. Nově můžete slevy využít v Hradci Králové a v Českých Budějovicích, konkrétně u společností TAXI SPRINT HRADEC KRÁLOVÉ a TAXI KROUPA ČESKÉ BUDĚJOVICE. Levnější ceny platí také u HALOTAXI v Praze, TAXI Plzeň, TAXI Simona Pardubice a CITYTAXI Liberec.

Slevu uplatníte v rámci zákaznického programu ČD Bonus při telefonické objednávce prostřednictvím nonstop dispečinku. Při nástupu do vozu uveďte požadavek na slevu a předložte In Kartou nebo jízdenku ČD. Aktuální nabídku ČD TAXI naleznete na stránkách www.cd.cz/cdtaxi.

TAXI Plzeň tel.: 777 254 579

Nástup: 25 Kč / Jízdné 20 Kč/km / Čekání 4 Kč/min

TAXI Simona Pardubice tel. 800 600 636

Nástup: 0 Kč / Jízdné 30 Kč/km / Čekání 0 Kč/min

CITY TAXI Liberec tel. 800 501 501

Nástup: 25 Kč / Jízdné 25 Kč/km / Čekání 5 Kč/min

HALOTAXI Praha tel.: 2 4411 4411, 602 177 292

Nástup: 25 Kč / Jízdné 18,90 Kč/km / Čekání 5 Kč/min

TAXI SPRINT Hradec Králové tel.: 605 123 456

Nástup: 30 Kč / Jízdné 20 Kč/km / Čekání 5 Kč/min

TAXI KROUPA České Budějovice tel.: 724 70 80 90

Nástup: 30 Kč / Jízdné 20 Kč/km / Čekání 4 Kč/min

ČDAuto

Z vybraných nádraží automobilem

Pokud se chystáte na dlouhou cestu, nechce se vám řídit automobil a zároveň ho v cílové destinaci budete potřebovat, určitě uvítáte možnost zapůjčení vozidla přímo u vlakového nádraží. Například autopůjčovna Hertz nabízí k základní slevě navíc slevu 7 % z celkové částky pro držitele In Karty v rámci zákaznického programu ČD Bonus. Rezervaci si vytvoříte jednoduše přes rezervační formulář na www.autokvlaku.cz, minimálně však 3 hodiny před předáním vozidla. Služby autopůjčovny platí pro stanice Praha hl. n., Brno hl. n., Ostrava hl. n., Ostrava-Svinov a Olomouc hl. n.

Na Slovensku si mohou cestující ČD zapůjčit vozidlo v autopůjčovně Europcar Slovensko. Osobní automobil je nutné objednat alespoň tři hodiny předem prostřednictvím e-mailu europcar@europcar.sk nebo na telefonním čísle +421 23 23 62 63 7, a to v pracovní dny od 8.00 do 15.30 hodin. Na nádraží stačí dojít k dohodnutému místu, kde na vás bude čekat řidič s klíčky od vybraného vozu. Nárok na slevu 15 % získáte po předložení jízdního dokladu z vlaku při převzetí vozu. Nabídku můžete využít ve stanicích Bratislava hl.st., Poprad-Tatry a Košice. Více informací včetně ceníku najdete na www.europcar.sk/pages/ceske-drahy. ■

Na Slovensko nočním vlakem

„Opravdu, byl to krásný den.
A ráno se probudíme v Tatrách.“

www.cd.cz/slovensko

Dobré ráno na Slovensku!

- Vlak EuroNight – 5 ubytovacích kategorií, minibar a další palubní služby
- Stevard a bezpečnostní služba na palubě pro vaše pohodlí a bezpečí
- Vybírejte i z široké nabídky denních spojů na Slovensko

Lepší cesta každý den

TEXT: FANY VIDNEROVÁ, FOTO: JAN CHALOUPKA

MŮŽETE POTKAT VE VLAKU

PENDOLINEM DO TATER s novou zimní tváří

Martina Dubovská, rodačka z Třince, prožila část svého života v Liptovském Mikuláši a trénovala na svazích pod Chopkem v Jasné, které se za čtyři měsíce stanou dějištěm Světového poháru v alpském lyžování. Není divu, že se právě česká slalomářka stala patronkou spojů SC Pendolino na Slovensko.

Vnímáte právě Jasnou jako domácí půdu?
Dá se říct, že svahy v Jasné jsou mé „rodné kopce“ a na světák se moc těším. Rodina i kamarádi mě určitě přijedou podpořit, tak doufám, že všechno vyjde a bude z toho zajímavý výsledek.

České dráhy podpoří Světový pohár v Jasné. Co říkáte na to, že jste se stala tváří Pendolina na Slovensko?

Je to úsměvné. Zvlášť když jsem při křtu Pendolina stála u své vlastní fotky v nadživotní velikosti. Byla bych ráda, kdyby díky této reklamě přijelo do Jasné co nejvíce fanoušků a vytvořili nám tam domácí atmosféru.

Jak jste se vlastně k lyžování dostala?
Táta byl lyžařský trenér, takže to začalo nějak automaticky. Do obchodu u nás na sídlišti jsem v zimě chodila na lyžích a za domem jsme

měli kopec. Mamka je trenérka atletiky, navíc učí tělesnou výchovu, takže pro mě byl sport úplně automatickou záležitostí. Dělal jsem atletiku, gymnastiku a pak nakonec zvítězilo lyžování a všechno ostatní šlo stranou.

Specializujete se na obří slalom a slalom. Nelákají vás rychlostní disciplíny?
Úplně ne. Dřív jsem je chtěla jezdit, ale je to komplikované s tréninkem. Slalom lze posta-

vit kdekoliv, ale sjezd ne. V letošní sezoně se chci specializovat hlavně na slalom, v něm mám vyjeté své místo. Abych mohla závodit i v obřím slalomu, budu potřebovat zlepšit fisové body.

Jak probíhala vaše příprava na sezonu?

Přípravu jsem začala až v létě, protože jsem měla zdravotní problémy ze zimy, které začaly v Americe na mistrovství světa, kdy mi selhal celý imunitní systém. Na lyže jsem vyrazila až v létě do Francie a postupně jsem začala nabírat kondičku. Trénovala jsem i se Šárkou Strachovou, což mi hodně pomohlo.

Jaké si dáváte cíle v této sezoně?

Hlavně být zdravá. Samozřejmě bych chtěla bodovat v závodech světového poháru, ale z důvodu nemoci jsem přišla o hodně bodů, takže budu mít vysoká startovní čísla a bude pro mě hodně těžké vybojovat bodované příčky.

NA SNOWBOARDU JEZDÍ VŠECHNY MOJE KAMARÁDKY, ALE MĚ TO MOC NECHYTLO. ZE ZAČÁTKU MÁTE POŘÁD NARAŽENOU KOSTRČ.

Trénovala jste a závodila v Americe. V čem byl největší rozdíl oproti lyžování v České republice?

V Americe jsou jiné podmínky pro trénink, je to trochu jiný svět. Trénovala jsem s holkami, které šly do světáku, takže měly skvěle připravenou sjezdovku, veškerou péči. Měla jsem se navíc na koho dotahovat. V Evropě je těžké dostat se třeba do týmu k Němkám nebo Italkám.

K lyžování patří hodně cestování. Využíváte k přesunům na závody a soustředění vlak?

K cestě na reprezentační srazy a na soustředění mezi Liptovem a Prahou využívám poměrně často autovlaky. Cesta autovlakem, kdy s trenérem vezeme v autě kupu věcí, přináší hlavně úsporu času. Během zimy je těch přesunů opravdu hodně a vlak nám dost uleví.

Máte problémy s nervozitou na závodech?

Já se naopak na závody strašně těším. Ten pocit, který mám na startu, ten miluju. Strašně se těšíte, přitom jste trochu ve stresu, nebo mírně nervózní, ale v dobrém.

Martina Dubovská

Narodila se 27. února 1992 v Třinci. Poté se rodina přestěhovala na Slovensko do Liptovského Mikuláše. Od deseti let touží po medaili z olympiády. Mezi největší úspěchy patří body ze závodů světového poháru. V sezoně 2013/2014 obsadila ve slalomu SP ve finském Levi 28. místo. V sezoně 2014/2015 se umístila na 22. místě ve slalomu v Aspen. Pro tu letošní se stala patronkou spoju SC Pendolino na Slovensko. Cílem je podpořit české lyžařky na závodech SP v Jasně v Nízkých Tatrách, které se uskuteční od 5. do 6. března 2016.

Zkoušela jste i jiné sporty na sněhu?

Zkoušela jsem snowboard, protože na něm jezdí všechny moje kamarádky, ale moc mě to nechytlo. Ze začátku máte pořád naraženou kostrč. Pak už jsem se to nějak naučila, ale nemám to ráda. A běžky, protože moje mamka mě pořád všude tahala na běžky, ale taky mě to nevzalo.

Jaké jsou teď trendy v lyžařském vybavení?

Musím přiznat, že se ve vybavení pro rekreační lyžaře úplně nevyznám. Mně stačí lyže, přeskáče, dobrá nálada a jsem spokojená. Ale třeba z hlediska barev teď jde do módy vínová. My jsme to zrovna vychytaly, protože máme bílo-vínové kombinézy.

Spojení na Slovensko v JŘ 2016

Z České republiky můžete na Slovensko cestovat vlaky kategorie SuperCity Pendolino, které nabízejí nejrychlejší spojení Česka se Slovenskem, a dvěma nočními spoji EuroNight s lůžkovými a lehátkovými vozy. Pendolino navíc od prosince zrychlí, a zkrátí se tak cestovní časy. Nového rekordního času dosáhne SC Pendolino z Prahy do Košic. Doba jízdy do Tater se zkrátí díky nové zastávce ve Štrbě na 6 hodin a 3 minuty (ve Štrbě hned navazuje ozubnicová železnice na Štrbské Pleso). Z Prahy do Liptovského Mikuláše se dostanete za 5 hodin 35 minut.

	EN 445	EN 443	SC 241	EC 543/ EC 243 ^o
Praha hl. n.	22.00	23.09	06.43	13.06
Pardubice hl. n.	23.16	00.23	07.39	14.00
Olomouc hl. n.	00.41	01.55	08.53	15.15
Ostrava hl. n.	02.17	03.00	09.53	16.26
Liptovský Mikuláš (přj.)	05.41	06.21	12.18	18.55
Štrba (přj.)	–	06.50	12.46	–
Poprad-Tatry (přj.)	06.22	07.05	12.59	19.35
Košice (přj.)	07.41	08.39	14.05	20.45
Humenné (přj.)		10.33		

^o Jede v pátek a 23. 12., 27. 10, 16. 11., nejede 25. 12. – 1. 1., 28. 10., 18. 11.

	EN 444	EN 442	SC 240	EC 242/ EC 542 ^{oo}
Humenné		19.46		
Košice	20.20	22.08	14.47	11.44
Poprad-Tatry	21.53	23.25	15.55	12.53
Štrba	–	23.42	16.08	–
Liptovský Mikuláš	22.36	00.10	16.35	13.32
Ostrava hl. n. (přj.)	02.17	03.47	19.07	15.59
Olomouc hl. n. (přj.)	03.56	05.04	20.08	17.08
Pardubice hl. n. (přj.)	05.23	06.40	21.21	18.20
Praha hl. n. (přj.)	06.38	07.39	22.19	19.15

^{oo} Jede v neděli a 28. 03., 6. 7., nejede 27. 12., 27. 3., 3. 7.

ČDBike + ČDSki

Zazimujte kolo, NASAĎTE LYŽE

Letošní cyklistická sezona už skončila. Většina z nás své oře vyčistila a uklidila k zimnímu spánku a je na čase vybalit ze sklepa lyže a snowboardy.

Hlavní cyklistická sezona skončila také pro České dráhy a byla velmi úspěšná. V letošním roce jste mohli využít služeb půjčoven jízdních kol ve všech čtrnácti krajích. Celkem tak bylo zákazníkům k dispozici 93 půjčoven. V nově otevřených dvaceti půjčovnách jste si mohli zapůjčit nová horská, krosová a dětská kola značky Author, v deseti se dala zapůjčit také elektrokola.

Milovníci cyklistiky mohli v letošní sezoně využít i několik cyklovlaků. Mezi nejoblíbenější patřil stejně jako v minulém roce Cyklohráček. Dva páry vlaků jezdily o víkendech a svátcích z Prahy Masarykova nádraží kolem hradu Okoř až do Slaného. Poprvé v letošní sezoně vyjel vlak Expres Pálava – Podýjí z Brna do Šatova. Jezdil každou sobotu od 4. června do 26. září i v některé státní svátky. Spoj byl určen nejen pro milovníky cyklistiky, ale také pro každého, kdo hledal přímé spojení Brna s rakouským pohraničím k víkendovému výletu. Cyklotrasy

nabídlý projížďku národním parkem Podýjí a na své si přišli nejen milovníci přírody a dobrého vína, ale také zájemci o historii.

Lyžařská sezona začíná

Cyklistická sezona je tak již za námi a než přijde jaro a s ním čas opět nasednout na kolo a poznávat zákoutí našich krajů, je pro zákazníky připravena další již 11. sezona programu ČD Ski. Zákazníci, kteří přijedou do vybraných lyžařských areálů vlakem a prokáží se

jízdenkou Českých drah, získají 20% slevu na jednodenní skipas, na Slovensku dokonce až na třídní skipas. Akce platí od 15. ledna do 28. března 2016 v šesti českých skiareálech, a to konkrétně ve Skiareálu SKI Bižu Tanvaldský Špičák v Jizerských horách, Skiresortu Buková hora v Orlických horách, ve Skiareálu JONAS PARK Ostružná v Jeseníkách. Dále také ve Skiareálu Karolinka v Beskydech, Skiareálu Ski&bike Špičák na Šumavě a Skiareálu Pernink – Nádraží v Krušných horách.

Pro cestující ČD platí v rámci programu ČD Ski rovněž akce 1+1 skipas zdarma SNOW ve skiareálu SKI Bižu Tanvaldský Špičák, Skiresortu Buková hora a slovenském Skiparku Ružomberok – Malinô Brdo.

Výhodné lyžování na Slovensku

Náročnější lyžaři mohou využít vlak i pro cestu na rozlehlé sjezdovky na Slovensku a to do již zmiňovaného Skiparku Ružomberok – Malinô Brdo, PARKSNOW Donovaly a nově také do Skiareálu Štrbské Pleso ve Vysokých Tatrách. Cestující ČD získají 20% slevu na dvoudenní nebo třídní skipas ve Skiparku Ružomberok – Malinô Brdo a PARKSNOW Donovaly a na jednodenní skipas na Štrbském Plese.

Oblíbené slovenské skiareály jsou dobře dostupné železniční dopravou. Nejrychlejším spojem SuperCity Pendolino se do Ružomberka z Prahy dostanete zhruba za 5 hodin, z Olomouce za 3 hodiny a z Ostravy za 2 hodiny. Více informací se již brzy dozvíte na stránkách www.cd.cz/cdski. ■

Vyhodnocení sezóny ČD Bike

Za jeden týden přepraveno: **81 112** kol*

Narůst v provnání s rokem 2014: **o 5%**

Celkem vypůjčeno: **5 147** kol**

Nejúspěšnější měsíc (srpen): vypůjčeno **1 369** kol

Elektrokola k dispozici: **již v 10** půjčovnách

* týden na přelomu července a srpna ** sečteno za sezonu ČD Bike do konce září

Podzimní výluka v Harrachově předchází OBNOVENÍ SPOJENÍ DO SZKLARSKÉ PORĘBY

Ani sychravé podzimní počasí nezastavilo stavební činnost na řadě železničních tratí, ty horské nevyjímaje. Dokazuje to i výluka mezi Kořenovem a polskou stanicí Szklarska Poręba Górna, kterou správce kolejí využil hned ke dvěma investičním akcím.

Text: Pavel Tesář

Důvodem několikaměsíčního přerušení provozu, které skončí 19. listopadu, je rekonstrukce Harrachovského tunelu. Jde zejména o odstranění problémů, které má na svědomí podzemní voda. Její průsaky způsobovaly postupné odpadání částí ostění z 60. let minulého století, v celém tunelu pak docházelo k vytváření mohutných „ledopádů“.

Stavbaři se zaměřili také na nedaleký čtyřdílný most přes řeku Jizeru, který je dlouhý 116 metrů a nachází se až 25 metrů nad terénem. Práce zahrnují zesílení těch ocelových prvků, které buď z důvodu únosnosti, nebo korozního oslabení nevyhovují současným provozním podmínkám. Kvůli plánovanému zvýšení rychlosti a vytvoření tzv. bezстыkové koleje se provádí také rekonstrukce mostovky. Dále dochází k položení nových mostnic, repasi a doplnění ocelových podlah a rekonstrukci zábradlí. Celá ocelová konstrukce se opatří novým protikorozním nátěrem.

Součástí projektu je také usměrnění vody v přilehlém hlubokém skalním zářezu, kde v zimních měsících docházelo k trvalému zalednění, které zasahovalo až do traťového profilu. Předmětem prací je i rekonstrukce železničního svršku, dřevěné pražce budou nahrazeny ocelovými ve tvaru písmene Y, kolej bude stejně jako na mostě bezстыková. Stávající rychlost vlaků 50 km/h se po ukončení stavby zvýší až na 60 km/h.

Výhybna pro přímé vlaky Českých drah

V září pak Správa železniční dopravní cesty zahájila práce na vybudování výhybny Harrachov. Její zřízení je nezbytným krokem pro naplnění dopravního modelu Libereckého kraje na trati Liberec – Tanvald s pokračováním vybraných vlaků dále ve směru do Harrachova a Polska. Právě Harrachov, který se nachází v těsné blízkosti státní hranice, je svou polohou uprostřed mezi stanicemi Tanvald a Szklarska Poręba Górna nejvhodnějším místem pro křižování přímých vlaků, které zde začnou jezdit už od poloviny prosince pod vlajkou Českých drah.

Modernizace harrachovské dopravní spočívá v částečné výměně železničního svršku a zároveň zlepšení parametrů železničního spodku. Nové samovratné výhybky, které

známe například z tramvajových tratí, budou vzhledem k nadmořské výšce 740 m n. m. vybaveny elektrickým ohřevem. U každé ze dvou kolejí vznikne 110 metrů dlouhé vnější nástupiště, před nepříznivým počasím ochrání cestující nový dřevěný přístřešek. Kromě toho dojde k obnově orientačního systému a úpravám osvětlení, přístup k vlakům bude bezbariérový.

Akce bude dokončena ještě před začátkem letošní zimy, a tak přínosy celého projektu ocení cestující, kteří se vydají po této turisticky oblíbené trati již za pár měsíců. ■

Původní stav zastávky Harrachov s jednou kolejí.

Za nepříjemnosti způsobené výlukami se omlouváme.

BlueTrains

úvod

galerie

připravujeme

diskuze

InterPanter

Vozidlový park Českých drah oživil zbrusu nový stroj s divokou šelmou v názvu. Jednopodlažní dvousystémová elektrická jednotka vychází z osvědčených RegioPanterů a na první pohled se od nich příliš neliší. Je však určena pro rychlou meziregionální a dálkovou dopravu, tomu je uzpůsobena i koncepce interiéru včetně sedadel. Samozřejmostí je klimatizace, moderní audiovizuální informační systém s LCD, bezbariérové toalety, Wi-Fi nebo elektrické zásuvky. Celkem si České dráhy objednaly u Škody Vagonky deset pětivozových a čtyři třívozové elektrické jednotky s kapacitou 350 a 200 sedících cestujících. Tyto jednotky by měly výrazně zvýšit komfort cestování na vybraných linkách, kde jsou dosud řazeny starší „koženkové“ soupravy. První jednotka bude nasazena na rychlíky Olomouc – Přerov – Břeclav – Brno. ■

Oddíl 1. třídy.

Základní technické údaje

Označení	660.0 (třívozová) / 660.1 (pětivozová)
Rok výroby	2015 – dosud
Počet objednaných kusů	4 / 10
Maximální rychlost	160 km/h
Počet míst k sezení (z toho 1. třída)	200 (25) / 350 (42)
Hmotnost	84 t

Jednotka InterPanter během zkoušek na VUZ Cerhenice.

Oddíl 2. třídy.

JUNIOR PROGRAM ČD

AHOJ HOLKY A KLUCI

Elfíka vám nemusím představovat, provází vás nejen časopisem *Můj vláček* a svými webovými stránkami www.elfikuvweb.cz, ale i v dalších časopisech. Vidíte ho také na vlacích a ve stanicích a můžete se s ním potkat na akcích, které pro vás České dráhy připravují.

V listopadu uvidíte Elfíka i ve filmu. Připravili jsme pro vás krátký animovaný film s Elfíkem, a protože je to maskot Junior programu Českých drah, tak vás vezme na výlet, a jak jinak než vlakem. Ukáže vám historické parní lokomotivy, které již v pravidelném provozu neuvidíte.

Film budeme promítat ve vlacích, kde jsou řazeny vozy s dětským kinem a vidět ho budete moci i v Kinematovlaku. Takže se můžete těšit na Elfíka a jeho kamaráda Čendu a další kamarády, se kterými vás Elfík seznámí.

Manažerka Junior programu ČD Elen Mátéová

křížovka

Víte, milé děti, jak se nazývá zařízení pro napájení elektrifikovaných tratí nebo pro změnu proudové soustavy? Náповědu najdete v rubrice *Železnice*.

Lokomotiva

Mládě psa

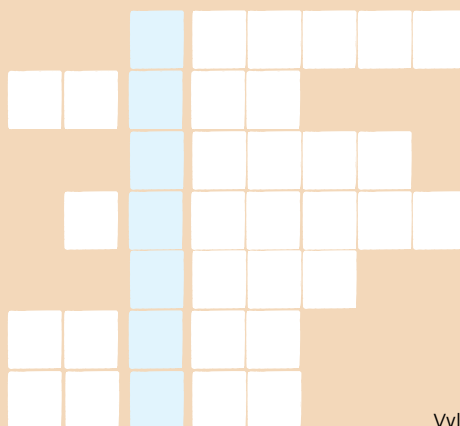
Zmrzlina

Flétna

Květina s trny

Manželka Rumcajse

Na podzim pouštíme na obloze

Vyluštěnou tajenku zadejte do formuláře na www.cdprovas.cz do 19. listopadu. Tři z vás, kteří správně odpovědí, získají rodinnou vstupenku do Království železnic.

SOUTĚŽ PRO CHYTRÉ HLAVY

1 Jak se nazývají peníze, které si youtubeři mohou díky vlogování vydělat?

- A youtube cash
- B vlog money
- C youtube money

2 Co je největší atrakcí betlémského obchodu s hudebními nástroji v Hlinsku?

- A harfa
- B dudy
- C orchestrion

3 Jaké muzeum bylo otevřeno ve sklepních prostorách zámku v Letohradě?

- A Járy Cimrmana
- B Karla Zemana
- C Jaroslava Haška

4 Jak se nazývá výhodná jízdenka z Prahy do Drážďan, kterou ČD nabízejí v období adventu?

- A ČD Adventní jízdenka
- B ČD TIP Advent
- C Akční jízdenka

5 Která česká lyžařka se stala patronkou spojů SC Pendolino na Slovensko?

- A Martina Dubovská
- B Klára Křížová
- C Kateřina Paulátová

6 Který článek v tomto čísle vás nejvíce zaujal? *

* Na tuto otázku je nutné odpovědět, její správnost se však neposuzuje.

Soutěžit můžete na www.cdprovas.cz, kde vyplníte příslušný formulář, nebo své odpovědi zasíláte poštou do 19. listopadu 2015. Nezapomeňte uvést svůj e-mailový kontakt nebo zpětnou adresu.

Adresa:
Redakce ČD pro vás
České dráhy, a.s.
nábř. L. Svobody 1222, 110 15 Praha 1
Na obálku napište PRO CHYTRÉ HLAVY.

Tři správné odpovědi odměníme Kilometrickou bankou ČD – poukazem na volné cestování vlaky ČD v hodnotě 2 200 Kč – a další tři z vás obdrží poukázky do obchodní sítě PONT v celkové hodnotě 1 000 Kč.

Výherci z minulého čísla:

KMB: Dana Tóthová, Blanka Stenská, Zdeňka Hiesbocková
PONT: Josef Horna, Šárka Šotolová, Kristýna Desenská

Správné odpovědi z minulého čísla:

1 – Wilsonov, 2 – Horní Hanychov/Horní Růžodol, 3 – Lemberk, 4 – 400, 5 – S ČD bez překážek

Kompletní pravidla soutěže najdete na www.cdprovas.cz.

Hrajte o Kilometrické banky ČD za 2 200 Kč a o poukázky v hodnotě 1 000 Kč do obchodní sítě PONT.

**SUPERAKČNÍ JÍZDENKA
EXKLUZIVNĚ PRO STUDENTY**

OD 99 Kč

PRAHA – OSTRAVA

VE VYBRANÝCH VLACÍCH

Uvedená cena platí pro cestující 15–26 let s žákovským průkazem pro danou trasu v kombinaci s In Kartou.

Nákup pouze na
www.cd.cz/eshop

České dráhy
Národní dopravnice

Praha–Berlín od 386 Kč
Praha–Drážďany od 248 Kč

„Táta spí jako pařez.
A to chtěl jet autem...”

www.cd.cz/nemecko

Do Německa pohodlně a bez starostí!

- Nabídka od 386 Kč do Berlína a od 248 Kč do Drážďan platí v období do 25. 11. 2015.
- Vlaky EuroCity s restauračním vozem jedou každé dvě hodiny.
- Cestujete pravidelně? Pak využijte nabídky ČD Drážďany 10x nebo ČD Berlín 10x.

Lepší cesta každý den

 České dráhy
Národní doprava